National Library
Bibliothèque Nationale
AUG 9 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx ,N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 29 SESTDIENA, 1977. GADA 23. JŪLIJS 27. GADS SATURDAY, JULY 23, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

BOSTONAS ANSAMBLIS LONDONĀ

Londonas dziesmu svētkos 25. un 31. jūlijā Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansamblis rādīs R. Blaumaņa No saldenās pudeles — komēdiju, kas tik tuva visai latviešu sabiedrībai

Bet kas tad ir Bostonas ansamblis?

Ansambļa pirmā izrāde notikusi 1951. g. 6. janvārī Bostonā un izrādīta—No saldenās pudeles! Tikai toreiz Kārļa Veica režijā un ar prof. J. Kugas dekorācijām.

Kopš tā laika ansamblis darbojies visus šos 26 gadus, sniedzot vienu vai divas izrādes sezonā. Tēlotāju sastāvā darbojas kādreizējie Latvijas profesionālie aktieŗi un trimdā izaugusī „jaunā maiņa".

Darbību uzsākot, ievēlētā ansambļa valde pieņēmusi lēmumu izrādīt tikai latviešu lugas, izejot no apsvēruma, ka cittautu drāmu iespējams vērot vietējos profesionālos teātros. Tā Bostonas ansamblis izrādījis gan latviešu skatuves klasiķus — Raini, Aspaziju, Blaumani, Zīvertu un Anšlavu Eglīti, gan arī A. Voitku, H. Krūmiņa, J. Lejiņa, J. Viesiena un U. Siliņa lugas.

Ansamblis nav vairījies arī no lieliem inscenējumiem, tēlotāju pamatsastāvu tad papildinot no amatieŗiem. Var minēt Raiņa Krauklīti un Uguni un nakti, Blaumaņa Skrodeŗdienas Silmačos un Zīverta Varu.

Par Krauklīša, Uguns un nakts un Pūt, vējiņi inscinējumiem Bostonas ansamblis saņēmis ALA kultūras fonda goda balvas un šo lugu režisors R. Birzgalis ieguvis Raiņa un Aspazijas Fonda atzinību — celojošo Nameja gredzenu.

Vispārējos vilcienos varētu teikt, ka Bostonas ansambļa uzvedumos dominējis reālpsiholoģiskais spēles veids (J. Lejiņa un V. Streipa režijās) un viegla stilizācija (R. Birzgaļa režijās).

Par meklējumu varētu dēvēt kopā ar studentu biedrību 1966. gadā sarīkoto dzejnieka Aleksandra Čaka piemiņešanu ar uzvedumu Sirds uz trotuāra. Čaka dzejoļi tika savirknēti pa atsevišķiem posmiem zīmīgā secībā un tad skatuviskā iedzivinājumā pasniegti skatītājiem zīmīgi, ka pēc tam arī okupētajā Latvijā sekojuši līdzīgi sagatavoti dzejnieku darbu uzvedumi.

Ko par lugu No saldenās pudeles saka rež. R. Birzgalis?

Komēdija No saldenās pudeles būs, laikam, trimdā visvairāk rādītā Blaumaņa luga, Esam izvēlējušies to atkal celt skatuves gaismā, galvenokārt divu iemeslu mudināti.

Pirmkārt, ar šo darbu ALT Bostonas ansamblis pirms 26 gadiem pieteica savu esamību. Un, ja paraudzīsimies vēl tālāk pagātnē, redzēsim, ka šis komēdijas izrādes 1945. g. ziemā — vispirms latviešu bēgļiem Sudetijas Marienbādē, pēc tam 15. divīzijas karavīriem Rietumprūsijas frontē — iezīmēja vispār mūsu trimdas teātŗa sākumu.

(Turpinājums 11. lp.)

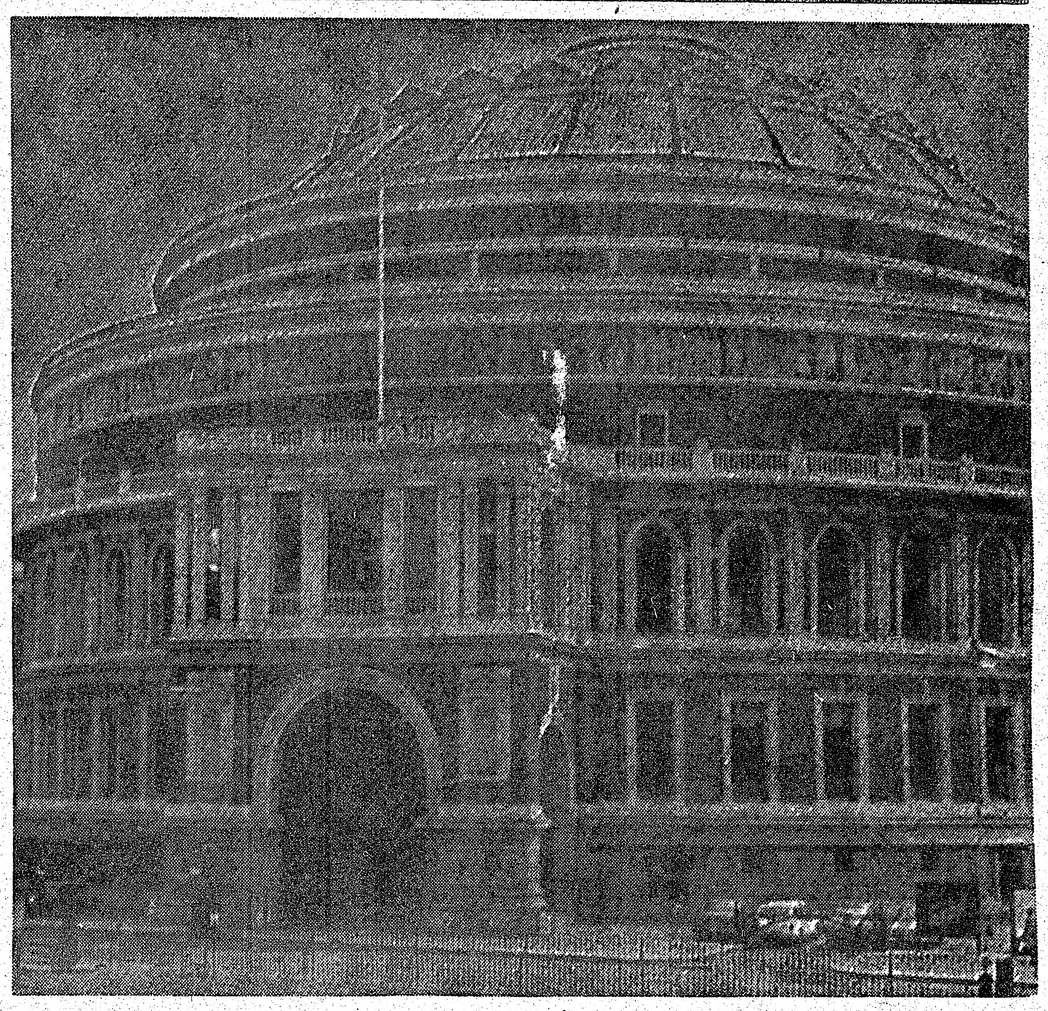

Karaliskā Alberta aula Londonā, kur 2. Anglijas latviešu dziesmu dienās 1951. gadā diriģēja Teodors Reiters. No 26. līdz 31. jūlijam šovasar tur risināsies 4. Eiropas latviešu dziesmu svētki. Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēde M. A. Zariņa Dziesmu svētku ziņās aicina vismaz vienu nedēļu pavadīt Londonā, lai sarīkojumi būtu plaši apmeklēti un varenā Karaliskā Alberta aula ar savām 5000 sēdvietām būtu pilna, nobeidzot savu aicinājumu ar vārdiem: Starptautiskajā kultūras dzīves sirdī Londonā kaldināsim rotu Latvijai par godu un paši sev par prieku!" Kopkoŗa koncerts karaliskajā aulā notiks svētdien, 31. jūlijā, kas būs dziesmu svētku kulminācija.

„Audzināšanas kolonija" Rīgā

Par to 15. jūnija n-rā raksta ilustrētais Rietumvācijas nedēļas žurnāls Štern, ko iespiež gandrīz 2 milj. eksemplāros un kas izplatās pa visu pasauli; tas plaši lasīts arī Ziemeļamerikas kontinentā.

„Laikā, kad Belgradā sanākusi Eiropas drošības un sadarbības konference un Pad. savienība lepojas pasaules priekšā ar savu jauno satversmi, Rīgā, padomju okupētajā Latvijā, pēdējo mēnešu laikā „pāraudzināšanas kolonija" Nr. OZ 78/7 izbūvēta par perfektu koncentrācijas nometni," — raksta lielākais rietumvācu žurnāls, un plašā, 8 lappušu garā un bagātīgi ilustrētā rakstā pastāsta par koncentrācijas nometni Rīgā.

Par šo pašu nometni toreiz, kad tajā bija ieslodzīts Olafs Brūvers, jau plaši rakstīts rietumu presē, kad 1975. gadā padomju iestādes mēģināja apstrīdēt nometnes raksturu. Tiepjoties, ka runa ir vienīgi par „audzināšanas koloniju", tām neizdevās pārliecināt pat tādus ļaudis kā Francijas komūnistu partijas ģenerālsekretāru Žoržu Maršē Parīzē, kas strupi atbildēja: „Šādas parādības var sociālismam tikai kaitēt." Sekoja ievērojams vēsums franču un padomju komūnistu attieksmēs, un varēja domāt, ka nometni Salaspils ielā, Rīgā, sakarā ar to likvidēs vai pārcels citur. Tagad, kā raksta Štern, šī pati nometne nocietināta un pārveidota vēl tālāk, padarot to, vācu avižnieka vārdiem runājot, par „perfektu koncentrācijas nometni." Publicējot jaunākos šīs nometnes uzņēmumus, ko latviešu Gaismas Akcija slepeni ieguvusi no okupētās Latvijas, vācu laikraksts arī attēlo dienas gaitu un vispārējos apstākļus Škirotavas nometnē. Tie ir šādi:

„Rīgas 'audzināšanas kolonijas' Nr. OZ 78-7 1500 iemītnieku diena sākas pl. 5.30, kad tiem jānostājas saskaitīšanai baraku priekšā. Pie durvīm ik rītu ir drūzmēšanās, jo barakas ir ārkārtīgi pārpildītas. Guļamtelpā, kas paredzēta 12 personām, ievietoti vairāk nekā 50 vīri.

Telpas ir maz arī ēdamajā barakā, un ūdeņaino auzu putru vairums iedzeŗ tāpat kājās stāvot. Sargi ar mašīnpistolēm plecos mudina pasteigties. Armijas smagās automašīnas jau gaida. Pulkstens ir 7, un cilvēku transports var sākties.

Smagās mašīnas, katrā sablīvēti ap 50 cilvēku, lēnām izbrauc pa nometnes vārtiem. Tās pabrauc garām sargsuņiem,, armijas posteņiem ar mašīnpistolēm, cauri dzeloņstiepļu žogam un jaunajai augstajai koka sētai. Tad seko brauciens pa Krustpils ielu cauri Rīgas priekšpilsētām uz Inčukalna koku zāģētavu.

Ir gluži vienalga, vai ir vasara vai ledaina ziema — ieslodzīto darba dienā nav nekādas atšķirības. Viņiem ik dienas 9 stundas jāstrādā zem klajas debess ar tikai 15 minūšu garu pārtraukumu. Ieslodzītajiem ir tikai viens mērķis — veikt augstās darba normas. To pārbauda sardzes kareivji ar pulksteņiem.

Par smago darbu ieslodzītie saņem 50 kapeikas dienā (mazāk nekā 2 vācu markas). No šīm 2 markām 1,60 atvelk par uzturu.

Ieslodzīto darba devums ir cieši ieplānots Maskavas saimnieciskajā sistēmā. Ja nebūtu ieslodzīto darba spēka, tad Rīgā nevarētu pacelties supermodernā Popova elektrorūpnīca, jaunais maizes kombināts un ūdens apgādes ierīces. To atklāti atzīst pat padomju laikraksts Kazaštanskaja Pravda: „Ieslodzīto darbs ir smags un produkcijas normas augstas. Darba nometne nav nekāds atpūtas nams. Te jāstrādā ar sviedriem vaigā."

Pl. 17 smagās mašīnas ieripo atpakaļ pa nometnes vārtiem. Jau pusstundu vēlāk sākās politiskās mācības. Apakšvirsnieki ieslodzītajiem lasa priekšā Marksa un Ļeņina rakstus, liek tos atkārtot un nemitīgi pētī ieslodzīto politisko noskaņojumu. Ja kāds ieminas par cilvēku tiesībām, tad atbilde ir tāda, kādu deva uzraugs Ļubajevs: „Cilvēku tiesības? Tas ir kaut kas sakarā ar nēģeŗiem."

Kas neizturas saskaņā ar iekārtas noteikumiem, var rēķināties ar smagiem sodiem. Piemēram, ar piederīgo apmeklējumu aizliegumu, kaut apmeklējumi vispār atļauti tikai 2 reizes gadā. Tālāk iespējams samazināt uz pusi jau tā lieso pārtikas devu (1800 — 1300 kalorijas dienā). Miršanai tas ir par daudz, dzīvošanai — par maz. Pēc vispārēja ieskata smaga darba strādniekam nepieciešamas vismaz 3000 kalorijas dienā.

(Turpinājums 13. lp.)

Sākusies tiesas prāva pret Arāju

Hamburgas zvērināto tiesā 7. jūlijā sākās tiesas process pret bij. policijas majoru 67 gadus veco Viktoru Arāju. Viņš vācu okupācijas laikā bija tā saucamās latviešu drošības palīgpolicijas vadītājs. Arāju apvaino 35.000 cilvēku noslepkavošanā. Viņš apcietinājumā piedzīvoja triekas lēkmi un viena ķermeņa puse paralizēta, tāpēc apsūdzēto atved slimnieku ratiņos un tiesas zālē ienes divi sanitāri. Pirmā tiesas diena pagāja skaidrojot, vai Arājs fiziski un garīgi ir spējīgs sekot tiesas procesam. Pēc Hamburgas prof. Dr. Krauzes atzinuma Arājs spējot netraucēti tiesas procesam sekot divas stundas dienā. Ja neradīsies kādi starpgadījumi, tiesas process ilgs vairākas nedēļas. Viktors Arājs vairāk nekā 30 gadus nodzīvoja Vācijā. Viņu apcietināja 1975. g. 10. jūlijā Manheimā. Tiesas procesa sagatavošana ilga divus gadus.

P. B.

Mūsu lasītājiem

Sakarā ar spiestuves pārkārtojumiem un darbinieku aiziešanu atvaļinājumā, Latvija Amerikā nākošais numurs iznāks 6. augustā. Laikraksta un spiestuves birojs darbosies kā parasti darbdienās un būs atvērts no pl. 9 rītā līdz 4.30 pēcpusdienā. tālr.: 466-1514.

Latvija Amerikā apgāds

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. GADA 23. JŪLIJS, 29. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

P. Grods

Baigā vasara

Starptautisko nolīgumu, tiesību un attieksmju izpratnē Pad. savienība jau sen pierādījusi un nodemonstrējusi, ka tai nav nekā svēta, vērtīga un saudzējama, ja vien tas nāk par labu komūnisma ekspansijai pasaulē. Ar šādu beztiesisku rīcību sarkanās ordas ielauzās Latvijas zemē, sabradājot un iznīcinot tās brīvību un tiesības. Pastrādātais noziegums pret Baltijas valstīm vēl šodien nav brīvās pasaules efektīgi nosodīts, bet gan pašas Pad. savienības glorificēts, tās tiesībnieku legālizēts un atzīts likumīgs akts. Ar brīdi, kad zemē iebruka viltīgie vardarbji, mūsu brīvās valsts un tautas liktenis bija apzīmogots. Šim posta brīdim ar ķēdes reakciju tūdaļ sekoja notikumi, kas risinājās sarkanarmijas durkļu un NKVD zvērību aizsegā un ko Pad. savienība vēl šodien uzskata par likumīgu un spontānu apspiestās latviešu tautas jūtu izpausmi...

Iebrucēji mainīja apzīmējumu „tauta" pret „darba ļaužu" masu, kuŗu tad piespiedu kārtā vadāja pa Rīgas ielām, lai tā izkliegtu savu „kvēlo vēlēšanos" — pataisīt brīvo, neatkarīgo Latvijas valsti par nožēlojamu komūnisma lielvalsts piedēkli.

1940. gada 21. jūnija darba ļaužu demonstrāciju Rīgā komūnisti nosaukuši savās enciklopedijās par spontānu darba ļaužu vēlmju izpausmi, kuŗas ietekmē tā vēlas norēķināties ar buržuāzisko Latviju un tās valdību. Iebrucēji valsirdīgi uzsver, ka demonstrāciju organizējusi Latvijas komūnistu partija (nevis tauta — P.G.) kopā ar vairākiem Latvijas komūnistu partijas biedriem. 21. jūnijā demonstranti ar plakātiem, sarkaniem karogiem, dūres gaisā vicinot, devās uz Rīgas lielākajiem cietumiem, lai atdarītu to vārtus — komūnistu un sabiedrības kriminālā elementa iepludināšanai tautā. Kā komūnisti savos cietumos tur tos, kas nostājušies pret viņu režīmu, tā arī mūsu valsts lika ieslodzījumā tos, kas nebija lojāli pret savu valsti un darbojās tai pretēju mērķu virzienā. Tā bija pati par sevi saprotama lieta. 21. jūnija demonstranti izrāva no cietumiem arī visus kriminālistus, kas tiem noderēja jaunās iekārtas balstīšanai. Varai bija vajadzīgas padibenes — brīvās Latvijas likumu grāvēji un nolādētāji. Demonstrantu kolonnas uzrunāja varas ielikteņi Kirchenšteins un Lācis, kuŗi, ēzdami brīvās Latvijas maizi, bija kļuvuši par savas neatkarīgās valsts kapračiem un nodevējiem.

Tas bija baismīgo notikumu ķēdes pirmais loceklis, kam tieši vienu mēnesi vēlāk — 21. jūlijā, sekoja nākošais. „Darba ļaužu" otrā demonstrācijā iebrukušās sarkanarmijas un NKVD aizsegā cilvēku masas atkal sadzina ielās, jo „tautas saeima" bija svinīgi deklarējusi Latvijas padomju sociālistiskās republikas nodibināšanu, pieņemot lēmumu par tās iestāšanos Pad. savienībā. Komūnistu prese, kas vēl šodien smok savos melos, tolaik rakstīja, ka šo dienu (ar noziedzīgu un nodevīgu darījumu — P.G.) latviešu tauta pārvērtusi par svētku dienu. Cik šai dienai piemita tiesīguma un īstenības seguma, norādīja jau tas, ka daudzi demonstranti bija vairāk vai mazāk piedzērušies, lai ar alkoholu noskalotu sājo un nelikumīgās varas uzspiesto sajūtu. Kad demonstranti Rīgā apstājās pie padomju sūtniecības nama, to pretīguma sajūtu vēl stiprināja sūtniecības darbinieku un „tautas saeimas" pārstāvju uzrunas, pie kam muti pavēra arī Kremļa sūtītais brīvās Latvijas kapracis Višinskis. Viņš bija neuzmanīgi pagriezies pret mikrofonu un, redzēdams tik daudz piedzērušu demonstrantu, dusmīgs izsaucās: napīļis kak svoloči! Šis vērtējums bija labi sadzirdams demonstrantos. Saprotams, to skaitā bija arī pavisam niecīgs procents vietējo komūnistu, bet visa solotāja masa kāpa kā pret kalnu, prasot nāvi brīvajai Latvijai.

Varbūt šie murgi un nelietības mums šodien vairs nebūtu jāatceras, taču baigo vasaru aizmirst nevaram, jo vairāk tādēļ, ka tā piekvēpusi ar mūsu brāļu un māsu nevainīgajām asinīm, vaidiem un ciešanām, kam mēs gala vēl neredzam. Padomju agresori vēl šodien, gan nevarēdami vēl pilnīgi sagremot nolaupīto kumosu, pasaulei bazūnē, ka notikumi Bal-

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules

KARTES UN VIETVĀRDI

Toronto „Karavāna —77" laikā apmeklēju arī lietuviešu Viļņas paviljonu. Tur bija izlikta liela Lietuvas karte, ko izdevusi lietuviešu izglītības padome ASV. Cik noprotams, šī karte domāta lietuviešu trimdas skolām. Šinī kartē redzama arī Latvijas territorijas lielākā daļa. Pārsteidz tas, ka Latvijas pilsētām doti lietuviski vai arī sagrozīti nosaukumi. Tā, piem., Jaunjelgava nosaukta par „Naujarygis" (Jaunrīga), Rēzekne —„Rezyte", Aglona — „Eglūna", Jelgava — „Mintauja", Jēkabpils „Jokūbpilis", Daugavpils — „Daugpilis", Salaspils — „Salaspilis" Ventspils — „Ventspilis", Liepāja — „Liepoja", Kuldiga — „Kuldinga", Bauska — „Bauske" Rīga — „Ryga"...

Esmu redzējis bibliotēkās daudzus un dažādus ģeografiskos atlantus, bet visos vietvārdi rakstīti oriģinālvalodā, proti, tie netiek pārtulkoti, vai pielāgoti publicētāja valodai un izrunai. Man ir arī kāda liela Pad. savienības karte, kas publicēta Maskavā un domāta angliski runājošiem. Arī šajā kartē visi Latvijas un Lietuvas vietvārdi rakstīti pareizā oriģinālvalodā. Kāpēc lietuvieši to dara citādi, nav saprotams.

Baltkrievi savā Minskas paviljonā bija izlikuši lielu etniskās Baltkrievijas karti. Tur Lietuvas dienviddaļā ar galvaspilsētu Viļņu, kas iezīmēta Baltkrievijā. Visi vietu vārdi šajā apgabalā uzrakstīti baltkrievu valodā, bet pārējā Lietuvas daļā, kas „atstāta" lietuviešiem, visi vietvārdi rakstīti pareizā lietuviešu valodā (Kaunas, Šiauliai u.t.t.).

L. Aigars Toronto

PAR LATVIEŠU GŪSTA VIETAS NOSAUKUMU BEĻĢIJĀ

Kas gan no brīvās apsaules latviešiem nezinās mūsu karavīru agrāko gūsta vietu Beļģijā — Cēdelgemu. Mirdza Ozola DV Mēnešrakstā š.g. 3. nr. ieteic to rakstīt „Zēdelhema', aicinot paskatīties šī vietvārda rakstību Beļģijas ģeografiskajās kartēs, kur šis vārds rakstīts „Zedelgem". M. Ozola piezvanījusi Beļģijas konsulam Stokholmā, lai noskaidrotu, kā šo vārdu īsti izrunā paši beļģi. Konsuls laipni paskaidrojis: „Zedelhem".

Izrādās, ka arī pats Beļģijas konsuls kļūdījies, lai gan apgalvojis, ka šo vietu labi pazīstot. Neapšaubāmi pareizs gan būs šī Beļģijas ciema nosaukums, kas redzams uz dēļa pie ieejas ceļa un kas iemūžināts foto attēlā kopā ar Vili Hāzneru pie šī uzraksta 1954. gadā. Tur skaidri lasāms: „Zedelgem"! Šo attēlu jūs varas redzēt V. Haznera rediģētā DV centrālās valdes izdevumā Laiks, Telpa, Laudis (1974. g.) 105. lapusē. Piezīmējams, ka Beļģijā, tāpat kā Kanadā, dzīvo divas dažādas tautas — valoņi ar savu franču valodu un flāmi ar savu flāmu valodu, kas ir tuva vācu valodai.

Latviešu literātūrā un periodikā Cedelgemas vārds tā rakstīts vairāk nekā 30 gadu, tādēļ nebūtu prāta darbs to pēkšņi mainīt, kā tas noticis DVM 3. nr.

Lasītājs Toronto

PĀRPRATUMI

LA 2. jūlija numurā A. Vatvars man pārmet, ka esmu savā vēstulē nepareizi rakstījis par pīpēšanu Beverīnā. Kad Beverīnā notiek kādi sarīkojumi, esmu novērojis pīpētājus; vai tie ir bijuši skolēni, skolotāji vai viesi, nevaru pateikt, jo visus nepazīstu. Ja tas tā nebija, tad es ļoti lūdzu mani atvainot. Arturs Vatvara kungs ir ļoti vērtīgs jaunatnes audzinātājs, un es viņa priekšā varu noņemt cepuri; cienu arī visus pārējos jaunatnes audzinātājus, kas dara nesamaksājamu darbu latviešu jaunatnes audzināšanā. Zinu, cik tas maksā uztraukuma un bezmiega naksņu. Pieaugušie un bērni ir dažādi, tāpat arī viņu izturēšanās sabiedrībā.

Ja es kādu būtu apvainojis, tad lūdzu piedošanu, jo pārpratumi dzīvē gadās.

Jānis Kodoliņš Kvekertaunā, ASV

VĀKSIM ZIŅAS PAR KĀRLI ULMANI

Latviešu agronomu izdevumā Zeme un Tauta lūgts piesūtīt ziņas par mūsu pēdējo valsts prezidentu Kārli Ulmani un prof. Jāni Bergu. Izdevumu rediģē agr. J. Mierkalns, 2005 L. St. Lincoln, Nebr. 68510. U.S.A. Žurnāls ar savu plašo, bagāto un vispusīgo saturu var ieinteresēt ikvienu latvieti. Apsveicami, ka šis izdevums sācis ziņu vākšanu par Kārli Ulmani, kas arī bija agronoms. Atbalstīsim šo ierosinājumu!

V. Auguste Čikagā

KĀPĒC „GALVA"?

Jau kuŗo reizi Toronto pilsētā notiek Karavānas sarīkojumi. Arī latvieši tajos piedalās ar savu paviljonu Rīga. Ir „Mis Rīga" un, protams, ir arī Rīgas pilsētas galvenā persona, ko LA dēvē par „galvu". Kāpēc „galva"?

Zinām, ka reiz Latvijā pilsētu valžu priekšsēžus saucām par „galvām". Piem., Rīgas pilsētas galva, Gostiņu pils. galva u.t.t. Bet, lūk, Latvijas pēdējos patstāvības gados un arī vācu okupācijas laikā šos amatus sauca citādi — pilsētu vecākie. Jaunjelgavas pils. vec. Cēsu pils. vecākais u.t.t. Kaut Rīga bija Latvijas galvaspilsēta, tomēr „galva" arī Rīgai vairs nebija, bet gan Rīgas pilsētas lielvecākais.

Šī pārdēvēšana notika t.s. „Ulmaņa laikā". Šis gads ir prezidenta Kārļa Ulmaņa 100. dzimšanas dienas atceres gads. Godinot moderno laiku latviešu tautas lielāko vīru, godināsim arī „Ulmaņa laikā" ievestos grozījumus, papildinājumus un uzlabojumus. „Rīgas lielvecākais" tad lai būtu nosaukums Toronto Karavānas Rīgas paviljona galvenai personai latviešu valodā. Lielvecākais — ne „galva"!

I. Z. Toronto

Latviešu dziesmu svētku plate

Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā izdevumā parādījusies 1976. g. 6. latviešu dziesmu svētku Kanadā skaņu plate ar saīsinātu garīgā koncerta un koru kopkoncerta programmu. Garīgajā koncertā piedalās 240 dziedātāju apvienots koris, kas savukārt sastādās no 6 luterāņu un 5 baptistu draudžu koru dziedātājiem, tāpat koncertu pušķo Ileānas Pētersones mecosoprāna dziedājums, Anitas Rundānes ērģelu soļe un stīgu orķestris. Koru kopkoncertā piedalās 850 dziedātāju. Jāpiezīmē, ka šis skaitlis ir iespējami precīzs, un nevienos Amerikas kontinenta latviešu dziesmu svētkos dziedātāju skaits nav sasniedzis tūkstoti. Pieteikti, protams, tiek turpat divi tūkstoši, bet uz estrādes parasti ir tikai 50 procenti.. Parasti te nav nekāda ļaunuma, vienīgi koŗi nodrošina sev notis, dziedātāju skaitam pastāvīgi mainoties.

Koru kopkoncerta goda virsdiriģents ir Jānis Kalniņš, virsdiriģenti Jānis Barušs, Ernests Brusubārdis, Alberts Jērums, Arvīds Purvs. Garīgā koncerta virsdiriģenti bija Viktors Baštiks, Vilnis Cieminš un Arvīds Purvs.

Nav viegli uzņemt dziesmu svētku koncertus skaņu lentē, jo milzīgais apmeklētāju pulks rada nenovēršamus trokšņus, tāpat visa apkārtne, piem. garām braucējs autobuss vai tramvajs. To visu tomēr pārsniedz dziesmu svētku vēsturiskā skaņu atcere, piem. mēs būtu ļoti laimīgi, ja varētu dzirdēt kādus no Latvijas brīvvalsts dziesmu svētkiem šodien. Tāpat ir ļoti interesanti jau salīdzināt trimdas pirmo dziesmu svētku skaņas ar nupat notikušajām.

Visumā šo skaņu plati var saukt par ļoti laimīgu, jo apkārtnes trokšņi ir pilnīgi minimāli. Izdevies arī Imanta Ķipja skaņu ieraksts, un skaņu plates iedalījumu var saukt par ļoti atbilstošu pilnīgai koncertu programmai.

Garīgā koncerta programmā dzirdam Helmera Pavasara 96. Dāvida dziesmu, Jāzepa Vītola Gājēja dziesma naktī, Andreja Jurjāna Uz augšu, Viktora Baštika Dievam slava, Oskara Šepska Motete, Tālivalža Ķeniņa Laime un Arvīda Purva Pretgaismu. Koru kokponcerta programmā ietelp Latvijas valsts himna, Emīla Dārziņa Sapņu tālumā, Bruno Skultes Dainu zeme, Emīla Dārziņa Mirdzi kā zvaigzne, Jāņa Norviļa Spīdi nu, saulīte, Imanta Saksa Visi vēji mani pūta, Andreja Jurjāna Aiz azara augsti kolni, Tālivalža Ķeniņa Ganiņš biju, Emīla Melngaiļa Pūt, vējiņi, Jāzepa Vītola Beverīnas dziedonis, Alfreda Kalniņa Līgo dziesmas no operas „Baņuta" un Jāņa Mediņa Tev mūžam dzīvot, Latvija.

Visas šīs dziesmas skaņu ierakstā parādās mūzikāli pārliecinoši, izteikmīgi, sparīgi un lokani. Skaņu plates grežno Eduarda Dzeņa brīnišķīgi mākslinieciskais vāks. Diemžēl, skaņu plates vāka rakstiskie paskaidrojumi parādās kļūdainā latviešu valodā, piem. 4 puses, tāpat „r" nekonsekventi mīkstinājumi. Bet galvenais jau ir mūzika, un tā te ir ļoti laba.

Platei vajadzētu būt katra dziesmu mīļotāja īpašumā.

Imants Sakss

Sietlas meiteņu kvintets Staburadze dzied Čikagā. No kreisās: Benita Jaundāldere, Valda Upeniece, Rita Grava, Māra Saukante un Ausma Līdace. Kvintets savu turneju sāka Denverā, tad koncertēja Linkolnā, Minneapolē, Grand Rapidos, Indianapolē, Klivlandē, Detroitā un beidzot Čikagā. Programmā bija gan jaunas, gan vecās populārās dziesmas un tautasdziesmas. Pie klavierēm bija Karīna Berkolca, bet ģitaras pavadījumus spēlēja Džons Hanberijs. Kvinteta vadītājs ir Kazimirs Upenieks. Foto: V. Jaunkalnietis

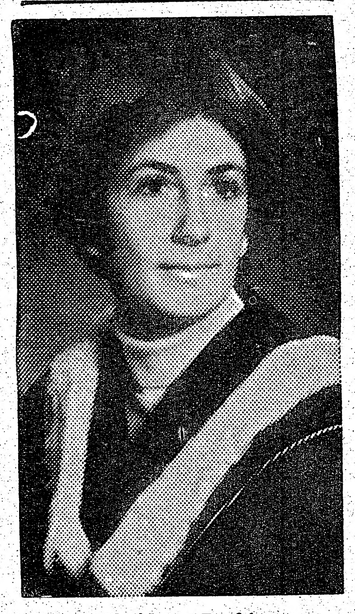

Skaidrīte Rutkis beigusi Toronto universitāti ar Bachelor of Arts gradu.

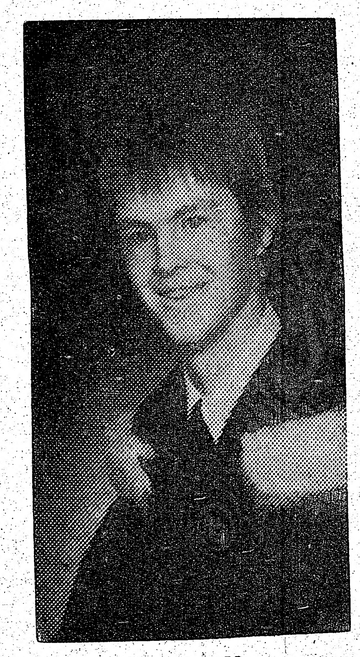

Vilis Ojārs Nams Toronto universitātē ieguvis B. S. gradu zoloģijā. Viņš turpinās izglītību Albertas universitātē Edmontonā.

Teātŗu festivāls Vanvukerā

Kanadas daudzkultūru teātŗu apvienības internacionālais teātŗu festivāls Vankuverā sākās 4. jūlijā un ilgs līdz mēneša beigām. Festivālu atklāja ar Ontario provinces teātŗu apvienības lugu — Pirmā angļu valodas stunda, piedaloties tēlotājiem no 6 dažādiem etniskiem teātŗiem. Festivāla atklāšanā piedalījās arī Daudzkultūru teātŗu apvienības (MCTA) priekšsēde Inta Purva un Imants Purvs, MCTA un Kanadas daudzkultūru teātŗu apvienības vicepriekšsēdis. Vankuveras festivālā piedalās Kanadas provinču teātŗi un tajā izrāda dažādu tautību autoru lugas angļu vai franču valodā.

Sv. Lorensa centrā, Toronto, 29. oktobrī sāksies 6. daudzkultūru teātŗu festivāls. Tajā DV teātris Kanadā G. Vērenieka režijā 4. novembrī izrādīs angļu autora lugu Viesnīcas istaba (Plaza suits), ko tulkojusi Ingrīda Viksna. Kanadas daudzkultūru teātru apvienības eksekūtīvā padomē darbojas 12 pārstāvji no visām Kanadas provincēm, no Ontario provinces 5 vēlēti pārstāvji: Inta un Imants Purvi, kā arī pa vienam pārstāvim no vācu, ungāru un italiešu teātŗiem.

—ls—

Atbalsts etnisko valodu mācīšanai

Kanadas daudzkultūru konsultātīvās padomes (CCCM) sēdē no 17. — 19. jūnijam Vankuverā, Four Seasons viesnīcā, galvenais runātājs bija daudzkultūru ministrs Josefs Geijs, kas vēlāk preses konferencē izteicās, ka federālā valdība piešķīrusi 2 milj. dol. etnisko skolu projektam valodu mācīšanai. Daudzkultūru konsultatīvā padomē Inta Purva pārstāvēja Ontario provinces daudzkultūru padomes priekšsēdi Glistu. Kanadas daudzkultūru konsultatīvā padome priekšsēža senātora Pītera Bosa vadībā uzsākusi konsultēties ar etniskām kultūras grupām visā Kanadā. Pie padomes nodibinātas piecas studiju komitejas: prese, televīzija un radio; valodas un kultūras sagatavošanas grupa; cilvēku tiesību grupa; emigrācija un piešķīrumu struktūra. Katrā studiju grupā strādāja 10—12 locekļu. Šīs komitejas apspriedā pavisam ap 40 ierosinājumu, ko bija iesniegušas Britu Kolumbijas un Jukonas etniskā organizācija. Valodas un kultūras saglabāšanas komiteju vadīja Inta Purva. Tai bija iesniegti 12 ierosinājumi, iepazīstoties ar daudzajām problēmām, kas īpatnējas Britu Kolumbijas provincei. Turpmāk komitejas sēdes paredzētas dažādās vietās Kanadā. Komitejas apstrādās saņemtos ierosinājumus, kuŗus 1978. g. februārī iesniegs daudzkultūru ministrijai.

—ls—

ATZĪNĪBA LATVIEŠU MĀKSLINIEKAM

Mākslas kritiķis V.T. Olivers Londonas laikraksta Yorkshire Post 6. jūnija numurā raksta par Laimoņa Mieriņa izstādi:

„Šīs izstādes darbos Laimonis Mieriņš izmanto ševronu veidolus, viņa pēdējo gadu darbu galveno iezīmi. Taču tagad mākslinieks to dara ar daudz lielāku vērienu un brīvību, ko agrāk tik daudz nevarēja manīt. Radīdams izdomas bagātas variācijas, viņš kļūst arvien pārgalvīgāks savos eksperimentos ar krāsu mijiedarbi.

„Dubultševrons 3" skatītāju pārsteidz ar uzdrošināšanos lietot tumši sarkanu kvadrātu uz dziļi sārta laukuma un manuprāt ir visstimulējošākā kompozicija. Arī „Dubultševronā ar agresīvo sarkano" viņš lieto līdzīgas krāsas ar tikpat izaicinošu efektu. Tāpat „Zig—zags ar diviem brūnajiem" pieskaitāms pie iespaidīgākajiem darbiem, kuŗa nosaukumā nav ne vēsts no ļoti dzīvās krāsu saspēles ar sārto, sarkano, violēto, zaļo un zilo, kas cita citu nepārtraukti papildina un uzlādē.

Izstādes nedaudzie sieviešu plikņi nepārprotami demonstrē Mieriņa zīmējuma īpašības — vijīga, vienkāršota, droša līnija. Ar savu izjusto pārdzīvojuma tiešumu un autoritāti tie netieši atgādina kaut ko no Godpē — Bržeskas (Gaudier — Brzeska) snieguma".

T. Ķiķauka uzņemts Who's Who

Gleznotājs un rakstnieks Tālivaldis Ķiķauka uzņemts „International Authors WHO's WHO bibliografiskā grāmatā, ko izdod Internacionālais biografiskais centrs Kembridžā, Anglijā. Viņš ir otrs Kanadas mākslinieks, kas šinī izdevumā pārstāv Kanadu. Bafalo televīzijas programmā „Canada Today" ieskaņoja T. Ķiķaukas interviju par mūslaiku sabiedrības mākslas uzskatiem. Parādīts arī Ķiķaukas gleznu un skulptūru klāsts. Interviju pārraidīja divas reizes Bafalo raidītājs. Pārraidījums videolentēs nosūtīts Kanadas vēstniecībai Vašingtonā. Ķiķauka ir otrs Kanadas mākslinieks, kas uzņemts šādā TV raidījumu programmā. Bez tam T. Ķikauka saņēmis Hamiltonas pilsētas apbalvojumu par labāko postelgleznu un Kultūras fonda balvu. Mākslinieks sarīkojis ap 20 patstāvīgas izstādes Kanadā un ASV un piedalījies 15 grupu izstādēs. T. Ķikauka literārā laukā bijis aktīvs no 1932. — 1967. g., šinī laikā sarakstot 4 grāmatas: Tramvajs tuksnesī (1935. g.), Leonadrs un poēma — Zēns un pūķis (1968. g.) un Mēs, putns (1969. g.). Par pirmo grāmatu — Tramvajs tuksnesī — rakstnieks saņēma balvu literātūrā. Viņš rakstījis recenzijas un īsstāstus arī žurnālā Jaunā Gaita. Daudzi viņa raksti regulāri parādījušies Canadian University and College žurnālā un mākslas apskatos — „Canadian Interiors and The Spectator" T. Ķiķauka strādā McMastera universitātē Hamiltonā par zīmētāju un grafisko mākslinieku.

(ls)

Ilze Inese Sīle

ar uzslavu beigusi Stanfordas universitāti Kalifornijā, iegūstot B.A. gradu vācu valodā. Viņa turpinās studijas maģistra grada iegūšanai starptautisko attieksmju laukā. Ilze Sīle divus gadus mācījusies un beigusi Minsteres latviešu ģimnaziju, strādajusi par palīgskolotāju latviešu skolā Oklandē, vasaras vidusskolā Kursa un par vadītāju bērnu un jauniešu vasaras nometnēs.

Teātris, dziesmas, balle

RIETUMKRASTA DZIESMU SVĒTKOS LOSANDŽELOSĀ

Rietumkrasta dziesmu svētku otrās dienas sarīkojumu virknē kā lielākais izvērtās teātŗa izrāde 7. jūlija vakarā Pasadenas centra auditorijā, kuŗā ir ap 3000 sēdvietu, lielākai izrādei piemērota skatuve un arī laba akustika. Vairāk nekā 1000 skatītāju vēroja Anšlava Eglīša dziesmu svētkiem veltīto spēli Kas dārzā, kas dārzā. Trīs cēlienu izrāde ar diviem starpbrīžiem ilga div ar pus stundas. Tās saturā kāda režisora centieni sagatavot izrādi šīs zemes skatītājiem, kur dominē krimināla rakstura gadījumi.

Pret režisora ideju ir dabas un daiļuma cienītājs Mindaugs (Olafs Stumbrs), kas aizrāvies ar tauriņu ķeršanu. Viņam pievienojas paša meita Izabella, ko tēloja jaunās paaudzes teātŗa entuziaste Ilze Tauriņa. Barona ar jau drošu skatuves soli. Režisors bija Ansis Tipāns, senātors Ādolfs Ābele (šāvēju tēlotājs), viņa mazdēls Juris Zinbergs (atjautīgs zēns), sulainis Mārtiņš Šmits, viesis Andrejs Zinbergs, viešņa Zelma Ābele. Pēdējā cēlienā dominējošā skolotāja Humperdinka jaunkundze, kas protestēja pret tauriņu mocīšanu, un Izabella to iemidzina ar ēteri (Ilga Jankovska). Kā viesi uz skatuves bija redzami Ilmārs Bastjānis, Maija Caune, Daira Cilne, Juris Cilnis, Kārlis Kalējs, Igors Ložeņīcins, Māra Rozentāla, Mārtiņš Šmits, Sallija Šmita, Daira Stumbra, Dzintra Švarca, Dace un Jānis Taube. Uzvedumā bija iesaistīti arī bērni, kas pēdējā cēlienā gāja rotaļā Kas dārzā, kas dārzā.

Izrādi bija sagatavojusi Lolita Lejiņa-Balla, izrādes vadītājs un administrātors Pēteris Barons, dekorātore Veronika Janelsiņa, mūzikas konsultants Andrejs Lindbergs, techniskais konsultants Odis Balls, skatuves meistari Ādolfs un Ventis Ābele.

Pēc izrādes skanēja aplausi un bira ziedi, skatuves priekškaram vairākkārt atveŗoties un aizveŗoties, parādoties autoram un tēlotājiem. Bet par pašu lugas saturu skatītāji bija dalītās domās, vai tā dziesmu svētkos īsti iederētos? Par aktieŗu spēli, tāpat skatuves dekorējumu un apgaismojumiem, turpretim bija dzirdamas labas atsauksmes.

Jauniešu balle 7. jūlija vakarā pulcināja ap 400 jauniešu, kas četras stundas līksmoja deju priekos, spēlējot somu deju kapellai un starplaikos ejot rotaļās, kā arī skandējot latviešu dziesmas. Viņu vidū bija arī jaunieši no Brazilijas, Austrālijas, Kanadas u. c. vietām. Sarīkojumu vadīja Matīzs Kārkliņš.

Populārās mūzikas koncertā Hiltona viesnīcas zālē bija pulcējušies ap 700 klausītāju. Šeit koncertēja Portlandes Dzintars, Sietlas Staburadzes un Frikadeļu zupas ansamblis no Nudžersijas. Dzintars savā programmā bija izvēlējies 12 dziesmas, no kuŗām lielākā daļa bija pašu komponētie darbi. Pirmo reizi atskaņoja dziesmu — Veltījums, kuŗu komponējis jaunietis Edvins Rūsis, bet tekstu sacerējis Olafs Stumbrs. Ansamblī dzied Ilga Dālberga, Andra Zommere, Arturs Līvermors, dzied un ar mūzikas instrumentiem pavada ansambļa mūzikālā vadītāja Brigita Ritmane-Ose, Lolita Ritmane, Laura Zommera un Aivars Saukants. Mārtiņš Rubenis sit bungas.

Staburadzes nāca ar 15 dziesmām, lielāko daļu latviešu, bet pārējās cittautu dziesmu tulkojumi. Šinī ansamblī dzied Rita Grava, Ausma Līdace Skarleta Berkolde, Māra Saukante; dzied un ar ģitarām pavada Valda Upeniece un Benita Jaundāldere. Klavieres spēlē Karina Berkolde, bet ģitaru spēlē Bils Čizems.

„Frikadeļu zupas" ansamblī piedalās Raimonds Ramanis (dzied, ģitara, bass), Vidvuds Mednis (dzied, ģitara, bandžo), Vilnis Plostiņš (ģitara) un Laila Medne (dzied). Viņi piedalījās ar 10 dziesmām; lielāko tiesu pašu sacerēti vārdi un mūzika. Sniegums vairāk „Rock" mūzikas stilā.

Osvalds Kļavenieks

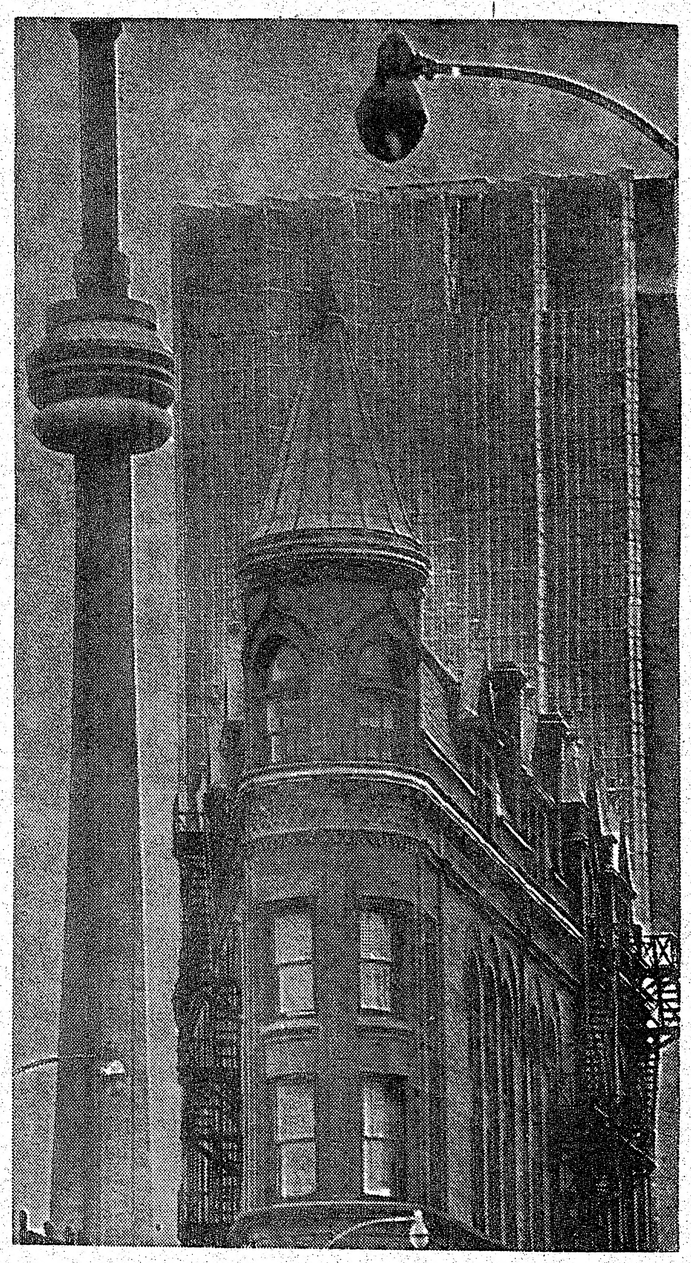

Toronto fragmenti — modernā un vecā iekšpilsēta Aleksandra Kalniņa telefoto skatījumā.

Izpēta Ziemeļameriku no abiem galiem

Pēc vecās leģendas, kas papazīstama jau kopš 1900. gada, ap 1000 jūrnieku un lidotāju mistiskā kārtā esot zaudējuši savas dzīvības Atlantijas okeanā, Bermūdas trīsstūrī, ap tūkstoš jūdžu starp Bermūdu, Floridu, Kubu un Portoriko. Nevienu nevarot izskaidrot mistisko 50 kuģu un 20 lidmašīnu nozušanu ar 1000 cilvēku upuŗiem. Daudzos gadījumos tie bez vēsts pazuduši, neatstājot pat nevienu eļļas plankumu, ne glābšanas laivu vrakus. Bermūdas trīsstūŗa mistēriju tagad, protams, mēģināšot noskaidrot glorificētie krievi. Pad. savienības 300 pēdu gaŗais pētījumu kuģis Viktor Bugajev ar 59 zinātniekiem jau 7. jūlijā izbraucis no Halifaksas ostas uz „mistisko" Bermūdas trīsstūri.

Kuģa pētījumu vadītājs J. V. Baranovs intervijā izteicies, ka misijas uzdevums būšot izpētīt meteoroloģiskos apstākļus un atrast izskaidrojumu, kāpēc šajā gadsimtā 1,5 milj. kvadrātjūdžu laukumā, sauktā arī par „Velna trīsstūri", bez vēsts pazuduši tik daudz kuģu un lidmašīnu.

Pad. savienības kuģis Viktor Bugajev ir viens no desmit, kas iesaistīts projektā Polymode. Okeonografijas pētnieks Roberts Heinmillers, kas vada ASV un padomju pētījumu projektu, savā birojā, Masačuzetas techniskajā institūtā paskaidrojis, ka amerikāņi pētīs temperātūras maiņas un ūdens blīvumu, straumes un virpuļus, viesuļus, okeana dibenu un debesis virs tā..

Arizonas universitātes pētnieks Lorencs Kuše, kas pētījis „Velna trīsstūŗa" mistēriju, savu pētījumu rezuļtātā nosaucis visus katastrofu stāstus, sākot ar tā dēvētiem okeana monsteriem — nezvēriem un lidojošajiem šķīvjiem par rakstnieku fantazijas augļiem. Lorencs Kuše izteicies, ka Bermūdas trīsstūris nav nekas cits kā māņi un safabricēta mistērija. Ja krievi sagaida, ka viņi šajā trīsstūrī atradīs ko dīvainu un māģisku, tad tā ir dzīšanās pakaļ meža zosīm kājām, ironizējis amerikāņu zinātnieks.

Lorencs Kuše jau trīs gadus dzinis pēdas visam tam, kas saistās ar trīsstūri. Viņš izdarījis simtiem interviju, konsultējoties ar ASV krasta apsardzību, floti un gaisa spēkiem, pētījis slavenās kuģu apdrošināšanas firmas Lloyds reģistrus un senus meteoroloģisko biroju ziņojumus. Pirmie plašākie nostāsti par Bermūdas trīsstūri parādījušies 1950-tos gados. Kāda mistērija stāsta, ka jūrnieki un lidotāji ierauti kādā „melnā caurumā" debesīs. Daži vēsturnieki spekulē, ka nelaimes šajā vietā notiekot tāpēc, ka navigācijas kompasus ietekmējot magnētiskās vētras. Citi to izskaidro ar milzīgiem paisuma un bēguma viļņiem, vai jūŗas nezvēru uzbrukumiem, „nāves stariem", kas ceļoties no nogrimušās Atlantīdas. „Tas viss ir izdomājums, vienkārša fantazija", paskaidrojis Kuše. Viņa viedoklim pievienojies arī Polymode projekta vadītājs Heinmillers: „Pasakas un sensācionāli stāsti ir interesanti, bet nevienam no tiem nav apstiprinājuma."

L. Kuše savā grāmatā „The Bermuda Triangle Mystery" pierāda, ka daudzi kuģi un lidmašīnas, kas uzskatīti it kā pazuduši, nekad nav eksistējuši. Tos izdomājuši rakstītāji, lai uzturētu mistēriju par Bermūdas trīsstūri. Daži kuģi, ko minējuši leģendas veidotāji, ir eksistējuši, bet ziņas par to nozušanu izdomātas. Bermūdas trīsstūris neesot bīstamāks navigācijai kā citi ūdeņi, jo kuģi pazūd visās pasaules daļās. Tā, piem., kopš 1850. g. gandrīz 200 kuģi pazuduši vai atrasti pamesti starp ASV un Ziemeļeiropu. Daudzi gadījumi, kas piedēvēti Bermūdas trīsstūrim, faktiski notikuši kādas 1000 jūdzes tālāk. Daudzas citas katastrofas notikušas viesuļvētrās, bet leģendu rakstītāji tās nav pieminējuši. Bieži meklēšana sākta tikai otrā dienā, kad vraku daļas no notikuma vietas jau aizskalotas tālu projām.

Krievu interese par Bermūdas trīsstūri kļūst saprotama, ja ņemam vērā otru ziņu, ka tie izdara meteriloģiskus un okeanografiskus pētījumus Kanadas Arktikā uz peļdoša leduskalna, kas atrodas tikai 300 jūdžu attālumā no Kanadas galvenās militārās bazes Alertas, kas izbīdīta vistālāk uz ziemeļiem Kanadas territorijā. Trīs jūdžu gaŗo un divu jūdžu plato leduskalnu Maskava nosaukusi par „Ziemeļpols 22" un uz tā atrodas ap 160 padomju pētnieku. Tā ir arī laba militārās izlūkošanas vieta par zemūdeņu pieejas ceļiem Kanadai un ASV. Kanadas aizsardzības ministrijas izlūklidmašīnas rēgulāri pārlido peldošo ledus salu, lai kontrolētu krievu darbību, jo Kanadai pakļauti visi Arktikas ūdeņi no Jukonas līdz Ziemeļjūrai. Krievi uz leduskalna iekārtojušies 3 gādi ilgai palikšanai.

Uzsākot pētījumus Bermūdas trīsstūrī, Pad. savienība tagad izpētīs Ziemeļamerikas kontinentu no abiem galiem. Interesanti piebilst, ka „Velna trīsstūŗa" vienas malas tuvumā atrodas Fidela Kastro pārvaldītā Kubas sala. —. S.—

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Vlasoviešu traģēdija

Svens Šteinbergs savā grāmatā Vlasovs nodevējs vai patriots? (Wlassow Verräter oder Patriot?) apraksta vlasoviešu, ukraiņu un kazaku divīziju traģēdiju Otra pasaules kaŗa laikā, nostājoties pret Staļinu vācu pusē. Grāmatā aprakstītas arī Vlasova un kazaku prasības Hitleram — kaŗot kopā ar vāciešiem pret Staļinu par savu zemju brīvību. Vlasoviešu prasības ievērotas tikai kaŗa pēdējā posmā, kad jau bijis par vēlu. Kopsavilkumā krievu iesaistīšanās kaŗā pret boļševismu nav bijusi Vācijas dēļ, bet gan, lai atbrīvotu Krieviju no Staļina jūga un nodibinātu demokratisku iekārtu.

Vlasova vai Krievijas atbrīvošanas armijas un kazaku divīziju beigu posms pēc Vācijas kapitulācijas bijis traģisks. Tie pilnā apbruņojumā padevās angļu un amerikāņu gūstā (ne-Staļinam), bet bija maldījušies. Pēc Rūzvelta, Čerčila un Staļina 1945. g. 11. febr. vienošanās Jaltā, Anglija un ASV apsolījās repatriēt personas, kas 1939. g. 1. septembrī bijušas Pad. savienības pilsoņi, vai saņemot gūstā atradušās vācu kaŗavīru tērpā, kā arī personas, kas 1941. g. 22. jūnijā sastāvējušas sarkanarmijā, vai kuŗas brīvprātīgi sadarbojušās ar ienaidnieku. Vēlāk tam pievienojusies arī Francija. Par skarto personu gribu nolīgumā nekas nav bijis minēts.

(Turpinājums 17. lp.)

Ja jaunu latviešu ģimnaziju, tad nacionālu

DIVU KANADAS LATVIEŠU CENTRĀLO ORGANIZĀCIJU KOPSĒDE PAR AMERIKAS LATVIEŠU ĢIMNAZIJU

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā un DV Kanadas valdes sasauktā ārkārtas sēdē 7. jūl. DV namā Toronto piedalījās arī Amerikas latviešu ģimnazijas plānošanas komitejas un Rietummičigenas universitātes latviešu studiju vadītājs Dr. V. Muižnieks, lai kopējās pārrunās izstrādātu iecerētās ģimnazijas modeli — kādu tās garīgo seju latviešu sabiedrība vēlētos redzēt, un spriestu par reālām iespējām. Runāja arī par Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursiem, event. kursantu samazināšanos.

Sēdi atklāja un vadīja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronvergs, minot, ka tā sasaukta, lai spriestu, kādai jābūt Amerikas Latviešu Ģimnazijai no politiskā viedokļa, kā arī, kas būtu darāms, lai pret ALG radītu uzticību. Trešais aplūkojamais jautājums skāra problēmu, kas trimdiniekiem būtu jādara, lai kultūrsakarnieki nejauktu mūsu centienus.

Tā kā turpmākās pārrunas skāra ALG izveidošanu, tad sēdes vadību uzņēmās LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks.

Ģimnazijas plānošanas komisijas sēdē izstrādāta deklarācija, ka tai jābūt nacionālai un reliģiski morālai mācību iestādei. Kanadā un ASV skolu likumi ir atšķirīgi, jo Kanadā pilna laika skolā mācības var notikt tikai angļu vai franču valodā, bet Mičigenā visus priekšmetus, izņemot angļu literatūru, var mācīt latviešu valodā. Uz J. Mežaka jautājumu, vai Kalamazū būtu piemērotāka vieta latviešu ģimnazijai, Dr. V. Muižnieks atbildēja, ka neesot cita piemērotāka objekta, atskaitot Toronto.

Iecerētajai ALG jākalpo sabiedrības interesēm un sabiedrībai jādod iespējas skolu kontrolēt. Skolas programmai jābūt saskaņotai ar latviešu skolu programmu un jāieklaujas tās sistēmā. Skolas darbību kontrolētu vecāku un skolotāju konsapulce, paidagogu padome, skolas padome un revīzijas komisija. Skolas padomes pienākumos ir lemt par skolas saimnieciskiem jautājumiem, kā arī izraudzīt skolas direktoru, kas savukārt pieņemtu un event. atlaistu skolotājus.

DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons uzskatīja skolas nodibināšanu par nāves sitienu Minsteres ģimnazijai, kas jau ir nostādīta, tāpēc labāk būtu ieguldīt naudu tur.

J. Grodnis bija skeptisks, vērojot lielos materiālos izdevumus, jo gadā skolai vajadzīgi 300 000 dol. Viņš arī šaubījās, vai skolai būs pietiekami liels audzēkņu skaits, nobeidzot ar domu, ka mēs gan runājam par skaistu ideju, kas tomēr ir sapnis.

Dr. V. Muižnieks paskaidroja, ka 1. māc. gada budžets aplēsts 90 — 100.00 dol., neieskaitot internāta izdevumus. Plānotajai skolai jau pieteikušies pāri par 50 audzēkņu, un arī skolotāju vairāk, nekā var izmantot. Viņu algas svārstītos no 8.500 — 16.500 dol.

TLTA ģimnazijas direktrise V. Slavieša informēja par Toronto plānoto bērnu dārzu, pamatskolu un ģimnaziju. Bērnu dārza ideja esot apklususi piemērotu bērnadārza skolotāju trūkuma dēļ. Viņa aicināja labāk ieguldīt līdzekļus labās mācību grāmatās, skolotāju sagatavošanas kursos un vispirms atbalstīt Minsteres ģimnaziju.

Dr. V. Gulēns izteicās, ka ticot ALG idejai, bet mums jāiemanto sabiedrības uzticība, lai iegūtu līdzekļus. Arī Imants Purvs pasvītrāja, ka vadībai vajadzīga 100 proc. uzticība.

Izraisījās garākas pārrunas par dzejnieka J. Petera un Anerauda viesošanos Kalamazū pag. gadā un latviešu sabiedrības reakciju pret to.

O. Ieviņš uzsvēra, ka trūcis dvēseles dvēseles īgnuma pret komūnistiem, kas palīdz apspiest mūsu tautu, tādēļ pret šādu skolas vadību viņam neesot uzticības. LNAK priekšs. T. Kronbergs izcēla, ka sabiedriskais darbs uzliek pienākumus arī personiskā dzīvē. J. Mežaks minēja, ka esam it kā nonākuši burvju lokā — līdzekļu vākšana ALG apstājusies, jo sabiedrības daļā uzticība pret iecerētās skolas organizētājiem ir iedragāta.

Tālākās pārrunas skāra jautājumu par Rietummičigenes latviešu valodas kursiem, kur arī dalībnieku skaits sarucis — studentu skaits šogad ir tikai 55, salīdzinot ar nepilniem 80 pag. gadā. Arī te par vienu no iemesliem minēja uzticības mazināšanos, lai gan par iemesliem minēja arī paaugstinātu kursa maksu, skolēnu skaita samazināšanos visoār, kā arī event. neapmierinātību ar kursu lektoriem un kursiem.

Dr. V. Muižnieks izteicās, ka mums visiem ir viens mērķis, kaut arī ejam pa dažādiem ceļiem. Par prof. V. Rūķi-Draviņu kursanti izsakoties ļoti atzinīgi. Viņa kursos mācot pēc 1942. g. apstiprinātās ortogrāfijas.

Dr. L. Lukss brīdināja no lētticības un ieteica nemeklēt draudzību no čekista Rīgā. Analizējot dzimtenes dzeju, nedrīkstam tur meklēt nacionālus motīvus, lai nenodarītu postu dzimtenes dzejniekiem. O. Ieviņš papildināja, ka pašreiz mēs esam kara stāvoklī ar Latvijas okupantiem. Pēc Dr. V. Muižnieka uzskata mums jaunajiem jāiemāca naids pret apspiedējiem. Ar naida momentu neviens nepiedzimst, tas ir jāieaudzina, tomēr jāmāca mīlēt sava tauta.

Runājot par konfrontāciju, I. Purvs uzsvēra, ka jaunieši meklē konfrontāciju, tāpēc mums jāmēģina viņus sagatavot, bet A. Joma domāja, ka šī sabiedrība neatzīst sadarbošanos ar kultūras sakarniekiem, ir jāizvairās no okupētās Latvijas filmu reklāmēšanas, to apmeklēšanas un grāmatu ievešanas. DV KV priekšsēdis V. Plūdons nolasīja 1976. g. pieņemto rezolūciju par kultūras sakariem, kuŗus DV noraida.

Sanāksmes nobeigumā Dr. V. Muižnieks ieteica domāt par mūsu jauno paaudzi, lai tā dienās kļūtu par kultūras darbiniekiem un nebūtu tikai sabiedriskie darbinieki.

E.E.

4. Baltijas studiju konferences dalībnieku grupa pie Heselbijas pils ieejas kāpnēm Stokholmā. Priekšplānā Stokholmas latviešu deju kopa Zibenītis.

Ģenerālis pie gūsta biedriem

Jau pirmajā lapā pārbaudītājs bija atradis kaut ko neparastu. Viņš pāri acenēm paskatījās uz Intu un jautāja: „Kā tas gadījies, ka tavs karavīra grāmatiņas numurs ir tik mazs, tikai Nr. 7". Ints atcerējās, kā apmēram mēnesi pēc iesaukšanas rakstvedis Miervaldis bija izdevis visiem Abrenes kazarmu pārvaldes vīriem karavīru grāmatiņas. Toreiz bija tikai desmit vīru, un numurus rakstīja pēc kārtas. Protams, pirmais numurs bija pašam rakstvedim, otrs pārvaldes virsniekam, pārējie māca, kā pagadījās.

„Mēs bijām tikai desmit vīru", sāka skaidrot Ints. „Numuri tāpēc vairāk par desmit neiznāca, un septītais likās jau pietiekami augsts," vācu valodā nobeidza Ints.

„Kāpēc tu iestājies vācu vienībā brīvprātīgi?" sekoja nākamais jautājums. Pratinātājs laikam bija ievērojis grāmatiņā armijas daļas apzīmējumu: „Latviešu brīvprātīgais leģions."

„Leģionā mani iesauca, un man nebija iespēja izvēlēties, bet bija jāseko iesaukšanas pavēlei," Ints taisnojās. „Kāpēc to sauca par brīvprātīgo leģionu, tas man nav zināms."

„Cik angļus nošāvi?" atkal sekoja jautājums.

„Biju tikai krievu frontē," Ints stāstīja. Vairāk viņš nekā neteica, jo nodomāja, ka nav vērts strīdēties un skaidrot angļu seržantam īstos apstākļus. Lai skaidro augstākas amatpersonas. Anglis vēl prasīja, kur cīnījies, cik ilgi, kā nonācis gūstā. Ints stāsta un dažreiz domā, ka īsāks stāsts ir labākais atrisinājums, lai apmierinātu angļu ziņkāri. Beidzot arī anglis apmierinājās, un Ints var iet. Līdzīgi jautājumi nākamajās dienās jāatbild arī citiem latviešu leģionāriem.

Dažas nedēļas vēlāk atkal jauns uztraukums. Barakas vecākais ziņo, ka saņēmis nometnes komandanta rakstu, kurā teikts, ka drīzumā sāks izpildīt atlaišanas papīrus, un tur būs jāuzdod vieta, uz kurieni atlaistais gūsteknis gribētu doties, ja tiktu brīvībā. Paziņojumā arī norādīts, ka šo papīru izpildīšana nenozīmē drīzu atlaišanu no gūsta.

Latvieši nezina, kādu adresi lai raksta. Vācijā nav zināma neviena adrese, kur dzīvotu kāds, kas gribētu vai varētu uzņemt atlaistu kara gūstekni.

„Esam bijuši mēslos līdz acīm," Ints atkal atradis kādu atrisinājumu. „Pie Opočkas krievi vienmēr bija mums priekšā, bet vai tomēr neizkūlāmies ar veselu ādu. Pomerānijā arī kūlājamies pa sniega kupenām krievu aizmugurē, bijām ķeselēs un dabūjām arī pa kātiem. Bet vai vēl neesam dzīvi? Ar tām adresēm ir nieka lieta. Izmeklē pilsētu, katrā jau būs Vadoņa iela, pieliec tik kādu numuru. Vai kāds te zina, kura māja nobumbota, kura ne. Kad tiksi ārā, varēsi iet, kur vējš pūš."

Vilim tomēr bija cits atrisinājums. „Vai atceries tās divas meitenes no slimnīcas laikiem Bad Salcdetfūrtā? Marija un Valda bija sirsnīgas meitenes, bet vai tām iespēja uzņemt vēl plikākus karavīru, par to jāšaubās. Varbūt pie latviešu skolotāja Švarcenberga ģimenes būtu vairāk vietas."

„Iesim pie ģenerāļa, varbūt viņam būs kāds atrisinājums," noteica virsniekvietnieks Jukums. Bangerskis bija atstājis slimnīcu un tagad atradās atkal vecajā vietā virsnieku barakā. Jukums ar Intu devās apmeklēt ģenerāli.

Likās, ģenerālis Bangerskis bija priecīgs par apmeklētājiem. Viņš sūdzējās, ka angļiem es t grūti iestāstīt, kāpēc nebraucām atpakaļ uz Latviju. No krieviem neesot ko baidīties, tie esot sabiedrotie."

Dienas kļuva īsākas un vēsākas, saulainās dienas retākas. Aizbrauca austrieši, aizbrauca Rumānijas vācieši. Kaut kur atradās vācu armijas mēteļi, ko aukstajā laikā izdalīja gūstekņiem. Reizi dienā izdalīja arī ogles baraku kurināšanai, bet tās deva tik taupīgi, ka iznāca tikai iekuram. Karavīri paši meklēja kurināmo un par labu apgādes vietu atrada tukšo baraku blakus. Te pamazām pazuda grīdas un nāru dēļi. No ārpuses to neviens nevarēja ievērot. Pēc tam sāka plēst jumtu un sienas, un tā kurināmā netrūka. Varbūt angļu sargi manīja, ka zūd dēļi, bet arī viņi juta aukstumu.

Pēc iznākšanas no ambulances ģenerālis Bangerskis latviešu leģionāriem likās vēl tuvāks. Viņš uzrakstīja vairākus iesniegumus angļu nometnes komandantam, kaut arī pats vāciski nerunāja. Ar sanitārās rotas komandiera ārsta Egerta palīdzību iesniegtos lūgumus pārtulkoja vāciski un nosūtīja komandantam. Viens iesniegums minēja latviešu karavī-

(Turpinājums 16. lp.)

RUDZU PUĶU SVĒTKI MEŽCIEMĀ

sestdien, 30. jūlijā

PL. 17 VAKARIŅAS ar piemērotiem atspirdzinājumiem dāmu komitejas gādībā,

PL. 20 SAVIESĪGS VAKARS ar tautas un modernām dejām. Tautas dejas kuplinās Toronto tautas deju kopu pārstāvji.

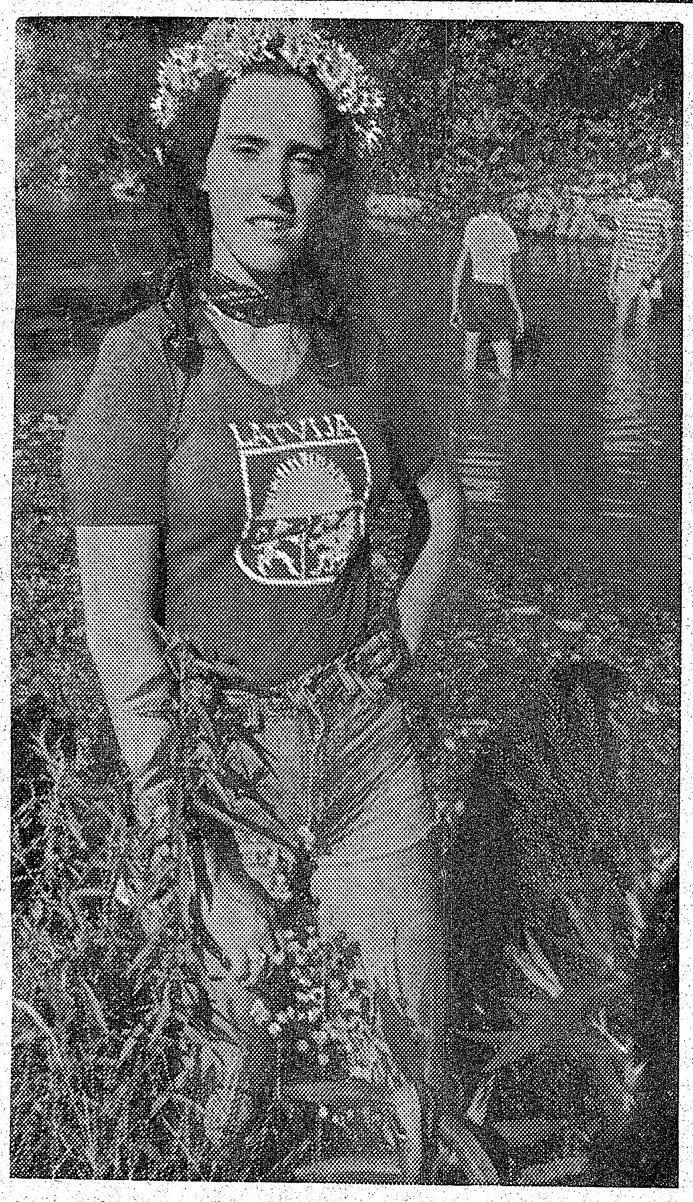

Ar Latvijas vārdu uz krūtīm. Šādā, tā saucamā T-kreklā, kurā iezīmēts Latvijas valsts mazais ģerbonis, Sidrabenē lepojas Toronto jauniete Laila Strazdiņa. Viņa savā mūžā Latviju vēl nav redzējusi, bet ar lielu interesi klausījusies vecāku paskaidrojumos par mūsu tēvzemi, kas tagad smok svešas varas kalpībā. Laila, kas dzimusi Toronto, agrāk strādāja Latvija Amerikā ekspedīcijā, bet tagad ir Latviešu kreditsabiedrības darbiniece. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Nolaupīta atkal viena krievu lidmašina

Reitera ziņu aģentūra no Helsinkiem ziņoja, ka divi krievi, apbruņojušies ar granātām un pistolēm, 10. jūlijā piespieduši vietējās satiksmes lidmašīnu Topolev—134, kas ar 72 pasažieriem atradusies ceļā no Maskavas uz Ļeņingradu, nolaisties Helsinkos. Abi krievi pieprasījuši, lai lidmašīna turpina lidojumu uz Zviedriju, atbrīvojot septiņus padomju apkalpes locekļus, bet aizturējuši pasažierus, to vidū 7 bērnus. Bēgļi pieprasījuši padomju apkalpi aizstāt ar somu apkalpi.

Padomju lidmašīnu aplenca 60 somu policistu, ieradušās arī ambulances mašīnas. Policija mēģināja iekļūt lidmašīnā, lai sāktu sarunas, bet abi vīrieši aizcirtuši lidmašīnas durvis. Sarunas notikušas, sasaucoties caur tulkiem. Arī somu gaisa spēku un armijas vienības atradušās trauksmes stāvoklī. Somi ziņoja, ka abi krievu bēgļi vēlas lidot uz Zviedriju, bet lidmašīnai nav atļauts uzņemt degvielu, iekām neatbrīvo 7 bērnus.

Pirms 2 gadiem Somija ar Pad. savienību parakstīja līgumu, ar kuru Somija vienojās izdot padomju lidmašīnu nolaupītājus, ja tie ierastos Somijā. Lidlaukā ieradās arī padomju sūtnis Somijā V. S. Stepānovs. Zviedrijas valdība apsvērusi iespēju, vai atļaut padomju lidmašīnai ielidot Stokholmā, ko sarežģī kaimiņvalstu Petroleum Eksporta organizāciju (OPEC) konference, kas sākās 11. jūlijā Stokholmā.

Pad. savienībā sekmīga lidmašīnu nolaupīšana ir ļoti reta parādība. Pēdējā tāda notika šā gada maijā Latvijā, kad 37 g. v. bēglis piespieda Rīgas - Daugavpils satiksmes lidmašīnai mainīt kursu un lidot uz Zviedriju. Zviedrija noraidīja krievu prasību par bēgļa izdošanu un piešķīra tam patvēruma tiesības. Otra sekmīgā padomju lidmašīnas nolaupīšana pirms tam notika 1970. gadā Turcijā, ko izdarīja divi lietuvieši — tēvs ar dēlu.

Vēlākas ziņas no Helsinkiem vēstīja, ka no nolaupītās lidmašīnas izbēguši 5 ķīlnieki. Pirms tam atbrīvots 41 ķīlnieks, ieskaitot 22 sievietes un bērnus. Padomju bēgļi, kas abi ir jauni cilvēki, brīdinājuši, ka lidmašīnu uzspridzinās, ja somi neatļaus uzpildīt degvielu un nesagādās jaunu apkalpi, kas lidmašīnu novadītu uz Zviedriju. Somi aizbildinājušies, ka viņiem neesot lidotāju, kas būtu apmācīti vadīt padomju lidmašīnas.

Vēlākās ziņas no Helsinkiem vēstīja, ka Somija izdos abus bēgļus, jo 1974. g. parakstītais līgums to prasa. Atsaukšanās uz nolīgumu gan ir lieka, jo rietumos katram vajadzētu zināt, kas ir īstais noteicējs Somijā.

Pēdējie trīs ķīlnieki no lidmašīnas izbēguši, kad bēgļi iesnaudušies.. Paliekot bez ķīlniekiem, bēgļi padevušies 12. jūlijā pl. 5 viens un stundu vēlāk otrs. Viņiem draud spaidu darbi līdz 15 gadiem. Bēgļi bija apbruņoti ar vienu rokas granātu, kuŗa pārbaudē izrādījusies par t.s. „mācības granātu" — bez sprāgstvielām. Nav tuvākas informācijas, kādēļ abi jaunieši bēguši no Pad. savienības un vai viņi pieder disidentu grupai.

Rīga gatavo, Maskava brauc

Laikraksts The Toronto Star 9. jūlija numurā bija ievietojis UPI ziņu aģentūras ziņojumu no Rīgas, ka Pad. savienība pievienojusies lielā ātruma dzelzceļa satiksmes gadsimtam, laižot apgrozībā jaunā tipa elektrisko vilcienu, kas spējot noskriet stundā 127 jūdzes. Projekts iesākts pirms 8 gadiem. Vilcienu 14 vagonu sastāvā paredz laist apgrozībā starp Maskavu un Ļeņingradu, 454 jūdžu attālumu tas veikšot 3,5 — 4 stundās. Pēc padomju standarta latviešu būvētais vilciens esot luksa modelis un varēšot sacensties ar tuvsatiksmes lidmašīnām. Rīgas vagonu fabrikas techniskās nodaļas vadītājs Juris Kaņeps intervijā izteicies, ka vilciens būšot apgrozībā starp Ļeņingradu un Maskavu jau šogad. Sākumā tas gan veikšot 111 — 118 jūdzes stundā, bet pārbaudēs esot pierādījies, ka varēšot noskriet 127 jūdzes stundā. Vilciens esot sudraba krāsā, ar zilas un oranžas krāsas svītrām gar sāniem, ērtiem lidmašīnu tipa sēdekļiem. Vilcienā būšot arī bārs un gaisa atvēsinātāji.

Kur Rīgā notiek dievkalpojumi

Baznīcas darbinieki rietumos Latvijas apmeklētājiem arvien ieteikuši iegriezties arī Latvijas baznīcās, cik tās tūristiem pieejamas. Tagad ir saņemts dievkalpojumu saraksts par Rīgas luterāņu dievnamiem. Ar savu klātieni un interesi par baznīcas dzīvi Latvijā vien ārzemju latvieši stiprina turienes baznīcu. Baznīcai ļoti var palīdzēt arī ziedojums, nolikts dzimtenes baznīcu upuru šķīvī.

Svētdienu rītos dievkalpojumi notiek visās Rīgas baznīcās, darbdienās sekojošās vietās un laikos:

Jāņa baznīcā Vecrīgā — ceturtdienās un piektdienās plkst. 7 vakarā

Pāvila baznīcā ceturtdienās plkst. 7 vak.

Trīsvienības baznīcā Sarkandaugavā (baznīca atjaunota) trešdienās plkst. 7 vak.

Sv. Ģertrudes Vecā baznīcā trešdienās plkst. 7 vak.

Mežaparka baznīcā trešdienās plkst. 7 vak

Jēzus baznīcā ceturtdienās plkst. 7 vak.

Pārdaugavā — Marķus baznīcā, Slokas ielā 6 otrdienās, trešdienās un sestdienās plkst. 7 vak.

Lutera baznīcā pirmdienās plkst. 9 no rīta, ceturtdienās un sestdienās plkst. 7 vak.

VIENTUĻA DĀMA

vidējos gados meklē domu biedru vai biedri pārrunām un event. kopējiem izbraukumiem. Raksīt šai avīzei ar oferti Vientuļniece.

Sēde Straumēnos

DV Centrālās valdes prezidija paplašinātā sēde notika 26. jūnijā DVF īpašumā Straumēnos. Sēdē piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, sekretārs N. Bisenieks un kasieris S. Lindiņš, kā arī ārējās informācijas nozares vadītāja A. Liepiņa un jaunatnes nozares vadītājs I. Kažociņš.

Ar klusuma brīdi godināja 10. jūnijā mirušā kpt. O. Caunīšu piemiņu. Nelaiķa izvadīšanā piedalījies DV priekšnieks J. Frišvalds, noliekot vainagu un atvadoties DV organizācijas vārdā.

J. Frišvalds apsveica jaunatnes nozares vadītāju I. Kažociņu viņa 60 gadu mijā, novēlot veselību un darba sparu arī turpmākos gados.

Sēdes darba kārtā bija DV CV sēdes izkārtošana 24. un 25. jūlijā Straumēnos, saimniecisko pasākumu darbība un kārtējās darbības jautājumi. Priekšnieks ziņoja, ka ASV DV saimi CV sēdē pārstāvēs ASV zemes valdes loceklis V. Rudzurogs; Kanadas DV saimi — Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša; Austrālijas DV pārstāvība uzticēta CV sporta nozares referentam A. Freimanim (DVF sporta un kultūras daļas vadītājam). Pārējie CV locekļi ieradīsies personīgi. S. Lindiņš paskaidroja par apmešanās iespējām Straumēnos, paredzēto viesošanos Koventrijas DVF nodaļas Mūsmājās, kā arī par informāciju latviešu presei. Ilgākas pārrunas veltīja izdevumu Laiks, telpa, laudis, Daugavas vanagi un arī DV Mēnešraksta un iecerētās brošūras angļu valodā jautājumam. ASV DV valde ierosinājusi Centrālās valdes sēdi 1978. gadā noturēt ASV, Bostonā, dziesmu svētku laikā.

Ar gandarījumu prezidijs noklausījās ziņojumu par Gunāra Rodes atbrīvošanu un atzinīgi novērtēja attiecīgās komitejas Gunara Rodes atbrīvošanas labā darīto. Atzinību izteica arī par Austrālijas un DV ASV rosību mirušo, nomocīto un vajāto tautiešu aptaujas lapu izplatīšanā. Pieņēma zināšanai DV Toronto nodaļas tautas deju kopas Daugaviņa pateicību par tai piešķirto plkv. V. Januma balvu; apsveica un novēlēja labas sekmes jaunajai Francijas DV valdes priekšsēdei Ingridai Bormeisterei.

Jaunatnes nozares vadītājs I. Kažociņš izsūtījis savu otru apkārtrakstu; uz pirmā apkārtraksta jautājumiem atsaucība bijusi laba. Iesniegti jaunatnes darba ierosinājumi LNPL jaunatnes padomei. Kažociņš norādīja uz Jaunā Gaitā 113. n-rā ievietoto Marutas Lietiņas-Rejas rakstu latviskās audzināšanas jautājumā un ieteica to popularizēt jaunatnes audzinātāju, skolotāju un organizāciju vadītāju starpā.

Ārējās informācijas nozares vadītāja A. Liepiņa apmeklējusi kopā ar Britu līgas Eiropas brīvībai delegāciju 9. jūnijā britu ārlietu ministriju; delegāciju pieņēmis Austrumeiropas un padomju departamenta vadītājs J. B. Kartledžs (Cartledge), kas sarunu beigās atkārtojis apliecinājumu, ka Lielbritanija vēl joprojām atzīst Baltijas valstis de iure. Ziņojums par apmeklējumu un pārrunātiem jautājumiem iesniegts arī LNPL prezidija priekšsēdim A. Abakukam. A. Liepiņa piedalījusies 14. jūnijā Vidus-eiropas federālistu sanāksmē, kur runājis sērs Frederiks Benets, britu parlamenta loceklis un pazīstamais politiskais darbinieks Dž. Stjuart-Smits. Visu baltiešu vārdā runājis LAK EC ārējās daļas vadītājs P. Reinhards. Apsveicamu rosību uzrāda informācijas darbinieki ASV, Kanadā un Austrālijā. Loti vērtīgus materiālus informācijas darbā jooprojām sniedz Vācijas DV valdes informācijas daļa. Atsaucību Patiesības fondam izrādījušas DVF nodaļas Anglijā.

A. L.

Roberta Krūkliša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

KĀRLIS ULMANIS

4. 9. 1877. — 4. 9. 1977.

Tautai un valstij veltīts mūžs

30 autoru vērtējums

Sakārtojis Žanis Unāms

Otrā izdevuma priekšvārdā Ž. Unāms starp citu raksta: „4. septembrī paiet 100 gadi, kopš dzimis Kārlis Ulmanis. Šī izcilā gadījuma piemiņai otrā iespiedumā iznāk Latvijā pati pēdējā par Kārli Ulmani sarakstītā grāmata. Tad mūsu valsts vēl tikai nomināli bija pusbrīva. Grāmata bija sagatavota izdošanai martā, bet tā iznāca tikai aprīlī un nepaguva daudz izplatīties, jo divus mēnešus vēlāk (17. 6. 40.) krievi Latviju pilnīgi okupēja."

Grāmatas cena USA dol. 15.50. Subskribentiem, pasūtinot līdz 5. sept., jāmaksā tikai 12.50 dol.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North,
Hamilton, Ont. L8R 2T8
T. L. Kred. sab.

LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

MAKSĀ

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000,- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8,5% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000,00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939
Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksts

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St, kā arī spiestuvē

(7. turpinājums)

Bez literātūras un zinātniskās dzīves ritēja intensīvu pārdzīvojumu plūdi un atplūdi erotiskajā laukā. Neviena vien sieviete apdedzināja spārnus šā versmojošā vulkāna tuvumā.

„Dzeņu spēku dzesēdams," saka Raiņa Uldis. Švābes daba neprasījās ilgstoša reiboņa mijkrēšļa, bet pēkšņās, augstu lecošās liesmu mēlēs gribēja strauja un bagātīga veldzējuma.

Būdams LNK loceklis britu joslā „mazajā Latvijā", Švābe atbrauca pie manis uz Libeku ciemos, strauji ierāva gaisu nāsīs. Nezināju, ko tas nozīmē. Nozīmēja, ka profesors gaidīja pasniedzam kādu šņabi. Man mājās nekā nebija, viesis aizgāja gulēt pie Jāņa Rudzīša, un no tā laika ar viņu sākās dažādas nedienas.

Bostonā iepazinos ar nelaiķa vēsturnieku Kārli Skaparu, kam Švābes tieksmes apmierināt stipru saspīlējumu bija zināmas. Viņš to izskaidroja ka Švābe iepazinies ar austrumu reibinātājiem, ko vēlā aizstājis ar alkoholu. No Sibirijas Švābe bija atgriezies tālā apkārtceļā caur Japānu, Ceilonu un citām zemēm.

Ap 1954. gadu valstu politikā bija manāms tāds kā saspīlējums jeb „aukstais karš". Zviedrija mums, bēgļiem, likās par tuvu briesmu avotam. Tad Skapars kādu dienu (strādājām kopā) teica: „Vajadzētu noņemt kādu kuģi, uzkraut uz tā Švābi ar visām viņa sievām un pārvest uz šo krastu drošībā". Viņš Švābes autoritāti vēstures zinātnēs ļoti cienīja, un arī Švābe labi atsaucās par Skaparu, kas bija apdāvināts, tikai pietrūka izturības.

It kā nepietiktu ar dzimtenē piedzīvotajām traģēdijām vien, Švābes dzīvesbiedre, bijušā žēlsirdīgā māsa, Zviedrijā nonāvējās, bet viņš aizrāvās jaunā mīlestībā — tā bija viena no dzejniecēm Kronbergām. Artūrs Bērziņš rakstīja pār jūru savam jaunības draugam Pāvilam Gruznam: „Jaunās asinis kūsā." Švābem tad jau bija 65 gadi.

Galu galā tomēr visas vētras norimst, visas galotnes nolūst, paliek tukšums un nekas. Velti mirstīgie sevi mierina ar savu darbu, savas piemiņas nezūdamību.

CITI LATVIEŠI UN CITTAUTIEŠI

Arveds Švābe ienāca fakultātē kā pirmais latviešu mācībspēks republikas laikā. Vēlāk pamazām sekoja citi — prezidenta dēls Konstantīns Čakste, kas speciālizējās civīltiesībās, vācu okupācijas laikā darbojās pagrīdē, gāja bojā Štuthofas koncentrācijas nometnē. Prezidenta znots Eduards Šīrons darbojās tautsaimniecības nodaļā, statistikā un saimniecības ģeografijā. Viņa tēvam piederēja populārais „fūrmaņu krogs", saukts arī „Prezidenta krogs", Tērbatas un Lāčplēša ielas stūrī. Lotārs Šulcs — dabisko tiesību atzinējs. Asistenti Pavārs, Pagasts (mira sirmā vecumā trimdā), Pēteris Lejiņs, kriminologs, kas bija papildinājies Amerikā (vēlākais ALA priekšsēdis), viņa rāmais, nesteidzīgais tēvs, arī Pēteris, lasīja tiesību filozofiju jau no 1920. gada.

Par profesoru Frēzi, kas bija pētījis grieķu un ēģiptiešu papirusu tekstus, vairāk izcēlās krievs Vasilijs Sinaiskis, priesteŗu cilts atvase, uz ko varbūt norādīja arī uzvārds. Viņš lasīja civīltiesības un paša stilizētu tiesību zinību metodoloģiju. Pārkrievināšanas laikos cara vara veicināja Krievijas studentu immatrikulēšanu Tērbatā — Sinaiskis bija beidzis turienes universitāti, tātad piemērots Baltijas tā saukto provinču tiesību mācīšanai, kas bija spēkā līdz Ulmaņa civīllikumam. Viņam labāk patika senās Romas tiesības un valsts iekārta, par ko tas sarakstījis dažus darbus arī franču un italiešu valodā. „Dziļumos" dodoties, viņam patika nesarežģītas lietas sarežģīt, grūti viņam bija oponēt, jo tas turējās cieši pie savām „teorijām".Krāja ikonas un mīlēja krievu ampīra mēbeles. Bija veikls privātpolitiķis, iegrozīja par savu asistenti un eventuālu pēcnācēju meitu Natāliju, kas apprecējās ar virsnieku Lapu. Es dabūju no viņa ciest. Biju atstāts sagatavoties zinātniskai darbībai pie civīltiesību katedras, bet Sinaiskis noklusēja Hitlera direktīvu, pēc kuŗas jauni latviešu zinātnieki okupācijas gados nebija sagatavojami (skat. Ž. Unāma atklājumus). Sinaiskis mira pēc kaŗa Beļģijā.

Par Sinaiski visādā ziņā ievērojamāks bija otrs krievs, deviņus gadus vecākais Vladimirs Bukovskis, beidzis Pēterpils universitāti, bet ilgi darbojies Jelgavas un Rīgas apgabaltiesās cara laikā. Viņam piederēja divu sējumu komentāri Baltijas provinču tiesībām, kuŗos tas nokāpis pie tāliem avotiem; tā ir visievērojamākā juridiskā grāmata Latvijā tūlīt pēc Frīdricha Bungas kopojuma un pētījumiem, uz kuŗiem gan tā pa daļai balstās. Biju klāt arī Bukovska doktora disertācijas aizstāvēšanā. Oficiālais oponents Sinaiskis tai noliedza jebkādu zinātnisku vērtību, jo Bukovskis mīlēja faktus. Pusmūža vīrs ar tipisku pagājušā gadsimta krievu tiesneša divzaru bārdu sarka vien. Beidzot, protams, viņš gradu dabūja.

Statistiku lasīja vācietis Frīdrichs Henzels, uzglabājies no Rīgas Politechnikuma laikiem. Viņš interesējās par dažādām tautām, arī ļoti senām, bet viņa lasīšanas veids bija sauss, „vom Anno dazumal". Viņa lekcijas apmeklēt nebija svarīgi, pārbaudījumos ieskaiti tāpat varēja iegūt viegli. Runāja, ka šis Rīgas dēls neesot „īsti prātīgs".

Turpretim otrs vācietis Alfrēds fon Hēdenštrēms bija tīrais atradums. Viņš lasīja tautsaimniekiem politisko vēsturi (19. gadu simteni) un saimniecisko ģeografiju, kas mums nebija obligātas, bet ļoti varēja saistīt šā vīra plašo zināšanu un gaišās galvas dēļ. Šo galvu sargāja augsta, cieta sastērķelēta dubultapkakle, kādas toreiz bija modē. Arī vienu grāmatu viņš nesen bija publicējis — par Krievijas caru vēstures jaunāko laikmetu vācu valodā. Vācijai un Francijai, īpaši gadsimta sākumā, lektori veltīja sevišķu vērību. Grāmatā bija pieminēts arī revolūcijas laiks ar boļševiku aģitāciju ierakumos. Bija citēta „ierakumu Patiesības" propagandas lapiņas ar dzeju kareivju ietekmēšanai, ko vēl tagad atceros. Hēdenštrēms to tā bija tulkojis no krievu valodas:

Ueber deinem Grabe
Tafelt dann in Pracht
Ruhig ihrer Habe
Kapitales Macht.

Kaut šis pantiņš apziņā saistījās ar Austrijas ķeizariskās armijas virsnieka, vēlāk satiriķa Rodas dziesmiņu par Pirmā pasaules kaŗa šausmām un „šķiru netaisnībām":

Die Generale, die sitzen am Mahle
Die Offiziere, die trinken Biere
Dunkles, helles.
Die Soldaten, die kriegen nicht Braten,
Die Soldaten, die kriegen Granaten
Und Schrapnells.

Hēdenštrēma lasījumi bija gaŗi — divi stundas katrreiz, bet tie labi noderēja intereses modināšanai par vēsturi, tāpat kā Antonija Pommera stundas ģimnazijā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja draudzes Sidrabenes bērnu un jauniešu vasaras nometne sākās 10. jūlijā un to ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Cālītis, svētrunu teica māc. Ā. Čops. Brīvdabas baznīcā piedalījās visi nometņotāji, vadītāji un pārējie sidrabenieši. Pēc dievkalpojuma visi gājienā devās uz nometnes kalnu, kur draudzes priekšnieks J. Pētersons teica atklāšanas uzrunu. Atskanot kopīgi nodziedātai Dievs, svētī Latviju, mastā uzvijās Kanadas un Latvijas karogi. Nometnes atbildīgais vadītājs māc. J. Cālītis iepazīstināja ar šī gada nometnes vadītājiem un darbiniekiem, kā arī pateicās vecākiem un draudzes darbiniekiem, kas palīdzējuši nometni sagatavot. Galvenais zēnu nometnes vadītājs ir Andris Lagzdiņš no Hamiltonas un meiteņu vadītāja Silvija Nāgele no Toronto. Nometni sāka ar 37 dalībniekiem, no tiem mazo bērnu nometnē, ko vadīs Baiba Kārkliņa no Sadberijas, 14 bērni. Nometnē jau piekto gadu notiek sporta skola, ko vada Leo Tobi. Saulaines nometne bija atsūtījusi īpašu apsveikumu — plakātu ar visu Saulaines nometņotāju parakstiem. Sidrabenes nometnes bērnu svētki 24. jūlijā, sporta svētki 14. augustā.

● Latviešu biedrības bitinieku kopai katra mēneša otrā otrdienā pl. 7 vak. Latviešu namā notiek sanāksmes ar pārrunām par mēneša darbu dravā. 7. jūnija sanāksmē piedalījās 10 bitinieku pārrunās par spietošanas novēršanu. 12. jūlija sanāksmes pārrunu temats bija: medus izņemšana no stropiem, medus izsviešana un kvalitātes noteikšana. Viens no 12 dalībniekiem demonstrēja ūdens sastāva noteikšanu medū ar īpašu aparātu. Pirmās šķiras medū ūdens sastāvs — 17,8 proc., otrā — 18,6 proc. un trešā — 19.8 proc. Nākošā bitinieku sanāksme 9. augustā pl. 7 vak. Latviešu namā. Var piedalīties arī interesenti. Jauni biedri var pieteikties pie kopas priekšnieka vietnieka J. Bolmaņa, tālr. 767-8596, vai sekretāra J. Ozoliņa, tālr. 463-4684.

● Māc. J. Cālītis kristījis Sidrabenē Kristoferu Valdi Tiltiņu, Ģirta un Marijas dēlu.

● Mednieku un makšķernieku kluba internās māla baložu šaušanas sacīkstēs 9. jūlijā kluba īpašumā Bērzainē piedalījās 24 šāvēji. Sacīkstes vadīja kluba sporta daļas vad. J. Beitiņš ar palīgiem. A grupā (iesp. 50 baložu) uzvarēja J. Muskats (46), 2. vietā Z. Sproģis (44), 3. v. H. Leitis (43). B grupā 1. v. ieguva I. Purmalis (43), 2. v. J. Beitiņš (40), 3. v. A. Matckars (39). Ar priekšā došanu (iesp. 25) 1. v. izcīnīja J. Miķelsons (21), 2. v. H. Leitis (20), 3. v. A. Zilgalvis (20). Dubultbaložu šaušanā (iesp. 50) uzvarētājs A grupā bija J. Muskats (38), otrs H. Leitis (38), trešais I. Purmalis (38). B grupā 1. v. A. Zilgalvis (36), 2. v. A. Matckars (32), 3. v. G. Paeglis (31). Pīļu šaušanā no torņa (iesp. 25) A grupā uzvarēja J. Muskats (23), otrā vietā J. Miķelsons (22), trešā H. Leitis (22). Visi trīs pirmās vietas ieguvēji saņēma īpašumā Roberta Puriņa piemiņas balvu. B grupā (no iesp. 25) 1. v. J. Beitiņš, 2. v. E. Innis un 3. v. I. Purmalis, visiem trim sašaujot 18 pīles. Internacionālajā klasē (iesp. 25 baloži) uzvarēja A. Zilgalvis (23), 2. v. J. Muskats (22), 3. v. E. Ģīmis (20). B grupā 1. v. ieguva R. Jākobsons (23), 2. v. I. Purmalis (22), 3. v. E. Innis (21). J. Miķelsons saņēma Ādolfa Kristapsona ceļojošo balvu uz vienu gadu. Balvu arī izcelnījās dienas veiksmīgākais šāvējs J. Muskats, no 175 baložiem sašaujot 149. Viņš ieguva ierakstu K. Šverma dāvātā seļojošā balvā, kas paliek kluba īpašumā. Balvas uzvarētājiem pasniedza kluba priekšnieks J. Atmats. Pēc sacensībām bija saviesīgs vakars ar deju un dziesmām, kurā piedalījās 50 dalībnieku. Klubs rīko 13. augustā pl. 9 no rīta Bērzainē eksternās sacīkstes māla baložu šaušanā ar 22 kalibra pistolēm. Vakarā zaļumballe ar I. Kipja skaņu lenšu mūziku.

● Kanadā 1. augusts ir svinamā diena (Civic Holiday), kad pasta iestādes būs slēgtas un iedzīvotājiem pastu nepiegādās. Pasta kastīšu īpašnieki to varēs saņemt attiecīgās pasta nodaļās. Rēgulāro pasta satiksmi atjaunos 2. augustā.

● DV Toronto nodaļas rīkotās makšķernieku sacensībās Simko ezerā piedalījās 18 makšķernieki, to vidū arī 5 zēni un meitenes, vecumā līdz 14 gadiem. Sacensības vadīja V. Ivāns un E. Svīte. Nodaļas dāvāto ceļojošo balvu ar 140 punktiem ieguva J. Treijs. Vispārējās sacensībās balvas ieguva: 1. v. J. Skuja (80 p.), 2. v. E. Svīte (60), 3. v. Dz. Bodnieks (18). Zēnu un meiteņu klasē: 1. v. Marija Skuja (23), 2. v. Harijs Skuja (18) un 3. v. Mārtiņš Skuja (16). Laika apstākļi bija izdevīgi, bet zivis ļoti maz. Daudz makšķernieku palika bez loma.

● DV KV sporta nozare rīko 30. jūlijā Kanadas mēroga meistarsacīkstes šaušanā. Sākums pl. 9.30 no rīta TLMM kluba lauku īpašumā Bērzainē.

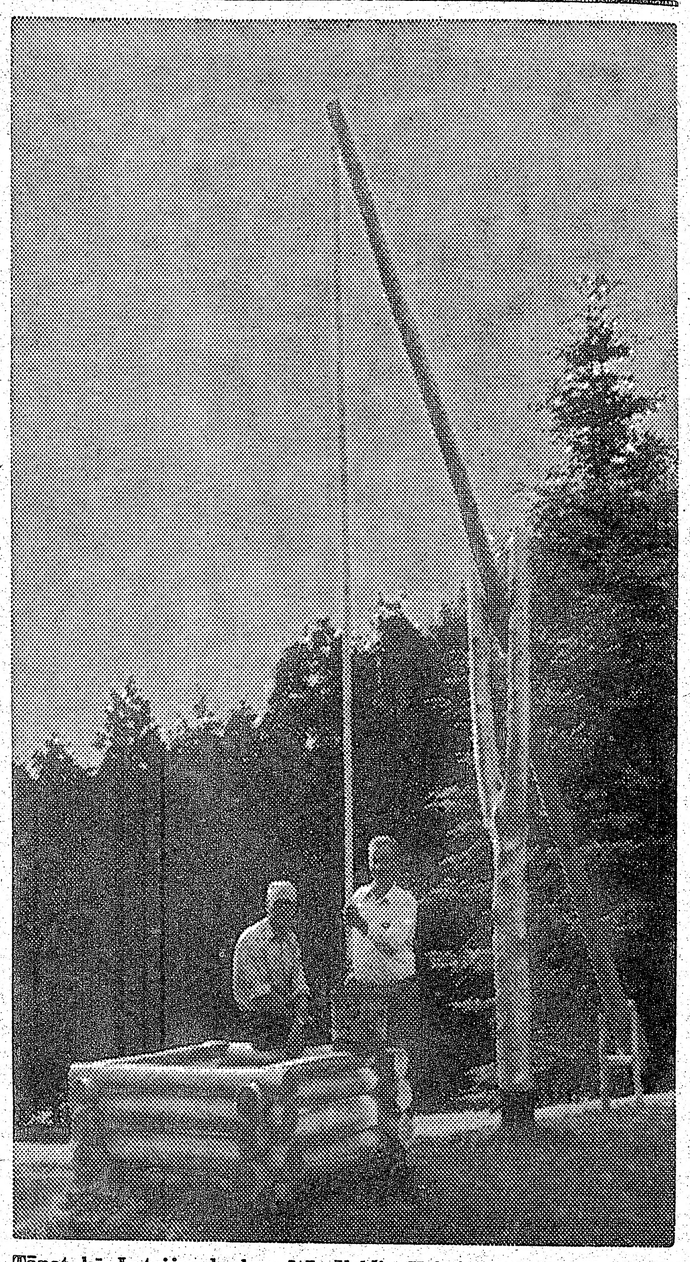

Tāpat kā Latvijas lauku sētā. Valdis Kristiņš un Pēteris Zaretoks (pa labi) pie Saulaines akas. Viņi abi ir akas būvētāji. Foto: Jānis Tannis

24. JAUNATNES UN DRAUDZĪBAS DIENAS NIAGARĀ 23./24. JŪLIJĀ

SESTDIEN, 23. jūlijā, plkst. 6.00

Sheraton Brock hotelī — „Grand Ball Room"— svētbrīdis — māc. J. Prauliņš. Svētku atklāšana — Rīc. kom. pr-dis J. Barkans.

Programmā — mūzikāli priekšnesumi — Lilija Gleške, Laimdota Gleške - Anšmite. Solo dziesmas, dueti. Pie klavierēm — P. Zariņš.

Vasaras nakts ziedu un draudzības balle

Spēlēs Runči no Hamiltonas.

SVĒTDIEN, 24. jūlijā, plkst. 10

Garden City Beach, Port Weller, Ontario ezera krastā pie St. Catharines.

Niagaras kausa izcīņa volejbolā vīriešu un sieviešu vienībām, Latvijas Sporta Apv. Kanadā, volejbola sekcijas vadībā.

Svētki zaļumos — pludmalē ar dažādām izdarībām LNJAK izkārtojumā. Noslēgumā ATVADU BALLE dārza pāviljonā.

Visus laipni ielūdz

LSAK un Rīc. kom.

Aicinājums volejbolistiem

Jaunatnes un Draudzības dienu volejbola turnīrs Draudzības balvu izcīņai vīriešu un sieviešu vienībām notiks 24. jūlijā Garden City Beach ,Port Weller, Ont. Turnīru organizē LSAK, vadītājs Ivars Leja. Sacensības tiesās licencēti tiesneši. Komandas turnīram lūdz pieteikt pie Ivara Lejas 671 — 7th Ave., Hamilton, Ont. L8V 1Z1, tel. (416) 383-6038, līdz 21. jūlijam. Vienību vadītāji lūgti ierasties 24. jūlijā pl. 10 no rīta laukumā, lai saņemtu sacensību noteikumus. Tad pat turnīra sākums.

Rīcības komiteja

Viens jau atbrīvots

BATUN darbinieces Juta Varkmaa un Laima Sausā ANO Cilvēku tiesību komisijas 33. sesijai Zenēvā iesniedza materiālus par 5 latviešu, 5 igauņu un 5 lietuviešu politiskajiem ieslodzītajiem Pad. savienības cietumos un sodu nometnēs.

BATUN informācijas nozare UBA 18. jūnijā ziņo, ka viens no lietuviešiem — Ķeistutis Jokubinas atbrīvots un pat jau ieradies rietumos. Viņš sagūstīts kā 17 gadus vecs partizāns un izsūtīts uz Mordāviju, kur pavadījis 15 gadus spaidu darbos. Viņš pārdzīvojis tikai stingras pašdisciplīnas dēļ, nepārtraukti mācīdamies svešvalodas.

No ieslodzījuma 1976. g. decembrī atbrīvots arī igaunis Marts Niklus un atgriezies Tartu.

BATUN šogad koncentrēs spēkus pārējo — Juhana Valdmana, četru talliniešu, Andra Pūces, Andreja Macepāna, Kārļa Vētras, E. Gauera, Nijoles Sadūnaites, Šarūnas Žukauska, Vitauta Lažinska un Petras Pliuras labā.

Krievu diplomāti vairās no Pūcspiegeļa pilsētas

KOMŪNISTISKĀS VALSTIS SAUC MĀJĀS SAVUS BURĀTĀJUS

Rietumvācijas ziemeļu apgabala Šlezvigas / Holšteinas lielākais sarīkojums, kam jau tepat 100 gadu ilga vēsture — 95. Ķīles nedēļa 1977, bija raibāka un arī vairāk starptautiska kā jebkad. Gadskārtējā karakuģu parādē defilēja 11 valstu kuģi, to vidū pirmo reizi arī Indijas Jūras spēku fregate. Neredzēja tikai Pad. savienības sarkanās flotes vienību. Ātro kuģu vidū atradās seši buru kūteri, to vidū spāņu „de Elcano", kas ir lielākais buru kuģis pasaulē ar 384 apkalpes locekļiem.

Ūdenssporta cienītāju paradīzē Šilkzē 1000 laivās un jachtās sacentās 2000 gīātāju no 27 valstīm, gan olimpisko spēļu, gan citās disciplīnās. Ķīles nedēļas sacensības uzskata par olimpisko sacensību priekšspēlēm, tāpēc tanīs piedalās tik liels skaits burātāju.

Šoreiz nepagāja secen politiskie sazežģījumi, par ko gādāja komūnistiskās valstis — Pad. savienība, Austrumvācija, Polija un Čechoslovakija. Šo valstu burātāji atteicās sacensībās piedalīties, ja pielaiž arī Dienvidafriku. Kad rīkotāji neviekāpās, Austrumvācijas burātāji devās mājās ar visām laivām, citu valstu burātāji vēl palika un nogaidīja. Polijas burātāji pat piedalījās priekšsacīkstēs. Rīkotāji beidzot vienojās ar Dienvidafrikas dalībniekiem par kompromisu tādējādi, ka viena laiva pilnīgi atteicās piedalīties, bet otra startēja ar Rietumvācijas karogu. Tūlīt Ķīlē atgriezās arī Austrumvācijas burātāji un piedalījās visās sacīkstēs. Nokavētais sākums kā viņiem, tā krieviem sagādāja tikai pametumu, jo neviena laiva neizvirzījās pirmajā vietā, kaut abām valstīm ir teicami burātāji.

Ķīles nedēļa veicina draudzības izveidošanos „uz visām debess pusēm", tāpēc Šlezvigas / Holšteinas valdība ielūdz Bonnā akreditētos diplomātus, kuriem rīko pieņemšanas un izbraukumus gan jūrā, gan arī mašīnās uz kādu ievērojamāko Šlezvigas / Holšteinas pilsētu. Parasti diplomāti Ķīlē ierodas lielā skaitā. Šogad komūnistisko valstu diplomāti Ķīlē neieradās, laikam tāpēc, ka izbraukuma maršruts bija Pūcspiegeļa pilsēta Melne un izbraukums pa Raceburgas ezeru, kura viens krasts pieiet pie Austrumvācijas robežas. Braucot labi redzami aizsprosta žogi un sargu torņi. Austrumu bloka diplomātu neierašanās svētku gaitu nebūt neietekmēja, citi diplomāti toties Ķīlē uzturējās vairākas dienas un piedalījās dažādos sarīkojumos, tāpat kā valsts prezidents Šēls un kanclers Šmits. Vācu komentātori laikrakstos šo komūnistisko valstu diplomātu atturību notušēja, apgalvojot, ka tā neesot bijusi politiska demonstrācija.

(Turpinājums 13. lp.)

DV CV sēdei sanākot

DV Centrālā valde 24. un 25. jūlijā sanāks uz savu gadskārtējo sēdi Anglijā DV īpašumā Straumēnos, kas ir apmēram 100 jūdzes no Londonas, kur tajā pašā nedēļā risināsies Eiropas latviešu dziesmu svētki. Pēc padarītā darba DV CV sēdes dalībnieki pārējo nedēļas daļu varēs pavadīt Londonā. DV CV jau pag. gadā lēma, ka sakarā ar dziesmu svētkiem DV CV 1977. gadā sēdi noturēs Anglijā.

Daugavas Vanagu Centrālā valde sastādās no DV priekšnieka, kuŗu ievēl visi organizācijas biedri, astoņiem locekļiem, kuŗus ievēl DV zemes proporcionāli katras zemes biedru skaitam un no vanadžu priekšnieces, kuŗu ievēl tikai vanadzes. Tā to var lasīt DV CV bezmaksas informātīvā izdevumā Daugavas Vanagi, kam vajadzētu būt katrā latviešu mājā. Sēdē vienmēr piedalās arī DV ģenerālsekretārs J. A. Bērziņš, kas ir ilggadējs visas DV organizācijas biroja vadītājs Minsterē.

DV CV sēdes ir atklātas. Tajās var piedalīties latviešu sabiedriski darbinieki, DV amatpersonas un prese. Sēdes darba seka ir plaša, jo DV organizācija ir vispusīga visu latviešu demokratiska vienība, kura tieši vai netieši koordinēti atbalsta un dara visu, kas ir tēvzemes un trimdas latviešu interesēs. Ka DV org. ir nozīmīgs faktors, to liecina asie mūsu ienaidnieku uzbrukumi, nosaucot DV par militāru organizāciju, apvainojot dažādos noziegumos vairākus mūsu biedrus, tādējādi mēģinot trimdas sabiedrības acīs nomelnot organizāciju, kas sistēmatiski cīnās par savas tautas tiesībām.

DV CV sanākot reizi gadā (starplaikā darbojas prezidijs), galvenokārt ir DV dažādo zemju darbības koordinētāja, ierosinājumu un ideju devēja, organizācijas populārizētāja un tās vienotības izpausme. Sakarā ar DV organizācijas uzbūvi un atrašanos dažādās zemēs, atsevišķas DV org. daļas ir pakļautas šo dažādo zemju likumiem. Īsto un tiešo darbu dara atsevišķo zemju nodaļas un apvienības, bet visas zemes vada zemju valdes.

Pastāvot šādai kārtībai, ir jāsaprot, ka organizācijas popularitāte dažādās zemēs ir dažāda. Tas, protams, atkarājas no organizācijas darbinieku stājas un darbības uz vietām. Tomēr jāsaka, ka DV org. ir populāra, jo biedru skaits joprojām aug. Šobrīd DV CV var runāt 10.000 organizētu latviešu vārdā. Būtu tikai vēlams, lai visdrīzākā laikā DV biedru skaits palielinātos līdz 20.000, mūsu svars divkārši pieaugtu. Tāpēc arī sēdē daudz laika veltīs biedru skaita palielināšanai, ne jau pašas organizācijas, bet latviešu tautas interešu dēļ. Tikai ticībā, apņēmībā un neatlaidībā DV organizācijas mērķi, kas ir arī katra latvieša mērķi, īstenosies.

Sigurds Lindiņš,
DV CV prezidija loceklis

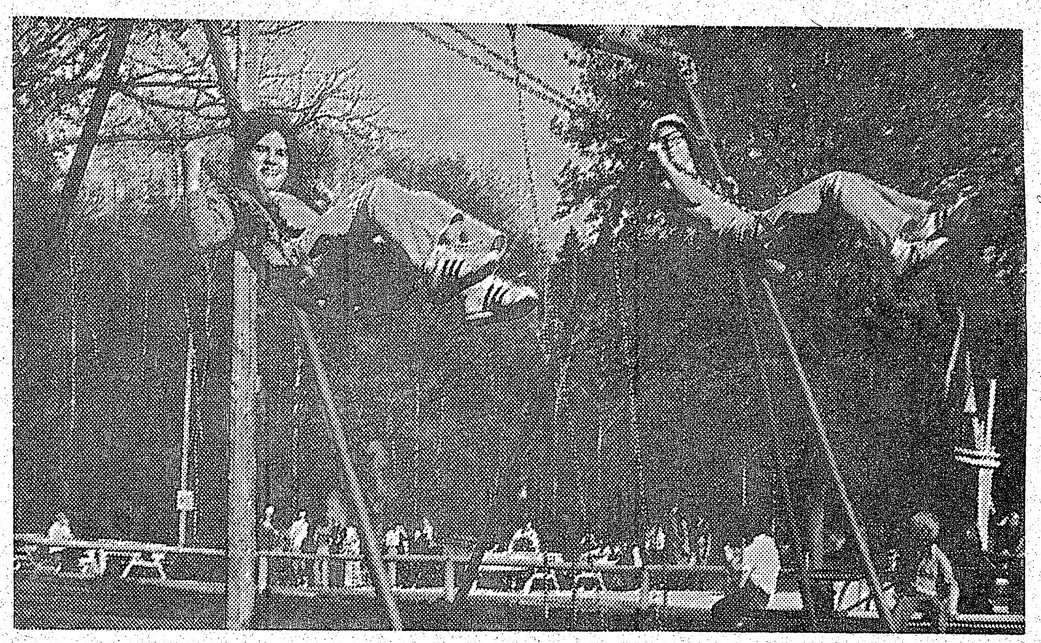

Saulaines šūpolēs Foto: J. Liģers

Šis pilskalns ir apdzivots

VĒSTULE NO GAŖEZERA

Ka Mičigenas vasara ir karsta un sutīga, teiks katrs, kas mitis daudz maz dzidrākā klimatā. Kā jums patīk: 98 gradu pēc Farenheita ēnā? Piedevām — mitrums!

Bet ja pesimisti domā, ka viņi var sviest cepures gaisā, tad tie rūgti maldās. Karstums Gaŗezera vasaras vidusskolā (2 nedēļās) ir palīdzējis atlikt uz vēsāku dienu tikai vienu dejošanas un vienu garīgas nodarbības sacensību. Kad jūs šīs rindas lasīsit, tās abas būs jau pagātnē. Citādi viss kā parasti: 174 skolēni (kā pagājušā gadā) no ASV un Kanadas. Skolniece no Vankuveras Kanadā un kāds skolnieks no Saudiarabijas (neuztraucieties — tas ir latvietis) ir ģeografiskās izplatības galējie punkti. Zēni un meitenes gandrīz vienādā skaitā. 24 skolotāji iet 12 klasēs 5 stundas dienā, sēšas dienas nedēļā, sešas nedēļas no vietas. No pl. 7 rītā līdz 10 vakarā vidusskolas apm. 200 galvu lielā saime dzīvo dzīvi, ietvertu sīkā programmā. Jo redziet — jūs, kas gozējaties atvaļinājumu saulē — šī vieta ir cieši apdzīvota ar darbīgiem cilvēkiem. Te ir pilskalns, ne Florida. Te stāv sardzē par latviešu valodu, vēsturi un tautas nākotni. Te tautas likteni Maskavas apspiestībā piemin nopietni, bet neraud. Kad jādomā, ko darīt, nav laika vaimanām.

Ar apdomīgu optimismu jūsu līdzstrādnieks tāpēc grib teikt, ka no lielā pulka šeit tomēr nāks zināms tautas nākotnes saucēju skaits, jo skola pieturas pie modernās atziņas — ar valodu un prievīti vien nepietiek. Ir bijuši lieli vārdi dažiem cilvēkiem, kā lūgšanā reiz teica māc. Vārsbergs, Alksnis, Rudzutaks, Vācietis, tikai piemēra pēc. Visi viņi runāja perfekti latviski. Bet kā Pad. savienības ministri un ģenerāļi viņi brīvu Latviju negribēja. Jums, god. lasītāji, derētu būt klāt Gaŗezerā nedēļu sākot un beidzot, kad šie 170 pagriežas pret Latvijas karogu un dzied Dievs, svētī Latviju! Tās ir stipras, jaunas balsis, nopietnas sejas. Viņi dzied savu himnu.

Direktoram A. Bolšteinam palīdz inspektors P. Siliņš ar audzinātājiem. Ar pēdējiem vienas dienas ciemiņš var iekrist. Jauni puiši un meitas. Jūs prasīsit — audzinātāji? Īsās palietotās drēbēs, dažam pat bārda. Diezgan uztraucoši. Bet parunājiet. Tur ir bakalauri un maģistri, asistenti universitātēs un stipendiju saņēmēji. Par visām lietām — patīkami, jauni latvieši.

Šinī vietā jūsu līdzstrādnieks jūt, ka ziņojums nav, kā saka, līdzsvarots! Kur ir „objektīvitāte", negātīvais? Jābūt kaut kam sliktam! Ir jau, ir: daži puiši ir ļoti konservātīvi. Viņi par varītēm grib atdarināt savus tēvus un tēvočus, kas brauc ciemā. Tā nu ir tā problēma: puiši arī grib dzert alkoholu. Tādās reizēs direktors izvelk dokumentu, ko parakstījuši kā vecāki, tā skolēns. Un tur teikt — Skolā alkoholu lietot aizliegts. Ja pieķer — tad ir ļoti nopietna lieta, stājas darbā audzināšanas padome. Pērn daži dabūja no skolas šķirties. Redzēs, kā būs šogad.

Šis pilskalns ir diezgan augsts, paslēpies mežos un pakalnos pie Gaŗā ezera. Sabiedriski un latviski skatoties, to var saredzēt no vistālākiem trimdas novadiem, tādēļ tas pievelk redzamus cilvēkus. Gaŗezeram nav pabraukuši garām ne Daniēls Brūvers, ne viņa brālis Olafs, ne māc. J. Šmits, ne kā pēdējais māc. M. Grīvāns. Notiek koncerti, lekcijas, dziesmu dienas, draudžu dienas, konferences, dievvārdos viesojas ik svētdienu cits mācītājs. Piektdienās vidusskolā iznāk skolēnu izdevums „Nezāle". No Kalamazū skolotāju kursiem iegriežas jaunie skolotāji praktizēties, un viņu lektore prof. Dr. Solveiga Miezīte..

Tas nu būtu pagaidām viss pusotras nedēļas. Atpūtieties labi, godājamie lasītāji! Bet kādam tomēr jāstrādā, tāpēc beigšu, jo noskanēja zvans.

V. U.

Piezimes gaŗāmejot

Reiz pēc 1934. g. 15. maija Brīvās Zemes mūzikas kritiķis J. Sproģis ieminējās, ka mums vajadzētu „vecmodīgo" valsts himnu (meitas zied, dēli dzied, laimē diet) aizstāt ar laikmetīgāku. Viņam presē radās atbalstītāji un kādu laiku šīs idejas iedzīvināšanai populārizēja V. Plūdoņa Latvju himnu (Mēs gribam būt kungi mūsu dzimtajā zemē), kam Alfrēds Kalniņš bija devis majestātisku skaņrakstu. Šodien tomēr jāpriecājas, ka vairāk nekā 103 g. vecā Dievs, svētī Latviju (Baumaņu Kārļa teksts un meldija) joprojām paļikusi mūsu himna, kas nes brīvo un apspiesto latvju lūgsnas uz debesīm visos kontinentos, arī Sibirijas Guļaga nometnēs.

Ja 15. maija Latvijā Plūdoņa dziesma šķita piemērotāka, tad šodien vārdiem, ka mūsu zemi ..nedos vairs svešiem ne zemgals, ne latgals, ne sēlis, ne kūrs" būtu rūgtena piegarša, atceroties, ka savu zemi atdevām krievu barbariem pat bez starptautiska protesta . . .

Arī ASV palaikam atskan balsis par ASV himnas aizstāšanu ar citu patriotisku dziesmu, šai jautājumā izdarot tautas nobalsošanu (ieteikta Irvinga Berlinga 1918. g. sacerētā un komponētā God, bless America). Pašreizējā himna esot piemērota tikai solistiem, ne tautas dziedājumam. Viss tas ir tikai pārrunas, ieteikumi, kas uzpeld un nogrimst.

Vienkāršāk šādu jautājumu izkārto komūnisma diktatūras zemēs — PSRS, kur 1943. g. PSRS himnu (Aleksandrova maršmūzika) pēdējos 20 gados vairs nedrīkstēja dziedāt, tikai spēlēt, jo himnas 3. pantā pieminēts Josifa Staļina vārds, kas pēc viņa nāves 1953. g. izdzēsts no Pad. savienības vēstures (himnā teikts: lielais Ļeņins apgaismoja ceļu, darbam un sasniegumiem mūs iedvesmoja Staļins). Tagad reizē ar „jauno", pārlaboto PSRS konstitūciju (kas aizstāj 1936. g. Staļina konstitūciju, ko reiz tik aizrautīgi slavināja mūsu komūnisti), publicēta arī „pārlabotā" padomju vergu valsts himna, kuŗā rindkopa par Staļina slavināšanu izmesta un iepriekšējam tekstam par Ļeņina apgaismoto ceļu ģeniāli pielikts klāt kā turpinājums — jauna rinda, ka „viņš, Ļeņins, sacēlis tautu taisnīgai lietai." Nu atkal viss pagaidām kārtībā un „pārlabotās" himnas tekstu apskaidrotie padļaudis pirmo reizi dziedās 1. septembrī.

Visīsākā un kaujinieciskākā „himna" tomēr reiz bija mūsu kanakiem: „Mēs sitīsim tos utainos, pēc tam tos zili peļēkos . . ." Diemžēl, kanaku dziesmu gars mūsu tautu no posta toreiz neizglāba . . .

LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva LNAK padomes sēdē uzsvērusi, ka „tikai paturot labu latviešu valodu mēs varam cerēt uz garīgi stipru latviešu tautas daļu ārpus Latvijas."

Ar „labu latviešu valodas" paturēšanu nupat greizi izgājis ALA izglītības biroja sekretāram, kuŗa apkārtraksts latviešu skolas skolotājiem par tēvu valodas mācīšanas metodiku mudžēt mudž ar tādiem „nelabiem" valodas ziediņiem kā, piem., „uzstādīt jautājumu", „pievest paraugu" būvēts uz jautājuma pamata" „temats izsmelts", u.c.

Ja no jaunās ALA valdes 17 locekļiem 8 ir pievilcīgas dāmas, (sieviešu atbrīvošanas kustības ietekmē vīri sevi atbrīvojuši no konstruktīvas darbošanās), tad nav jābrīnās, ka aiz pārsteiguma arī valoda dažkārt samežģījas un Endzelīna valodas likumi paliek „nepievesti", „neuzstādīti" un „neuzbūvēti", un saduļkotais valodas metodikas ezeriņš prasās izsmeļšanu . . .

Kārlis Krauja

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Marisa Vētras fondā 10.000 dol.

Draugi un labvēļi 19. jūlijā atcerējās dziedoni Marisu Vētru viņa 76. dzimšanas dienā.

Mariss Vētra dzimis 1901. gada 19. jūlijā Tirzas pagasta Dārtas muižā kā nomnieka dēls. Pēc Latvijas konservātorijas beigšanas M. Vētru 1921. gadā angažēja Liepājas operā, bet nākošajā sezonā viņš dziedāja Nacionālajā operā tenora partijas. No 1923. līdz 1926. gadam dziedātājs papildinājās Itālijā un Vācijā. Atgriezies Rīgā, Nacionālajā operā, Mariss Vētra piedalījās arī filmās, daudz koncertējis, izcēlies ar savu mūzikālo priekšnesumu un spēju iejusties tēlotajās lomās: Lohengrīnā, Radamesā, Otello, Hozē, J. Kalniņa Hamletā un Edgarā.

Begļu gaitas 1944. gadā noveda Marisu Vētru Zviedrijā, kur viņš bija aktīvs ar koncertiem, kā arī savā studijā, mācot dziedāšanu un vadot operas klasi. 1947. gadā dziedoni aicināja uz Kanadu vadīt Halifaksas Mūzikas konservātorijas dziedāšanas fakultāti un operas klasi.

Kā Latviešu nacionālās apvienības Kanadā pārstāvis viņš sagaidīja latviešu jauniebraucējus Halifaksas ostā un iepazīstināja ar Kanadu, kā arī izgādāja Halifaksā darbu latviešu māksliniekiem Irēnei Apinei un Jurim Gotšalkam, Alfrēdam un Hildai Štrombergiem un Teodoram Briltam. Mariss Vētra arī palīdzēja nodibināt Halifaksas simfoneti un baleta teātŗa sabiedrību. Ar latviešu mākslinieku un vietējo operas skolas talantu piedalīšanos Halifaksas pilsētas 200 gadu jubilejā, Mariss Vētra 1949. gadā sagatavoja operu Don Žuāns. Sabiedrības atsaucība sekmēja 1950. gadā nodibināt pirmo pēckaŗa Kanadas operu — Jaunskotijas operas sabiedrību. Mariss Vētra bija sabiedrības direktors un režisors; viņa vadībā līdz 1953. gadam iestudēja un izrādīja Traviatu, Hofmaņa stāstus, Madama Butterflay, Figaro kāzas un Grāfieni Maricu. Pēc trīs sekmīgām operas sezonām Mariss Vētra bija pazīstams kā „Maritimes Mister Opera".

M. Vētra 1954. gadā pārcēlās uz Toronto, bet piedāvātais darbs Toronto karaliskajā konservātorijā viņam izrādījās nepieņemams, tādēļ viņš atvēra savu privātu dziedāšanas un operas studiju; ar saviem jaunajiem dziedoņiem devās koncertturnīrā uz ASV un Kanadas latviešu centriem, palīdzēja noorganizēt un atbalstīja Toronto latviešu koncertapvienību, piedalījās vietējā mūzikas, literātūras un mākslas pasaulē. Viņš darbojās arī žurnālistikā, sarakstīja vairākas grāmatas, no kurām pazīstamākā ir viņa atmiņas par Latvijas nacionālo operu — Mans Baltais Nams.

Pēc savas 40 gadu māksliniecisķās un sabiedriskās darbības atceres jubilejas 1961. gadā Mariss Vētra devās ar paša sarakstītu lugu ASV un Kanadas latviešu centru turnejā. Nākošā gada sākumā Klīvlandes mūzikas institūts Amerikā angažēja M. Vētru par operas klases vadītāju, bet īsi pirms pārcelšanās uz turieni viņu piemeklēja trieka. Pēc grūtiem slimības gadiem 1965. gada 24. decembrī Ziemassvētku vakarā izbeidzās šī latviešu patriota un mākslinieka dzīve. Viņu atceras dzīvesbiedre Irēne, dēli Pēteris un Andrejs, māsa Maiga, vedekla Judīte ar diviem mazdēliem, kā arī visi viņa bijušie skolnieki, kollēgas, draugi, un tie latvieši, kam bijusi saskare ar Marisu Vētru.

Pirms gada bijušo skolēnu, draugu un labvēļu ierosinājumā nodibinājās Marisa Vētras stipendijas fonds. Ar lielu Jo-

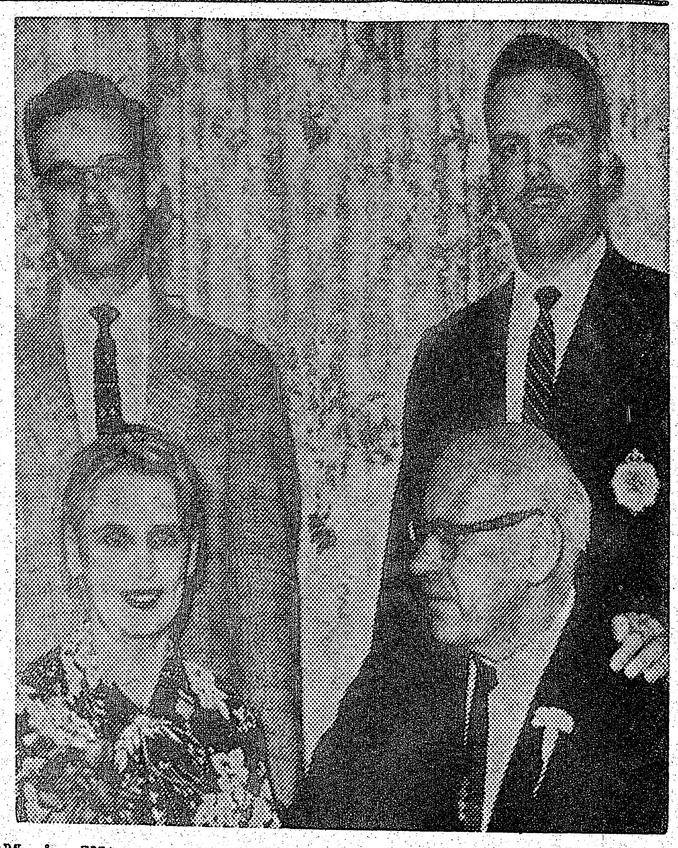

Mariss Vētra 1961. gadā ar dzīvesbiedri Irēnu un dēliem Andreju un Pēteri.

hannas un Juŗa Benjamiņa atbalstu to 1977. g. rudenī nodibinās pie Toronto universitātes operas skolas. Mūžīgā gadskārtējā 1000 dol. stipendija būs iegūstama spējīgiem operas skolas audzēkņiem. Izkārtošanu uzņēmusies Kanadas operas sabiedrības dāmu komiteja. Stipendijas mērķis ir atbalstīt jaunus operdziedātājus Kanadā, kā arī paturēt piemiņā Marisa Vētras vārdu.

Paredzētā fonda kopsumma ir 10.000 dol. Līdz šim ir savākts jau 9100 dol. Ja kāds vēl vēlētos fondam ziedot, to var darīt līdz 1977. gada 31. oktobrim, ziedojumiem pievienojot savu adresi, nodokļu atlaides kvīts piesūtīšanai.

Čeki rakstāmi: Mariss Vetra Memorial Fund, 116 Edgewood Avenue, Toronto, Ont., M4L 3HI, Canada.

J. C.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

20. — 28. augustam Saulainē Latviešu draudžu dienas 77.

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

4. nov. DV teātŗa pirmizrāde, Neila Simona komēdija — Trīs dienas Plazas viesnīcā.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

25. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Diriģents — Andrejs Jansons.

26. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Alļe no Filadelfijas, ASV

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa JUBILEJAS KONCERTS.

NIAGARA

23. un 24. jūlijā Jaunatnes un draudzības dienas.

ŠELBURNA

13. augustā DV Druvas un Bramptonas nodaļas rīko šaušanas sacensības un zaļumu balli M. Kalniņa saimniecībā.

5. novembrī Šelburnā Leģionā zālē DV Druvas nod. rīko Varoņu piemiņu un nodaļas 15 gadu darbības atceri.

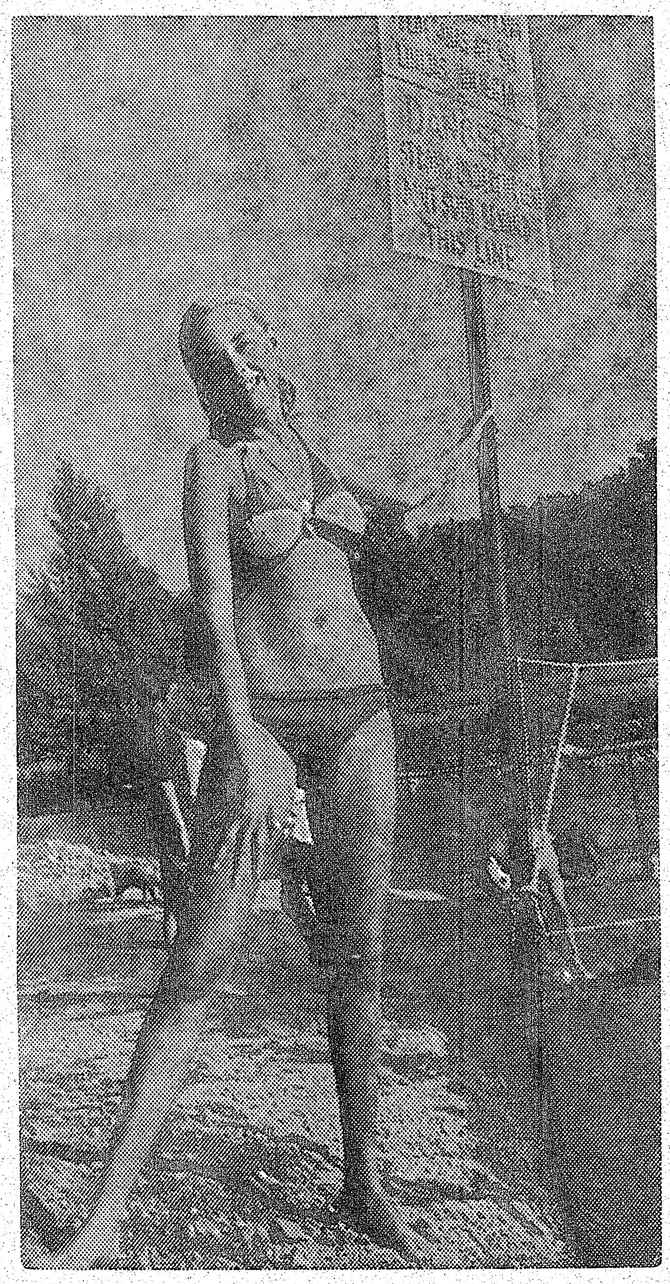

„Arī latvietes prot staigāt bikini tērpā," saka Vija Luce pie Sidrabenes upes. Viņa pieķērusies pie staba kuŗā plakāts divās valodās brīdina: „Danger! — Briesmas!"

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sarīkojumu maratons Losandželosā

Dziesmu svētku trešās dienas sarīkojumu ciklā 8. jūlija pēcpusdienā Losandželosas Pasadenas centra auditorijā notika solistu koncerts, kuŗā debitēja arī mūsu jaunā dziedone sopräns Melita Mičule. Viņa tagad angažēta Oldenburgas operā Vācijā. Savā 8 dziesmu repertuārā viņa bija izvēlējusies tikai latviešu komponistu darbus — Emīla Dārziņa, Jēkaba Poruka un Bruno Skultes. Pianiste bija lietuviešu brīvmākslinieces Raimonda Apeikis. Viņa arī pavadīja baritonu Andreju Kurmiņu, kas dziedāja dažas reti dzirdētas dziesmas, kā piem. Miestiņš (T. Ķeniņa), Dielodziņa āriju no operas Vilkaču mantiniece (Bruno Skulte) u.c. Klausītāji atsaucīgi uzņēma arī vijolnieces Rasmas Lielmanes sniegumu (četri latviešu komponistu darbi) Zitas Karlo klavieŗu pavadījumā. Klausītāji māksliniekiem veltīja bagātīgus aplausus, tāpat arī koncerta ievadījumā obojistam Andrejam Jansonam un pavadītājai Andai Baumanei (klavieres). Viņi savā programmā bija izvēlējušies J. Kalniņa Sonāta obojai un klavierēm. Koncerts ilga turpat 2 stundas, bet tajā bija ieradušies tikai ap 250 klausītāju, kam par iemeslu bija daudzo sarīkojumu slodze. Solistu koncertam pievienojās baleta vakars ar pusotras stundas gaŗu programmu. Tajā debitēja arī Toronto latviešu sabiedrībā pazīstamā jaunās paaudzes baletdejotāja Alda Heniša. Baleta ietilpināšana dziesmu svētku sarīkojumu programmā notika pirmo reizi, un jau pirms svētkiem radīja polemiku. Šī uzdrošināšanās tomēr sevi necerēti attaisnoja, jo vairāk nekā 1000 apmeklētāju sumināja baletistus ar bagātīgiem aplausiem. Viņiem pēc sarīkojuma bija rīkota īpaša pieņemšana Hiltona viesnīcā, kuŗā klāt bija pazīstamākie sabiedrības un skaņražu pasaules pārstāvji, kopā ar 100 personu.

Vakarā centra Konferenču ēkā bija rīkots kabarē vakars, kuŗā pulcējās ap 500 apmeklētāju. Dziedāja Sietlas Staburadzes, deju mūziku spēlēja somu kapella. Vakara atbildīgais vadītājs bija jaunietis Matīss Kārkliņš.

Dienas norisē bija arī rakstnieku cēliens. Īpašs notikums bija DV salidojums Hiltona viesnīcā, kur par apstākļiem dzimtenē runāja no okupētās Latvijas nesen brīvībā izkļuvušais mācītājs M. Grīvāns. Salidojumā piedalījās ap 60 DV organizācijas piederīgo, kuŗu vidū bija arī DV organizācijas goda biedrs archibīskaps Arnolds Lūsis.

Osvalds Kļavenieks

★

JAUNIEŠU KONCERTI

7. Rietumu krasta latviešu dziesmu svētku ietvaros 7. jūlijā notika populārās mūzikas koncerts, pulcinot ap 600 — 700 klausītāju, arī ļoti kuplu skaitu jaunās paaudzes. Vērojot gados jaunos koncerta apmeklētājus un viņu aizrautību, ar kādu viņi sekoja gaŗajai programmai, radās pārliecība, ka šī veida

(Turpinājums 11. lp.)

ATLIKTS KONGRESS

4. Latviešu jaunatnes vispasaules kongress, kas bija paredzēts augustā, atliks uz 1978. gadu, laikā no 7—13. augustam Viskonsīnā.

Atzini

DV Sv. K
nijā godi
vanadžu k
du Vītoli
nas dienā
baltu dieni
100 viesu,
biedra DV
ļas priekš
un meitas
dās skai
Pēteris V
kuma runā
Vītolas ļo
Sv. Katrīn
pateicās sa
dā par vi
nenogurst
likusi, vad
dzes, un p
pējo dāva
tautas tēr
sveicēju r

Sariko

(Pārne
mūzikas n
nāšanā pi
ma.—Ko ja
dot vislabā
rāti, ko vi
viešu patr
certs, ja t
saprast vi
citu vaja
nis? Popul
sasniedz v
šu uz vi
ņu gaŗum
sambļu po
certiem vi
dzirdētās
ņu platēm
melodiju,

Tieši šei
tā, latvieši
būt lepni
populārās
sevišķi
dzēm, kuŗ
un pašuzu
jama un
mina sim
tūkstošien
jauniešu.
Staburadž
latviešu t
nālu dom
nājumu ja
venais, i
mīlēt latv

Arī dzie
sniegtajā
koncertā

Pie Saulai
laine".

Atzinība nenogurstošam darbam

Atzinība ilggadējai vanadžu priekšniecei Sv. Katrīnās. Augšējā attēlā no kreisās: DV Sv. Katrīnu nodaļas priekšnieks P. Vītols, DV nodaļas vanadžu kopas vadītaja Milda Vītola, kuŗai piepildījās 65 mūža gadi, meita Īve un vanadžu kopas priekšnieces vietn. Milija Zvejniece pie jubilārei dāvinātā pašas portreta. Foto: J. Ligurs

DV Sv. Katrīnu nodaļa 26. jūnijā godināja savu ilggadējo vanadžu kopas priekšnieci Mildu Vītoli viņas 65 gadu dzimšanas dienā. Jubilāri ar Daudz baltu dieniņu sagaidīja pāri par 100 viesu, kad viņa sava dzīvesbiedra DV Sv. Katrīnu nodaļas priekšnieka Pēteŗa Vītola un meitas Īves pavadībā ieradās skaisti dekorētās telpās. Pēteris Vasariņs savā apsveikuma runā atskatījās uz Mildas Vītolas ļoti sekmīgo darbību Sv. Katrīnu vanadžu kopā un pateicās savā, kā arī viesu vārdā par viņas pašaizliedzīgo un nenogurstošo darbu, ko tā pielikusi, vadot Sv. Katrīnu vanadzes, un pasniedza jubilārei kopējo dāvanu — pašas portretu tautas tērpā. Sekoja gaŗa apsveicēju rinda un daudz krāsņu ziedu no Sv. Katrīnu vanagiem, vanadzēm, koŗa Senatne, vakarēšanas saimes, skolas, gaidām un skautiem un deju grupas Jandāls. No DV Kanadā valdes sveicināja priekšnieka vietn. E. Pulciņš, Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša, Hamilonas un Toronto vanadzes, DV Druvas nod. vanagi un vanadzes, Niagaras draudzes priekšnieks P. Treiers u.c. Jubilāre saņēma arī daudz telegrammu un rakstveida sveicienus. Milda Vītola sirsnīgiem vārdiem pateicās visiem apsveicējiem par skaisto dāvanu, it sevišķi savām vanadzēm par šī vakara sarīkošanu. Pie sveču gaismas, vanadžu cienasta un I. Ķipja atskaņotās deju mūzikas, vakars pagāja lielā sirsnībā.

Z

Sarīkojumu maratons . . .

(Pārnesums no 10. lp.)

mūzikas nozīmi latviskā audzināšanā pienācīgi nenovērtēam. ma.—Ko jauniešu vairumam var dot vislabākās lekcijas un referāti, ko visaugstvērtīgākais latviešu patriotiskās mūzikas koncerts, ja tos daļēji vai pilnīgi saprast viņiem liedz valodas vai citu vajadzīgo zināšanu līmenis? Populārā mūzika turpretim sasniedz vairumu mūsu jauniešu uz viņiem uztveŗama „viļņu gaŗuma": pēc jauniešu ansambļu populārās mūzikas koncertiem viņi labprāt klausās dzirdētās dziesmas arī no skaņu platēm, apgūstot dziesmu melodiju, vārdus un domu.

Tieši šeit, ASV rietumu krastā, latvieši, jauni un veci, var būt lepni ar saviem jauniešu populārās mūzikas ansambļiem, sevišķi Dzintaru un Staburadzēm, kuŗu neatlaidīgais darbs un pašuzupurēšanās ir apbrīnojama un kuŗu dziesmas sajūsmina simtiem un varbūt pat tūkstošiem trimdas latviešu jauniešu. Katra Dzintara vai Staburadžu dziesma pauž kādu latviešu tautai nozīmīgu nacionālu domu, kādu svarīgu aicinājumu jauniešiem un, pats galvenais, māca viņus cienīt un mīlēt latviešu valodu.

Arī dziesmu svētku ietvaros sniegtajā populārās mūzikas koncertā par Staburadžu un Dzintara dziesmām jūsmoja jauni un veci un — gluži neticami — pat amerikāņu viesi, kuŗu latviešu valodas zināšanas nepārsniedza pusduci vārdu. Diemžēl, koncerta zāle nebija bez techniskiem trūkumiem.

Lai gan abu ansambļu priekšnesumu stils nav identisks, tie tomēr koncertā viens otru teicami papildināja, radot dažādo vecumu koncerta apmeklētājos patīkamu noskaņu un reizē ar to arī zināmu paaudžu vienotību svētku turpmākā norisei.

Pirmo reizi ASV rietumu krastā uzstājās arī ansamblis Frikadeļu zupa, kuŗa sniegumu stils bija ļoti atšķirīgs no abām jau pieminētajām vienībām un, diemžēl, it kā noārdīja iepriekšējā koncerta daļās radīto noskaņu. Jāsaka tomēr, ka arī šī ansambļa priekšnesumi patika ļoti daudziem, sevišķi gados jaunākiem klausītājiem, kā to liecināja aplausi un pieprasījumi pēc skaņu platēm.

Pēc īsa starpbrīža koncertiem piemērotākās telpās sākās jauno mākslinieku koncerts. Tas tiešām arī bija jauno mākslinieku koncerts, pretstatā līdzīgos sarīkojumos dzirdētiem jauniešu koncertiem. Visi jaunie mākslinieki izpelnījās atzinīgus aplausus koncerta laikā un vēlāk ļoti, ļoti atzinīgu novērtējumu no samērā nelielās koncerta apmeklētāju saimes. Vai par pāris simtiem lielāks apmeklētāju skaits nebūtu devis rietumu krasta latvietības stiprumam vairāk nekā daudzas cita veida „cīņas" par to?

Koncertā būtu paticis dzirdēt vairāk nekā tikai vienu priekšnesumu no programmas ievadītājas jaunās flautistes Lalitas Saliņas, kas pianistes Andas Baumanes pavadījumā atskaņoja A. Šturma Modalo svītu.

Gados jaunais pianists Imants Mežaraups atskaņoja divas savas kompozicijas un J. Vītola Variācijas par latviešu tautas dziesmu, nepārprotami pārliecinādams klausītājus par savu talantu un jau sasniegto māksliniecisko gātavību.

Dziesmu svētkos viens no visvairāk aizņemtajiem jaunajiem māksliniekiem baritons Pauls Berkolds koncerta pirmajā daļā dziedāja četras latviešu komponistu dziesmas Brigitas Ritmane-Oses klavieŗu pavadījumā.

Koncerta pirmās daļas beigās ļoti dinamisku klavieŗmūzikas priekšnesumu sniedza jau vairāku dziesmu svētku „veterāne" Vita Matīsa, atskaņojot V. Dārziņa Sonātu F mažorā. Jaunā pianiste vēlāk tomēr izteicās, ka ar savu sniegumu pati neesot apmierināta: varējusi vēl labāk.

Koncerta otru daļu ievadīja jaunā soliste Silvija Erdmane, pianistes A. Baumanes klavieŗu pavadījumā nodziedot piecas latviešu komponistu dziesmas un pirmo reizi dodot ASV rietumu krasta latviešiem iespēju iepazīties ar viņas spējām, par ko šejienieši līdz šim bija lasījuši tikai laikrakstos.

Klausītāju atzinību izpelnījās čelliste Linda Alļe un pianiste A. Baumane, kas atskaņoja A. Šturma Sonātu čellam un klavierēm.

Koncerta beigās dzirdējām Divreiz divi nometnes dalībniekus Andreja Jansona vadībā, stipri vien pārsniedzot iepriekšējos dziesmu svētkos rietumu krastā dzirdētos nometņotāju sniegumus. Īsajā laikā B. Skultes Ganiņš biju teicami bija sagatavots un viss uzvedums noritēja raiti un gludi. Kā jau mēģinājumā varēja vērot, jaunieši strādāja ar prieku un bija moži pat pēc iepriekšējā vakara balles. Uzvedumā bez koŗa un tā solistiem Lomu Sprūdi, Daci Kārkliņu un Paulu Berkoldu vēl piedalījās Dainis Romāns (klarnete), Lalita Saliņa (flauta) un koklētāji: Linda Alļe, Māra Hincenberga, Liene Ozola un Laura Padega. Uzveduma dalībnieki ir pelnījuši visas latviešu saimes atzinību, kas, cerams, izpaudīsies, arī turpmāk atbalstot Divreiz divi pasākumu.

K. K.

Bostonas ansamblis . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

ALT Bostonas ansambļa kodolā vēl ir aktieŗi, kas piedzīvoja šīs neparastās izrādes, kad skatītāju smiekli jaucās ar aizkustinājuma asarām un kad kaŗavīru sajūsma atrada izpausmi saucienos: Lai dzīvo aktieŗi! Lai dzīvo mūsu aktieŗi! Publikas vienreizējā atsaucība palīdzēja toreiz arī pārdzīvot briesmu pilnos brīžus, kad atceļā no frontes Saldenās pudeles tēlotāji iekļuva krievu tanku aplenkumā. Tātad šai Blaumaņa lugai piemīt zināma „vēsture", kas to saista ar vecākajiem ALT Bostonas ansambļa locekļiem.

Otrkārt, paaudzēm nomainoties, arvien jūtamāk sarūk to skatuves ļaužu skaits, kas vēl pazīst un atceras raksturīgo latviešu lauku sētu — to, ko tik spilgti attēlojis Blaumanis un kas ar savu krāšņumu un brīnumaino dzīves ziņu pastāvēja pamatos nesatricināta vēl visu brīvvalsts laiku. Šo sētu, kur gadu simteņiem auguši un veidojušies mūsu tautas garīgie vaibsti, reālitātē nu vairs neatrast. Tas atļauts dzīvot tālāk tikai vēstures dokumentos un — latviešu mākslā. Šis iestudējums tad nu ir veltīts tiem, kas sajūt vēl iekšēju vajadzību atgriezties iemīļotajās takās un skatīt tās atmiņu romantizētā gaismā, kā arī tiem, kas svešu ietekmju jūklī šodien meklē savu identitāti un mēģina sataustīt saites ar savas tautas pagātni.

Komēdija No saldenās pudeles pa daļai sacerēta jau 1890. tos gados, bet pabeigta tikai 1900. g. Pirmo reizi tā izrādīta Rīgas Latviešu teātrī 1901. g. tātad pirms 76 gadiem. Šai gaŗajā posmā lugas iekšējais saturs tomēr nav novecojis, jo cilvēku kaislības un vājības, alkas pēc laimes un vilšanās sāpes, attiecību pārpratumi un izlīdzinājumi pastāv šodien tāpat kā toreiz, kad vēl „staigājām pastalās". Lugā, tāpat kā citos Blaumaņa darbos, atrodam ne tikai latviskās vides izcilu notēlojumu, bet arī cilvēku dvēseles meistaŗīgu atspoguļojumu. Tādēļ gribas droši apgalvot, ka latviešu teātris, cik vien ilgi tam lemts būs pastāvēt, arvien no jauna atgriezīsies pie Rūdolfa Blaumaņa un raudzīs dalīt veldzi no viņa lieliskā drāmatiķa talanta „saldenās pudeles".

L.

Pie Saulaines ugunskura bērnu un jauniešu nometnes laikā jaunieši veido uzrakstu: „Saulaine". Foto: Jānis Tannis

Malnavieši, sasauksimies!

1977. gadā no 12. — 14. augustam Gaŗezerā, Dziesmu dienās malnavieši salasīsies no maliņu maliņām. Par uzturēšanos pašiem jāgādā.

Informāciju sniedz Vera Vilciņa, dz. Ozoliņa — 1628 N. 49th Str., Milwaukee, Wis. 53208.

Pēc š. g. 6. augusta V. Vilciņas adrese būs: Echo Resort Three Rivers, Rt. 3, P.O. Box 154; Mich. 49093. „Atbalsīs" — tel. (1-616) 244-5141. Gaŗezerā.

Malnaviete Anna Velika

Katrs var iegūt goda biedra karti

NODIBINĀTA JAUNA INSTITŪCIJA PIE GAŖEZERA

Balstoties uz 28. maija Gaŗezera akcionāru kopsapulces ieteikumu, Gaŗezera padome savā 25. jūnija sēdē nolēma dibināt īpašu institūciju: Gaŗezera draugu saimi. Pieņemot šādu lēmumu, padome motivēja, ka ar to dota iespēja tautiešiem tuvāk saistīt savu vārdu un labo gribu ar Gaŗezeru, nodrošināt latviešu jaunatnes audzināšanas iespējas latviskā garā jau tagad un nākotnē. Šī institūcija pieņemtu tautiešu ziedojumus un testamenta novēlējumus.

Jaunā pasākuma darbībai padome pieņēma šādus noteikumus: 1. Gaŗezera draugu saimē var iestāties ikviens latvietis vai latviešu draugs ar vismaz 200 dol. iemaksu, iemaksājot Gaŗezera birojā vai atsūtot naudas čeku uz adresi: Latvian Center Garezers, Rt 3, Box 363, Three Rivers, Mich. 49093. 2. Gaŗezeram visas šīs summas ir jānogulda īpašā kontā. 3. Iemaksas izlietojamas vispirms ēku būvēm un jaunu iekārtu iegādei vidusskolai un bērnu nometnei, bet citām vajadzībām tikai tad, ja jaunu ēku būve nebūtu vairs vajadzīga. 4. Šīs summas pārvalda Gaŗezera padome, jautājumus izšķirot ar vienkāršu balsu vairākumu. 5. Gaŗezera draugu saimes locekļi saņem par brīvu gadskārtējo Gaŗezera iebraukšanas zīmi līdz mūža galam un īpašu goda biedra karti. 6. Gaŗezera draugu saimes zīmi tautieši var izmantot organizāciju un savstarpējai apdāvināšanai jubileju gadījumos. 7. Līdz ar šo noteikumu pieņemšanu savu darbību uzsāk Gaŗezera draugu saime.

Pēc Gaŗezera padomes sēdes, kurā pieņēma jaunā pasākuma darbības noteikumus, šī laikraksta pārstāvis intervēja šīs idejas ierosinātāju padomes locekli Dr. Z. Zadvicki, kas izteicās: „Pēdējo 10 gadu laikā Gaŗezers ir izveidojies par vienu no vislielākajiem latviešu pasākumiem Amerikas kontinentā. Gaŗezeru atbalsta mūsu cilvēki, un tas ir galvenais faktors īpašuma augšanai. Gaŗezers pieder akcionāriem, tas ir, latviešu organizācijām un draudzēm. Privātas personas nevar būt akcionāri vai biedri. Domāju, ka būs daudz tautiešu, kas gribētu savu vārdu un labo gribu tuvāk saistīt ar Gaŗezeru. Ar nodibināto draugu saimes institūciju šī iespēja nu radusies.

Runājot par naudas līdzekļiem, Dr. Z. Zadvickis uzsvēra: „Nauda jāizlieto jaunatnes audzināšanai, mērķiem, kas rāda, kas ar naudu ir izdarīts. Nododot lielākus ziedojumus vai novēlot mantojumu, ziedotāji, saziņā ar Gaŗezera padomi, paši varētu noteikt, kā tas izlietojams. Ja atsaucība šim pasākumam būtu, ar iemaksām vajadzētu uzsākt vidusskolas internāta būvi, kas aizstātu pašreizējo 6 īrēto pārvietojamo māju izdevumus. Atrisināms jautājums bērnu nometnē par nodarbības ēkas un darbinieku dzīvokļu izbūvi; jaunatnes novietne Dzintaros jau vairākus gadus gaida atrisinājuma."

Pēc Dr. Z. Zadvicka aplēses šo ieceru īstenošanai būtu vajadzīgi apmēram 100.000 dolari. Cik dos jaunais pasākums, ir ikviena ziņā un izvēlē.

V. Bokis

HOUSE OF DENMARK

Metro licences Nr. A2163

IZPĀRDOŠANA — INVENTŪRAS LIKVIDĀCIJA

NEIEDOMĀJAMI LIELA ATLAIDE

Visi skandinavu mēbeļu krājumi ir jāpārdod

Simtiem ēdamistabu, guļamistabu un dzīvojamo istabu iekārtas, lampas, plauktu vienības, plaukti, rakstāmgaldi, tepiķi, sveces, stikla izstrādājumi, sienas segas, lampu abažūri, žurnālu ieliekamie, dūnu segas un paklāji u. c. Maksājumus pieņem — skaidrā naudā ar apstiprinātiem čekiem, Master Charge un C'argex maksājumiem.

PIRKUMS NEATMAKSĀJAMS

House of Denmark

1942 Avenue Rd.
Toronto, 787-5767
2 ielas uz dienvidiem no 401. ceļa.

Atvērts ik dienas no pl. 10—9 vak.
sestdienās no pl. 10—6 vak.

REALTOR

Skyline Real Estate Ltd.

2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553

CU Assurance

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA

Tel. 533-8553 **Ilmārs Jankovskis**

Māju īpašnieki!

Sargaities no māju labotājiem krāpniekiem.

Te ir daži punkti, kas jums palīdz sevi aizsargāt.

Ja jūs esat izšķirušies par māju labošanu:

- Neļaujiet nevienam iestāstīt, ka jādara darbi, ko jūs nebijāt plānojuši.
- Vienmēr pieprasiet aprēķinu no vairākām uzticamām firmām.
- Pieprasiet, lai visas detaļas būtu ierakstītas līgumā, pirms jūs parakstiet — ieskaitot darba veidu un daudzumu, kas jāpadara, katru īpašu pienākumu, un galīgo izmaksu.
- Iemaksu dodiet iespējami zemu.
- Nekad nesamaksājiet, kamēr darbs nav pilnīgi padarīts un jūs ar to esat apmierināts.
- Ja ir nepieciešams iepriekš financēt, izkārtojiet to pats caur banku un atzītu finanču sabiedrību.

Piemetināms, ka provinces valdība jums dara zināmu, ka jūsu tiesības aizsargātas ar Patērētāju aizsardzības likumu. (Consumer Protection and Business Practice Acts).

- Patērētāju aizsardzības likums atļauj atsaukt katru kontraktu, kas izdarīts jūsu mājā, par ko jau samaksāts un kas parakstīts, ja jūs atsūtāt ierakstītu vēstuli 48 stundu laikā pēc parakstīšanās, pat ja darbs ir iesākts.
- Veikalu prakses likums paredz naudas un pat cietuma sodus cilvēkiem, kas tīšām maldina vai stāsta nepatiesību saviem klientiem.

Bezmaksas informācijai rakstiet:
Ontario Consumer/Home Repair
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 2H6

Sidney Handleman, Minister of Consumer and Commercial Relations

William Davis, Premier

Province of Ontario

„Audzināšanas kolonija" Rīgā

(Turpinājums no 1. lp.)

Kas pretojas, to nosūta pie Zaula uz „speciālkliniku". Jau šis vārds vien nometnes iemītniekiem iedveš bailes. Jo „Zauls ar pusmārciņas boksa cimdiem" (tā viņu nometnē dēvē sakarā ar tā mīļāko instrumentu), vaininieku prot ļoti sāpīgi apstrādāt tā, ka no mocīšanas nepaliek nekādu ārēju pēdu. Kā 1972. gada papildinājumi padomju soda likumos nosaka: „Pāraudzināšanā atļauti jebkādi paidagoģijas līdzekļi un metodes."

Nometne Nr. OZ 78-7 ir slavena arī ar saviem feldšeriem. Tā Padomju savienībā sauc ļaudis, kas bez kādas medicīniskās izglītības „ārstē" ieslodzītos. Bieži šie feldšeri paši ir ieslodzītie, jo nav pieejams nekāds kvalificēts madicīniskais personāls. Pie tam tieši Rīgas nometnē ārsts būtu pilnīgi nepieciešams, jo Inčukalna zāģētavā bieži notiek smagi negadījumi. Cilvēkiem tur jāstrādā bez kādiem aizsardzības līdzekļiem: nav ne aizsargcepuru, ne cimdu, ne aizsargaceņu.

Par visu to Rīgas iedzīvotāji neko nezina. Valsts vara prot aizkavēt jebkādus kontaktus latviešu iedzīvotāju un ieslodzī. to starpā, par sargiem nometnē pieņemot tādas tautības ļaudis, kas neprot latviski un bieži pat arī ne krieviski. Sargu personāla izvēle krīt uz mongoļiem un čerkesiem. Rīgā salīgtais personāls savukārt kalpo Sibirijā un Vladivostokā.

Ar ieslodzītajiem sarunāties drīkst tikai KGB virsnieki. KGB šefs Rīgā ir pulkvedis-leitnants Bērziņš, 48 g. v. virs ar tēraudpelēkām acīm. Viņš personīgi nodarbojas ar īpaši nopietniem „politiskiem gadījumiem". Viņa izteiksmes paraugs: „Runājiet tagad, kamēr jums vēl ir iespēja runāt. Citādi kādā dienā būsit priecīgs, ka vispār vēl spējat parunāt." Daudzi agrākie Rīgas ieslodzītie vēl tagad ar dusmām atceras pulkv-ltn. Bērziņu.

Padomju progress uz „Strādnieku šķiras godu un slavu" nav apturams — arī ne ieslodzīto nometnē OZ 78-7 Rīgā. Ja vēl pirms gada ceļu, kas veda uz nometni, rotāja koki un krūmi, tad šogad buldozeri tos ir notīrījuši, lai nometnes sardzei dotu labāku pārskatu par nometnes apkārtni. Ieslodzīto transporta mašīnas apsistas ar 12 mm biezām tērauda plāksnēm, lai pasargātu transportējamos no ziņkārīgo skatiem.

Pēdējais padomju tehniskā progresa pierādījums: ap nometni uzcelta blīva koka sēta mājas augstumā, tā neļaujot ieslodzītajiem redzēt, kas notiek ārpus nometnes."

Vācu žurnālists beidz savu aprakstu ar šādu rindkopu:

„Rīga 1977. gada vasarā. OZ 78-7 ir tikai viena no piecām pilsētas darba nometnēm, un, par spīti visam te teiktajam — vēl pati cilvēcīgākā. Pārējo nometņu ieslodzītajiem jāstrādā vēl smagāk, tie drīkst gulēt vēl mazāk un saņem tikai vienu kārbiņu cigarešu nedēļā. Apmeklējumi tiem vispār nav atļauti. Un tā kā šai gadījumā runa ir par „pastiprināta režīma kategorijas nometnēm, par ieslodzīto atlaišanu te vispār nav ko sapņot:"

Krievu . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

Pirmo reizi Ķīles nedēļas vēsturē atklāšanā piedalījās Ķīles partneru pilsētu — Brastas, Koventrijas un Vāzas delegācijas. Atklāšanas runas teica vācu, franču, angļu un somu valodā. Šo citu pilsētu viesu vidū atradās arī Igaunijas galvaspilsētas Tallinas pārstāvji, jo Ķīles pilsētas „tēvi" nesen ar Tallinu izveidoja draudzīgas attieksmes; tās pārstāvji, vairumā igauņi, jau vairākas reizes ir ciemojušies Ķīlē. Kā zināms, Tallinā 1980. gadā notiks olimpisko spēļu buŗāšanas sacīkstes. Ķīle 1972. gadā bija ūdenssporta olimpiskā pilsēta, tāpēc tā tagad savu pieredzi var dot Tallinai.

Bez karaflotes parādes, buŗāšanas un citiem notikumiem pilsētā bija izkārtoti dažādi kultūrāli sarīkojumi, kur uzstājās mākslinieki no Francijas, Polijas, Anglijas un Vācijas, kā arī sarīkotas dažādas tautas izpriecas. Visas deviņas dienas Ķīles ielas un ostmalas bija cilvēku pārpildītas. „Ķīles nedēļa šogad bija raibāka, skaļāka un starptautiskāka kā nekad," vērtēja vācu laikraksti.

P. B.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRE
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē

Jaunais pensiju plāns
Nekas nemainās - vienīgi uz labāku.

Veco ļaužu nodrošināšanas programma, kuŗā nesen Kanadas parlaments izdarīja labojumus, tiks iedzīvināta nākotnē.

Ja jūs pašreiz saņemat veco ļaužu pensiju, nekas nemainās. Jūsu pabalsts arī turpmāk būs gluži tāds pats kā iepriekš. Tāpat, ja jūs atrodaties te pašreiz un esat bijis pēc 25. dzīvības gada, nekādas maiņas nav, izņemot, ja jūs pats tās vēlaties.

Ja jūs esat pāri par 25 gadiem, dzīvojat te vai esat apmeties te jau pagātnē (pēc 18. dzīvības gada), vai jums ir immigranta vīza, kad labojums kļuva par likumu, jums 65 gadu vecumā būs izvēle — pieprasīt pensiju pēc vecajiem likumiem vai izvēlēties jauno. Tas pilnīgi atkarīgs no jums pašiem.

Pēc jaunajiem likumiem lielās maiņas būs jums par labu. Pret ikvienu izturēsies līdzīgi. Ja jūs esat jaunāks par 25 gadiem:

- esat dzimis un dzīvojis te,
- esat dzimis te, bet šo dzīvesvietu atstājis,
- esat dzimis te, šo dzīvesvietu atstājis un atkal atgriezies,
- atgriezies kā imigrants.

vecuma pensijas lielums, ko jūs saņemsit ar 65 dzīvības gadiem, atkarāsies no gadu skaita, ko jūs pavadījāt Kanadā pēc 18 gadu sasniegšanas.

Lai būtu tiesīgs saņemt pensiju, jums jābūt dzīvojušam Kanadā vismaz 10 gadus pēc 18 dzīves gadu sasniegšanas. 40 gadi Kanadā nodrošina jums pilnu pensiju, 20 gadi ½ pensiju un 10 gadi ¼ pensiju. Ja jūs aizejot pensijā dzīvojat ārzemēs, jums tomēr izmaksās Kanadas pensiju, ja jūs esat dzīvojis Kanadā vismaz 20 gadus.

Un vēl vairāk, Kanada varēs uzsākt sarunas ar ārzemju valstīm, lai immigrantiem, kas maksājuši pensijas paši savās zemēs, šo pensiju pabalstu viņiem izmaksātu. Dabiski, tas attiecas vienīgi uz tādām valstīm, kas vēlas parakstīt abpusēju vienošanos ar Kanadu.

Atkarā no šādu sarunu rezultātiem, līdz 500.000 Kanadas iedzīvotāju būtu tiesīgi saņemt pensiju maksājumus, kas iemaksāti ārzemēs.

Šie ir jaunie vecuma pensijas likumi. Jūs varētu tiem pievērst savu vecāku, draugu un radinieku uzmanību, kas varētu pieprasīt pensiju tuvākā laikā.

Ja jums būtu kādi jautājumi vai jūs vēlētos tuvāku informāciju, lūdzu sazinieties ar tuvāko Old Age Security / Canada Pension Plan biroju. Mēs labprāt atbildēsim uz jūsu jautājumiem un iespēju robežās palīdzēsim.

Health and Welfare Canada
Santé et Bien-être social Canada
Marc Lalonde, Minister

(39. turpinājums

„Kas tev noticis, Alvil?" viņš sadzirdēja Žirbinska kundzes balsi. Tā izlikās tik reāla, ka Kalums atvēra acis un strauji uzrausās sēdus:

„Stefānija!"

„Kas gan lai cita te būtu, pašas mājas dārzā? Stefānija klusi teica un cieši satvēra Kaluma roku.

„Es domāju, ka sapņoju"...

„Nē, tu nesapņo, mūsu sapnis jau beidzies."

„Tik drīz?"

„Diemžēl, jā!"

„Tavs portrets tagad stāv pie manas jumta istabas sienas, manu acu priekšā, dienu un nakti. Ja sapni vienmēr atgādina, vai tas var beigties?"

„Es nezināju, ka mans portrets pie tevis," Stefānija kā atvainodamās teica.

„Protams, to tu nevarēji zināt. Ceriņš gleznu atnesa uzglabāšanai līdz kristību dienai. Tev taču vienalga, kur tā glabājas. Kad nokristīs Žirbinska īpašumu mantinieku, viņš lepni nostāsies pie tava portreta un lielīgi teiks: 'Lūk, mana sieva, kas mums visiem sagādājusi šo priecīgo satikšanos. Un te es pats, Nikolajs Žirbinskis, arī bez manis jūs tagad nebūtu tik lielā skaitā kopā.' Iereibušie viesi sirsnīgi aplaudēs, bet es tad jau sen būšu šo pilsētu atstājis, tev ne roku nepaspiedis."

„Un tu mocītos ar savu ievainoto pašlepnumu un ciestu par nolaupīto tēva godu! Vai tas nebūtu briesmīgi?" Stefānija klusi iesmējās.

„Jā, tagad tu vari gavilēt, Stefānij! Bišu māte, augstu pacēlusies debesīs ar bišu tēvu savam īsajam kāzu ceļojumam, pēc tam nožēlojamo tranu cietsirdīgi nogalinājusi."

„Vai es no tevis prasīju mīlestību, no kuras arī pati vairījos? Tas nebija viegli. Es tikai meklēju cilvēku, ko šeit neviens nepazīst, kas šeit nepaliks un kuru nekad savā dzīvē vairs nesatiksu. Tādu atradu. Man bija problēma, un tu biji ar mieru ar mani tajā dalīties. Nu tā ir atrisināta, laimīgais rezultāts gaidāms. Tas viss!"

„Tas viss, tik vienkārši!" Kalums atkārtoja.

„Kad problēma atrisināta, viss izrādās daudz vienkāršāk nekā sākumā licies. Vai tā nav?" Stefānija jautāja, it kā gaidīdama apstiprinājumu.

„Bet ja problēmas atrisinātāji bijuši divi, no kuriem ieguvējs ir tikai viens?"

„Diemžēl, vīrieši bērnus nedzemdē," Stefānija jautri iesmējās un aizskrēja.

Dārzā bija iekūlies arī Ceriņš un meta Kalumam ar roku, ka dienas darbs jau beidzies. —

16.

Pie Kaluma istabas durvīm kāds klauvēja. Vai tas būtu Ceriņš, kas nācis aicināt uz Žirbinska mājas pagrabu, kura izkrāsošanas darbā viņš māksliniekam nebija palīdzējis vairāk kā izdzert Stefānijas doto pudeli? Nē, Ceriņš pie Kaluma durvīm nekad neklauvēja! Tās bija vienmēr valā, ko viņš gluži labi zināja, ja tām nav atslēgas, lai gan Kalums nekad negulēja ar degošu cigareti rokā, lai sadegtu gultā kopā ar visu māju. Taču Pastalnieks arī viņam neuzticējās, jo nelāgi piedzīvojumi jau bijuši ar iepriekšējo neuzmanīgo īrnieku, kaislīgu pīpmani.

Kauvētājs bija pats mājas saimnieks Jānis Pastalnieks. Viņš jau sen gribēja Kalumu ieaicināt. Nu ilgāk nevarēja vilcināties, jo sakarniece Narda jau vairākas reizes bija zvanījusi un steidzinājusi kolchozu filmas izrādes sagatavošanu. Cik ilgi klaida latvieši bez īstas kultūras lai dzīvo? Ja uz izrādi ieradīsies mazs pulciņš, kauns būs pār visu ģīmi.

„Man te tāda maza saiešana, vai nav luste nokāpt lejā?" Pastalnieks aicināja.

„Ar ko varu apsveikt?" Kalums par pēkšņo aicinājumu bija pārsteigts.

„Apsveiksim paši sevi! Pasēdēsim draudzīgi kopā, padziedāsim Zilo lakatiņu un pārkodīsim kādu zutīti," Pastalnieks mīlīgi teica.

„Neesmu nemaz sagatavojies tik pēkšņam svinīgam gadījumam, pat krekls vēl veļas mazgātavā. Kā lai tā iet uz viesībām, kā no koka nolēcis?"

„Netaisi jokus, pašu cilvēki vien būsim, nāc, kāds esi."

Viesistabā jau sēdēja pulciņš pašu ļaužu, kā Pastalnieks tos bija nodēvējis. Daudzus no tiem Kalums tomēr redzēja pirmo reizi. Viņu vidū nebija Lūcija Vāvere, kas visur bija klāt, kur kaut kas notika. Kopš šeit bija viesojies Priedulis un Priedulene sākusi strādāt biedrības birojā, Vāveri viņa mājā vairs nemanīja. Viesu vidū tagad sēdēja Pastalnieka jaunā sekretāre Mirdza Priedule. Savādi, ka nebija ieradies pats Priedulis?

Vairākas sejas Kalumam bija gluži svešas, citas zināja tikai vārda pēc, kad Pastalnieks ar katru bija iepazīstinājis un Kalums saņēmis gan stingrus, gan glēvus rokas spiedienus. Daž pasniedza pavisam sasvīdušu un mitru roku vai tikai pirkstgalus, tos ātri atraudams atpakaļ kā apdedzinājis. Jauno inženieri Margodu Rājumu un viņa sievu Noru viņš jau pazina, tāpat Nardu un citus, ar kuriem jau bija ticies jauniešu izbraukumā Pastalnieka mājā pie ezera. Žēl, ka Stefānijas te nebija!

Pastalnieks, kopš atvēlējis biedrības zāli filmas izrādei, jau pāris reizes bija Rājuma viesis. Nu bija pienākums to uzaicināt pie sevis. Protams, viņa māja nespēja līdzināties ar Rājuma lepno pili pilsētas parku rajonā, bet galvenais jau ir gars, kas katrā mājā valda, nevis ārējā čaula, kuru bieži bija jākrāso un jākopj. Vasaras saule ēda visu nost, ko Pastalnieks labi zināja no paša piedzīvojumiem. Ja nu vēl bija jākāpj ar krāsu spaini pie pašas pažobeles vai pat uz jumta, kas šad un tad laida cauri ūdeni, tad kaklu varēja nolauzt ātri vien. Tāpēc Pastalnieks līdz pažobelei nemaz neuzkāpa un baložus netraucēja. Arī tie liecināja, ka šo māju pārņēmis miera gars, pēc kuŗa cenšoties, pat valstis aizgājušas bojā.

Uz vecā kamīna, kuŗu Pastalnieks savā mūžā nekad vēl nebija iekurinājis, stāvēja divi apputējuši Latvijas karoga standartiņi, visapkārt apkrauti dažādiem sīkiem krāmiem, kas dažādos svinīgos gadījumos vai svētku dienās viņam bija sanesti un nu gaidīja savu kārtu, lai tos tādos pašos gadījumos atkal atdāvinātu citiem. Dažkārt gadījās, ka uzdāvinātā manta atgriezās savā vecajā vietā uz kamīna, ja apdāvinātais bija aizmirsis, kas to viņam uzdāvinājis. Dāvināšanas tikums bija augsti izkopts, jo cilvēkam sasniedzot sešdesmit mūža gadus, jubilejas atkārtojas ik pēc pieciem gadiem. Visizdevīgāk bija dāvināt grāmatas, kuŗas jau pats bija izlasījis, bet Pastalnieks grāmatas nelasīja, jo cilvēkam acis esot, lai skatītos tikai tālumā.

(Turpinājums sekos)

Lidija Lideka

VASARAS GŪSTEKNIS

Tapt vilinātai saules zelta
Pirkstiem —
Es alkstu rozes, rozes, rozes
Vasaras pastieptā
Delnā — — —

Dzeltenā pienene mauriņā
Vai tā jau neatgādina
Mikroskopisku sauli —
Sauli miniatūrā?

Zils neaizmirstulīšu pudurītis
Pie sētas malas
It kā piedošanu lūdzas
Iedrīkstēties augt —

Pelēkai dadžu pogaļai pagadās
It neļauši ieķerties bruncī
Atgādinot
Manas ganu dienas —

Jo atmiņas kaut senas,
Sīkas, izkaisītas —
Ir tomēr tās, pie kurām
Domas bieži sienas — — —

Ja staipeknis uz saules vāļas
Apķeŗ lielus —
Un tur kā maiglēs ciet,
Es gūstekne šai dabas košā
Dārzā topu —

Kur bārkstis koku galotnēs
Skaŗ debesis!
Tapt vilinātai saules zelta
Pirkstiem —
Es alkstu rozes, rozes, rozes
Vasaras pastieptā
Delnā — — —

Kārlis Dzelzītis

GAŖEZERĀ

Plūst lejā ezers, kuŗam
latvjos slava.
Varbūt tas Alauksts,
varbūt Inesis,
Ko Dievs pa nakti
šurpu pārnesis
Un nolicis šai zaļo mežu gravā.
Šis ezers aijā arī sapni tavu,
Tu izdzītais, kas šurpu atklīdis
Un meklē dzimteni, kas tev
vairs nava,
Vēl cerot, ka reiz
pārvērtīsies viss...

Kāpj ezers krastos, ceļas
gaismas pils
Un burtnieki no malu malām
steidzas —
Kurt sārtu latvisko,
kas neizdziestu.
Ja svešumā tu maldītos
un ciestu,
Uz Gaŗezeru ej, kur
raisās sapnis zils
Par Latvi mūžīgo,
kas neizbeidzas.

Nikolajs Kalniņš

MANAS GRĀMATAS

Kā draugus mana roka
jūs glāsta,
Kā dārglietas sarga un glabā:
Neviens tik daudz man
nepastāsta,
Kāds skaistums ir cilvēka
sirdī un dabā.

Ar jums es uz dzimtenes
pusi eju
Uz savas tautas pagātni tālo;
Es lasu romānus, stāstus
un dzeju
Un padaru krāšņāku
atmiņu bālo.

Jūs palīdzat zinātnes brīnumus
saprast
Un spēku, kas izaug no
ticības stāda;
Ja sāku par daudz ar
ikdienu aprast,
Jūs esat tās, kas zvaigznes
man rāda.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Elmārs E. Rozītis

Darbs Tanzanijā

LUTERĀŅU FEDERĀCIJAS VI PILNSAPULCE DAR ES SALEMĀ

Pirmo reizi Luterāņu vispasaules federācija pulcējās pilnsapulcei ārpus Eiropas vai Ziemeļamerikas. Tanzanija Austrumafrikā izraudzīta tādēļ, ka šeit — bijušajā vācu kolonijā— vislielākais luterāņu skaits šajā kontinentā. Tanzanija ir sociālistiska valsts, kas politiski vairāk pieslejas Ķīnai nekā Pad. savienībai.

Rīta gaismā ielidoju no tumši mirdzošā okeana puses. Izkāpjot visapkārt melna burzma. Neskatoties uz pilnsapulces palīgiem, rodas problēmas: iebraukšanas anketā esmu izpildījis, ka esmu bēglis un man Latvijas pavalstniecība. Tāda šeit nav paredzēta. Ejam šurp un turp, ierēdņi krata galvas, vairākkārt telefonē un murmina Kisvaheli, līdz kāds beidzot uzspiež zīmogu un izlaiž pa sānu durvīm. Laikam esmu šeit pirmais, kas iecelojis kā oficiāls latviešu bēglis. Delegātiem no Taivānas un Dienvidkorejas tā nelaimējās. Tiem bija jāpaliek Ženēvā.

Pilnsapulce norisinājās lielā universitātes kompleksā, kas atrodas apmēram 7 km attālumā uz maza pauguŗa ar tālu skatu līdz pat jūŗai. Jau otrā dienā ieradušies gandrīz visi 216 delegāti, kas reprezentē kādas simts luterāņu baznīcas, bez tam 40 Luterāņu federācijas darbinieki un ap 200 padomdevēju, viesu, novērotāju, preses ļaužu un dažādu palīgu, neskaitot vietējo personālu.

Mūsu luterāņu baznīcas trimdā pārstāv igauņu archibīskaps K. Vems, lietuviešu seniors A. Trakis un šo rindu autors.

No okupētās Latvijas, no Rīgas, ieradušies archibīskaps J. Matulis, prāv. J. Liepiņš un — pārsteigums — arī māc. H. Kalniņš, kurš aprūpē vācu tautības luterāņus mūsu dzimtenes baznīcā. Kopā ar viņiem atbraukuši igauņi prāv. Harks, samērā jaunais mācītājs Kasemaa un — pirmo reizi — lietuvietis prāv. Kalvaras. Minēsim beidzot arī māc. Dr. G. Ansonu, kas strādā Luterāņu federācijas institūtā Strasburgā

Konferences darbs sastāv no daudzām sēdēm, ilgām runām un neskaitāmiem papīriem. Brīvā laikā pieņemšanas, kā, piemēram, pie valsts prezidenta Nyereres, un visādas izrādes. Šinī lielajā konferences darba mašīnērijā mums rūp īpaši mūsu baznīcas un tautas liktenis. Latvijas ev. lut. baznīcas trimdā iesniegtā rezolūcija, kuŗā skarta Latvijas neatkarības problēma, tagadējā rusifikācija un šķēršļi, kas traucē palīdzēt turienes baznīcai, ieguva vismaz tik lielu ievērību, ka Luterāņu federācijas vadītājs prezidents Juva un ģenerālsekretārs Dr. Mans (Man) sasauca visu Baltijas valstu ev. lut. baznīcu delegātu sēdi Okupēto Baltijas valstu baznīcu delegāti, protams, stingri nostājās pret rezolūciju, uzsveŗot, ka tām neesot iespējams šādas politiskas prasības atbalstīt.

Blakus šai rezolūcijai vēl ir vairāki ceļi, kā pievērst pilnsapulces dalībnieku uzmanību uz apspiestību dzimtenē un fundamentālo cilvēku tiesību neievērošanu. Piemēram, apellējot pie Afrikas tautu mošanās un nacionālā pašlepnuma.

Beidzot: kādās laicīgās internacionālās organizācijās mēs esam šādā veidā atzīti par pilntiesīgiem locekļiem? Kur mums vēl tādas iespējas aizstāvēt mūsu tautiešu intereses? Cerēsim, ka arī šinī pilnsapulcē mēs atkal jo spēcīgi atgādināsim tos, kuŗus pasaule lūko aizmirst.

Baznīca komūnistu kalpībā

Vācu laikr. nedēļas izdevuma Courier - Nordwesten, Vinipegā, 23. jūnija numurā ievietots raksts par baznīcas novirzīšanos komūnistu kalpībā: „Nelietīgi izmantota baznīca" ((Missbrauchte Kirche). Sniedzam šī raksta latvisko tulkojumu.

Par kristieti būt un kā kristietim dzīvot īstenībā ir grūti, jo Dievam kalpot un savu tautu mīlēt nozīmē totālu sevis piepildīšanu. Cik bieži tas arī neizdotos, vienmēr jāmēģina šo prasību īstenot. Īpaši tas attiecas uz Dieva kalpiem — teologiem, mācītājiem, garīdzniekiem. Ja viņi savus pienākumus ņem nopietni, tiem nav laika veikt citus amatus vai citu mācību pieņemt kā „puslaika darbu."

Tas būtu priekšnoteikums, ja gribam pareizi novērtēt nesenos notikumus Hesenes - Nasavas zemes baznīcā. Turienes sinode, pēc daudzām vārdu cīņām, ar 96 pret 77 balsīm vienojusies, ka vīkari, kas ir komūnistu partijas biedri, var strādāt par mācītājiem. Baznīcas vadība un lielākā daļa sinožu liekas būt lepna, ka ar kompromisu spējuši nokārtot tādu garīga sajukuma piemēru. Hesenes vīkarus pieņems amatā nevis kā pastāvīgus darbiniekus, bet aizstājējus. Tādējādi, ja celtos iebildumi, tos vēlāk varētu atlaist, kas nav iespējams ar ordinētu mācītāju.

Tas ir tikai tiesību techniskais nokārtojums, Galvenais, par ko ir runa, palicis nesvarīgs. Vai nu kā pastāvīgi mācītāji, vai kā aizstājēji, vācu komūnistu partijas (DKP) mācītāji varēs bez ierobežojumiem sludināt evaņģeliju, kristīt bērnus, izdalīt Svēto vakarēdienu un gādāt par dvēseļu aprūpi. Viņiem tas būs atļauts, lai gan tai pašā laikā viņi savā garā cildina komūnismu, kas noraida reliģiju un kristietību un par Dievu un Dieva Dēlu neko negrib zināt.

Rodas jautājums, vai viņi var būt par evaņģeliskiem mācītājiem, kas tādās pretrunās neatrod nekā piedauzīga? Jājautā, kas tā ir par baznīcas vadību un baznīcu pārvaldēm, kas šādiem „kristiešiem" var dot vietu baznīcas darbā? Tam nav nekāda sakara ar naīvitāti, jo kopš Augusta Bebela laika visa pasaule zina, ka kristietība un marksisms ir kā uguns pret ūdeni. Pretēji loģikai. Hesenē - Nasavā tagad būs pārstāvēta viltota un pavājināta kristietība.

Lai gan Hesenes - Nasavas baznīcu likumi paredz, ka mācītājiem tiesības politiskai darbībai, taču tikai ierobežotā veidā attieksmē uz amatu un draudzi. 27. paragrāfā skaidri pasacīts: „Mācītāji nedrīkst piederēt pie apvienībām, sabiedrībām, vai arī citādā ziņā tās veicināt, ja to nolūki nav savienojami ar baznīcas uzdevumiem." Pat sinodes liberālie locekļi uzskata par nesaprotamu, ka mācītāji varētu piederēt pie komūnistu partijas. Kādēļ šāda baznīcas un garīdzniecības korupcija? — jautā vācu laikraksts. — Vai šāsdienas kristietība ir vairs vienīgi laikmetiska parādība un „laika gara" manipulēts produkts? Kas izvēlējies mācītāja amatu, tam īstenībā būtu jāzina, ka šim darbam neder oportunisti. Kas saistījies ar kristietību, tam būtu jāzina, ka viņam nav jāpārstāv politika vai sabiedriska svētlaimība. Tieši baznīcai un mācītājam jāzina, ka evaņģelija vēsts nav atkarīga no tā, vai daži jaunie un vecie to pieņem, vai nepieņem.

Šeit nav runa par tolerances trūkumu vai dvēseļu aprūpes trūkumu. Šeit nav runa par bezdarbu, darba meklēšanu un naudu. Šeit noteicošais ir tas, vai kristietība ir izšķirīga un paliekama, jeb vai tā tikai tā, starp citu, kopjama. Bībele nevēstī mums kādu sekundāru iespējamību. Tie ir ļaudis, baznīcu vadība, draudžu priekšniecība un DKP mācītāji, kas kristietību nelietīgi valkā, — konstatē vācu laikraksts.

(na)

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Sv. Jāņa draudzes māc. I. Gaide vasaras mēnešos sastopams baznīcā pirms un pēc dievkalpojumiem, vai citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālrunis 766-5525, Saulanē — 1(705) 424-1118. No 23.jūnija līdz 16. jūlijam mācītājs būs atvaļinājumā, kad vajadzības gadījumā jāsazinās ar draudzes priekšnieku J. Konci, tālr. 741-3378 vai draudzes kanceleju, kur darbiniece A. Konce sastopama otrdienās un ceturtdienās no pl. 12. — 8 vak., izņemot laiku no 20. jūl. līdz 19. augustam, kad kanceleja būs slēgta. Māc. I. Gaidi atvaļinājuma laikā aizstās archibīskaps A. Lūsis – 26. jūlija dievkalpojumā un māc J. Cālītis 10. jūlija dievkalpojumā.

24 jūlijā pl. 7.30 vak. dievkalpojums dievniemā. Sakarā ar bērnu svētkiem Sidrabenē Saulainē dievkalpojums nenotiks.

28. jūlijā pl, 7.30 ceturtdienas vakara dievkalpojums dievnamā.

31. jūlijā pl. 10.30 no rīta Bērnu svētku dievkalpojums Saulainē, Māc. J. Cālītis un I. Gaide.

7. augustā pl. 10.30 no rīta dievkalpojums Saulainē.

7. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums dievnamā.

14. augustā pl. 10.30 no rīta dievkalpojums Saulainē.

14. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums dievnamā.

18. augustā pl. 7.30 vak. ceturtdienas dievkalpojums dievnamā.

21. un 28. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojumi Saulainē ar mācītāju viesu piedalīšanos sakarā ar Draudžu dienām.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

Māc. J. Cālītis vasaras mēnešos būs sastopams pēc iepriekšējas sazināšanās. Mācītāja mājas tālr. 482-5743 vai Sidrabenē, tālr. 1-335-2030.

17. jūlijā pl. 10 no rīta dievkalpojums dievnamā.

24. jūlijā pl. 11 no rīta Sidrabenes nometnes bērnu svētku dievkalpojums.

31. jūlijā pl. 10 no rīta dievkalpojums dievnamā. Māc. A. Čops.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

31. jūlijā pl. 11 no rīta dievkalpojums Tālavā.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Lūgšanas trešdienas vakaros jūnijā, jūlijā un augustā nenotiks. Atsāks atkal septembrī.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

Jūlijā un augustā dievkalpojumi būs vienu stundu agrāk nekā parasts — pl. 10 no rīta. Dievkalpojumi baznīcā nebūs 17., 24. un 31. jūlijā, kā arī 7. augustā pārbūves darbu un mācītāja atvaļinājuma dēļ. Šinī laikā vajadzības gadījumā sazināties ar dr. priekšnieku V. Dāboliņu, tel. 383-8138.

Ar 9. jūliju māc. K. Kuškēvica jaunā adrese: 55 East 44th St. Hamilton, Ontario L8T 3G8. Telefona nummurs līdzšinējais: 385-9838.

14. augustā pl. 10 no rīta kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

31. jūlijā pl. 7 vak. dievkalpojums.

14. aug. pl. 11 no rīta Brīvības cīņu piemiņas dienas dievkalkalpojums Ezerkalnos. Māc. E. Lange. Dziesmu lapiņas.

28. augustā pl. 7 vak. dievkalpojums.

11. septembrī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

24. jūlijā Kapu svētki Soo.

31. jūlijā pl. 7.30 vak. dievkalpojums baznīcā.

7. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums Sprīdīšos. Pēc tam draudzes izbraukums.

21. augustā pl. 7.30 vak. dievkalpojums baznīcā.

4. septembrī pl. 2 dienā dievkalpojums baznīcā bērniem un jauniešiem sakarā ar jaunā mācības gada sākšanos. Pēc tam jauniešu I grupas sanāksme.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

107.7 un TV 29. staciju

pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija, 700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3126.

LATVIEŠU DRAUDŽU DIENAS
SAULAINĒ 8/21–28

programma

sestdien 20.

IERAŠANĀS UN REĢISTRĒŠANĀS

5:30 Vakariņas
7:30 DRAUDŽU DIENU IESKAŅA:
"Tu seko man" –
Prāv. A. Voitkus

Iepazīšanās ar mācītājiem un viesiem.
Vada M. Vilka

SVĒTVAKARA DIEVKALPOJUMS

svētdien 21.

11:00 DIEVKALPOJUMS
12:00 LDD/77 ATKLĀŠANA

Pusdienas

2:30 LITERĀRI-MŪZIKĀLA PĒCPUSDIENA
Vada Irma Grebzde
Helēna Mangale
4:00 IEPAZĪŠANĀS AR SAULAINI
Pēc kopējas Saulaines apskates, noslēgums Archibīskapa kalnā ar draudžu dienu iedziedāšanu.
Vada: G. Tannis un I. Gaide
7:30 "KĀ LASĪT SV. RAKSTUS"
Māc. P. Urdze
Pārrunas

VAKARA DZIESMA/SVĒTBRĪDIS

	pirmdien 22.	otradien 23.	trešdien 24.	ceturtdien 25.	piekdien 26.
RĪTĀ 9:15 – 10:15	BĪBELES STUNDAS: "TU SEKO MAN" vada Pauls Urdze no Vācijas apcerot evaņģeliju vielu.				
10:45 – 11:15	TICĪBAS PAMATI: KAS MAN JĀZINA PAR...				
	1. DZĪVES JĒGU DIEVA RADĪTĀ PASAULĒ. Māc. Ādolfs Čops	2. PESTĪŠANU UN PESTĪTĀJU Prof. Ed. Šmits	3. SVĒTO GARU KRISTĪGĀ DZĪVĒ. Māc. J. Mednis	4. DIEVA ŽĒLASTĪBAS LĪDZEKĻIEM. Māc.K.Kuškevics	5. "JAUNĀM DEBESĪM UN JAUNO ZEMI". Prof. V. Klīve
PĒCPUSDIENĀ 3:00 – 5:00	TICĪBAS DZĪVES SEMINĀRI – INTERESŠU LOKI				
	KĀ LŪGT? J. Mednis	PERSONĪGĀ LIECĪBA Ž. Kristbergs	PERS. RELIĢISKĀS DZĪVES IZKOPŠANA Ž. Kristbergs	KĀ PALĪDZĒT CITIEM Ž. Kristbergs	LAIKS, SPĒJAS UN LĪDZEKĻI. U. Cepure
4:00 – 5:00	KĀ DZĪVOT? A.Rautenšilds	LUTERISKĀS BAZN. PAMATI UN UZDEVUMS. K. Kuškevics un V. Vārsbergs	PAKLAUTĪBA BAUDU VIELĀM. M. Ķirsons		ĀRMISIJA P. Nesaule un V. Klīve (arī V. Klīves uzņēmumi)
4:00 – 5:00	KRISTĪGĀS JAUNATNES VADĪTĀJU KURSI V. Vārsbergs, V. Grīnvalds, M. Ķirsons, L. Lagzdiņa				
	KRISTĪGĀ DZĪVES ZIŅA BĒRNIEM – vada A. Kurse un citi				
VAKARĀ 7:30	BRĀĻU DRAUDŽU SVĒTĪGAIS DEVUMS. Māc. T. Gulbis Koref.: Prāv. A. Veinbergs, māc. I. Gaide	PROBLĒMU ATRISINĀŠANA LATVIEŠU ĢIMENĒS UN SABIEDRĪBĀ. Prof. Ed. Šmits	ATBRĪVOŠANAS TEOLOĢIJA. Archib. A.Lūsis	JAUNATNES VAKARS Ugunskurs un jauniešu progr.	DZĪVĀ DRAUDZE – PANELIS: Māc.Ž.Kristbergs māc. A. Dūmiņš, L. Lagzdiņa. Vada:Dr.T.Šmits
8:30	DZIMTENES DRAUDZES UN DIEVNAMI.	Pārrunas	PA JĒZUS PĒDĀM SVĒTĀ ZEMĒ. Prāv.A.Veinbergs		ŠĶAISTĀ DIEVA PASAULĒ
9:30	VAKARA DZIESMA	SVECĪŠU DIEVK.	VAKARA DZIESMA	VAKARA DZIESMA	VAKARA DZIESMA

sestdien 27.

9:15 BĪBELES STUNDA
Māc. Pauls Urdze
10:15 TICĪBAS JAUTĀJUMI – PANELIS: Prof. E. Šmits, Prof. V. Klīve, māc. P. Urdze, K. Kuškevics.
Vada: Juris Cālītis.

Plkst. 12:00 – 4:00
LELBA KANADAS APGABALA
K O N F E R E N C E
TĀLAVĀ

2:00 "DĀMU KOMITEJAS DARBS"
Tekla Kristberga
4:30 BAZNĪCA DZIMTENĒ
Māc. M. Grīvāns
Ievada: Archib. A. Lūsis
7:30 K O N C E R T S
9:30 BIKTS DIEVKALPOJUMS

svētdien 28.

7:00 AGRAIS RĪTA DIEVKALPOJUMS AR SVĒTO VAKARĒDIENU
11:00 S V Ē T K U D I E V K A L P O J U M S – MŪZIKĀLĀ IZSKAŅA
Svētruna: Māc. M. Grīvāns
12:30 DRAUDŽU DIENU NOSLĒGUMS
1:00 Pusdienas

Ģenerālis pie gūsta biedriem

(Turpinājums no 5. lp.)

ru bēdīgo stāvokli Sandbosteles nometnē, pieminot arī igauņus, otrs bija par to, ka daži latviešu karavīri zaudējuši savus piederīgos krievu okupētos apgabalos un lūdz ziņas par piederīgiem, trešais valsts svētku atzīmēšanai lūdza latviešu mācītāju.

Novembŗa sākumā ģenerālis ieradās latviešu rotā. Te bija pulcējušies arī pārējie latvieši. Šoreiz viņš runāja par notikumiem kopš kara sākuma līdz savai pēdējai brīvības dienai Goslarā. Beigās viņš mierināja zēnus:

„Ne naudas, ne mantas mums nav, mēs esam zaudējuši savu dzimteni, bet mūsu māsas un brāļi dzimtenē varēs lepoties ar to, ka savu dzimteni esam mīlējuši bez gala, un tikai pār cinītāju līkiem pretinieks iesoļojis mīļajā tēvijā. Tāpēc galvu augšā, leģionāri."

Apmēram nedēļu vēlāk Bangerskis runā Lāčplēša svētkos latviešu barakā. Atkal sapulcējušies visi nometnes latviešu karavīri. Pēc Bangerska runas visi kopā nodzied Dievs, svētī Latviju un vēl pāris dziesmu un deklamāciju.

Nedēļu vēlāk ir 18. novembris. Atkal ģenerālis Bangerskis runā, ieradies arī igauņu pārstāvis, un puiši dzied himnu un kopējas dziesmas. Nobeigumā atveŗas durvis un parādās vīri ar maizītēm, kas domāts kā Latvijas 27. gada dienas goda mielasts. Vienas istabas 15 leģionāri bija taupījuši savas maizes un pavalga devas, lai ap 110 latviešu cīnītājiem sagatavotu cienastu. Kaltētie maizes gabaliņi apziesti siera, marmelādes vai biezpiena kripatām. Laikam nekad nav bijis tik garšīgs goda mielasts kā šinīs valsts svētkos, šampanieša vietā dzeŗot kafijas aizstājēju un piekožot kaltētu maizi ar siera smaržu.

Svētku dalībnieki vēl varēja iepazīties ar žurnālu Dzimtene, ko bija sagatavojusi kāda latviešu rotas istaba. Papīra taupības dēļ izdevums bija vienā eksemplārā, bet leģionāriem laika bija diezgan, lai to apskatītu.

Nākamās dienas vakarā latviešu leģionāri saņem rīkojumu, kas saviļņo visas nometnes latviešus: sakraut visas mantiņas un rīt pl. 6 no rīta gaidīt pie vārtiem.

„Nu tad vajadzētu uguņošanu, kāda 18. novembrī bija Daugavmalā," Ints lēc gaisā. „Vili, aizļeko uz baraku un atnes dēlīšus." Bet Vilis neiet, pēc dēlīšiem aizvelkas Ints. Ar atnesto kurināmo piebāž mazo dzelzs krāsniņu barakas vidū, un dzirksteles izšaujas pa mazo dūmvadu kā tvaika lokomobilei rudzu kulšanas laikā.

Jau krietni pirms noliktā laika latvieši sāk stāties pie vārtiem. Vajadzīgas 4 smagās mašīnas 110 vīru aizvešanai, bet angļi paziņo, ka sagatavotas esot tikai trīs. Puiši nav valdāmi, tie izteic vēlēšanos iet kājām uz jauno apmešanās vietu, kaut arī nav zināms, kur tā būs. Tikai tikt laukā no nometnes. Bangerskis skaidrojas ar angļiem, sarunas ieilgst. Vai tiešām arī šoreiz nekur neizbrauks?

Pēc četrām stundām noskaidrojas, ka ceturtā mašīna tomēr būs, arī braukšana notiks kā plānota. Puiši šorīt palikuši bez brokastīm, bet tā maza bēda! Jāsagatavojas aizbraukšanai.

Visiem aizbraucējiem jāstājas rindā, jānosauc vārds un gūstekņa numurs un jāsaņem iebraucot atņemtās mantiņas. Izrādās, ka mantu maisiņi atradušies, bet saturs it kā pārmainījies. Atņemtās vācu makkas gandrīz nevienam maisiņā nav, nav arī izrakstītās kvītis, ko novietoja kopā ar atņemtām mantiņām. Pāris leģionāriem palicis tikai tukšs brūns maisiņš. Šorīt puiši nav kašķīgi, jo liekas, ka tuvojas brīvības diena.

„Manas 600 valsts markas tomijiem iepatikušās labāk nekā pašu mārciņas," Ints ironizē. „Naudiņa kaput. Bet reči, kāpsim mašīnā, mums ir izrakstītas brīvlaišanas grāmatas. Varbūt ka pēc izbraukšanas caur šķīstīšanas vārtiem bumagus dabūsim un būsim brīvi cilvēki." Bildes jau uztaisīja ar visiem numuriem."

„Iekāpt," atskanēja angļu seržanta komanda. Latvieši kāpa mašīnās, un šoreiz tas veicās ātrāk nekā gaidīts. Atkal gaidīšana, angļi vēlreiz pārskaita gūstekņus un gaida atkal. Tikai pusdienas laikā mašīnas sāk kustēties, bet pie galveniem vārtiem atkal apstājas. Šoreiz vārtu sardze pārmaina tikai dažus vārdus ar angļu seržantu, un smagās mašīnas sakustas.

„Uz jaunu dzīvi vecajā Eiropā," nosauc Ints.

V. Irbe

No cietuma izkļūt nav viegli

Ja rietumeiropietis, teiksim — austrietis, gatavojas doties ārzemju ceļojumā, tad sagatavošanās darbi ir gluži citādi nekā tad, ja kāds padomju pilsonis vēlas uz laiku atstāt savu zemi. Austrietis sagādā sev pasi, nopērk biļeti un līdz ar to arī viss ir izdarīts.

Ja esat padomju pilsonis, tad, protams, procedūra, kas jums ir priekšā, ir mazlit sarežģītāka.

Vispirms jāatceras jau tas, ka kā individuāls ceļotājs jūs Padomju savienību varat atstāt tikai tad, ja varat uzrādīt tādu savu radinieku rakstveide ielūgumu, kuŗu pastāvīgā dzīves vieta ir ārzemēs. Tā kā var pieņemt, ka jums ļoti reti būs radi vairāk nekā vienā „ne-socialistiskā" zemē, tad jūsu izredzes pavadīt atvaļinājumu vienā vai otrā zemē ir ļoti šauras.

Ja jūs vēl neesat pensionārs, tad jums ir izredzes piedalīties kādā no ārzemju grupu ceļojumiem, kuŗus rīko arodbiedrības. Jāsaka jau tūliņ, ka šīs izredzes nav lielas, jo ceļot gribētāju skaits vienmēr ievērojami pārsniedz piedāvāto vietu skaitu. Katrā gadījumā, arī šajos arodbiedrību grupu ceļojumos, neviens nedrīkst piedalīties biežāk kā pa 3 gadiem reizi.

Paliek tātad jau pieminētā iespēja, ka jūsu radinieki no kādas nesociālistiskas valsts jums atsūta ielūgumu. Ielūdzējam rakstiski jāapsolās, ka tas segs visus izdevumus, kas saistīsies ar jūsu uzturēšanos ārzemēs. Ielūdzēja paraksts ir jāapstiprina trīs reizes: 1) notāram, 2) notāra paraksts jāapstiprina attiecīgās valsts ārlietu ministrijā un 3) ārlietu ministrijas zīmoga pareizība jāapliecina Padomju savienības vēstniecībai attiecīgajā valstī. „Pēc tam, kad šādi apstiprinātais ielūgums ir pienācis, jūs varat sākt vākt vajadzīgos dokumentus savai „izceļošanas aktij".

Vlasoviešu ...

(Pārnesums no 4. lp.)

Vlasova armijas daļas un kazaku divīzijas, kas bija devušās sabiedroto gūstā, kā arī sarkanarmieši — vācu gūstekņi, vēl labu laiku uzturējās Vācijā, līdz tiem sagādāja transportus braukšanai uz Padomiju. Staļins vispirms pieprasījis sūtīt augstākos virsniekus, ko arī sabiedrotie darīja, neprasot, vai tie vēlas atgriezties. Aizsūtīto vidū bijuši ne tikai pēc līguma paredzētie karavīri, bet pat vecie cara laika armijas virsnieki un vācieši, kas dienējuši krievu vienībās par tulkiem un sakaru virsniekiem. Tā kādā grupā, kuŗas dalībniekiem piespriests nāves sods, no 7 ģenerāļiem tikai viens dienējis sarkanarmijā; pārējie bijuši vecie krievu emigranti.

Ja pirmajā laikā pēc kara notika piespiedu repatriācija, tad vēlāk to izbeidza, jo pacēlās balsis par Ženēvas nolīguma neievērošanu. Taču sūtīšana piespiedu kārtā uz Pad. savienību turpinājās vēl 1947. gadā.

Amerikāņu 7. armijas komandieris 1945. g. 15. augustā pieprasīja augstākai vadībai, ko darīt ar tiem gūstekņiem, kas nevēlas atgriezties uz Pad. savienību? Armijas augstākā vadība pieprasīja instrukcijas Vašingtonai. Pēc 4 mēnešiem saņemta atbilde (Joint Chiefs of staff), kā visi padomju pilsoņi, kas 1939. g. septembrī atradās PSRS robežās, sūtāmi atpakaļ uz Pad. savienību, neatkarīgi no viņu vēlēšanās, nepieciešamos gadījumos lietojot varu.

Visa krievu repatriācija bija norisinājusies tikpat drāmatiski, tikai daudz lielākā mērogā, kā tas bija noticis Zviedrijā, kad krieviem izdeva latviešu karavīrus. Izdodamie krievi lietoja visādus paņēmienus, lai tikai nebūtu jāatgriežas pie Staļina. Pašnāvības notika lielos apmēros.

Kā amerikāņi, tā angļi pirms repatriācijas sākšanās it kā devuši Vlasovam un citiem augstākiem atbrīvošanas armijas un kazāku virsniekiem mājienu „pazust", bet tie atteikušies to darīt, vēlēdamies dalīties liktenī ar saviem apakšniekiem. Līdzīgi gadījumi zināmi arī par latviešu virsniekiem pēc cīņu izbeigšanās Kurzemes cietoksnī, kad tie izšķīrušies dalīties liktenī ar saviem karavīriem un palikuši pie tiem.

O. Dz.

Laikraksts

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatniecībā

491 College St.

kā arī spiestuvē

Iznākusi Krišjāņa Ozoliņa atmiņu grāmata

CELIES AUGŠĀ

Grāmata rakstīta raitā, saistošā valodā, kuŗā autors, pēc profesijas skolotājs, veltījis sirsnīgas rindas saviem vecākiem, sevišķi mātei, kas aizgājusi pāragrā nāvē, priekšvārdos aicinot: „Mīlējiet, godājiet savas mātes! Un ja arī viņas būtu kapā — viņu dvēseles vēl mūžīgi nebeidz sūtīt jums savu īsto, dziļo svētību!" Autors notēlojis savu ļoti smago pusbāŗa bērnību, ganu gaitas, vēlāk jaunekļa gadus, grūto izglītības ceļu un beidzot pirmo skolotāja darbu Līvbērzē, ģimenes dzīves nodibināšanu. Latvijai jau pietuvojies Pirmais pasaules karš, pie Daugavas baigi rūc lielgabali. Grāmata sevišķi varēs interesēt mūsu tā laika vecāko paaudzi, bet tikpat labi ar vēlākās audzes. Tai 294 lappušu, un tā iznākusi glītā iesējumā, ar Dainas Skujas illustrācijām, Amber Printers and Publishers Ltd. iespiedumā Toronto. Grāmata maksā tikai $7.50. Dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā Toronto.

LOTUS FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 532-2231

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvids Tirums

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

Grupu un organizāciju zināšanai

„Canada Works" atkal ir spēkā. Tā ir programma darbu iedzīvināšanai un nodibināta jūsu labā. Atcerieties, beidzamā diena darba pieprasīšanai ir 26. augusts.

Jums atkal ir iespēja sagādāt atbalstu un darbu ilgākam laikam bezdarbniekiem.

Ja jūsu doma ir laba un jūsu grupai ir griba un prasme to īstenot, Canada Works varbūt jums sagādās nepieciešamos līdzekļus.

Te ir padoms, kā lietu sākt.

Vienojieties par programmu, ko jūs varat atbalstīt. Izdomājiet, cik daudz jaunas darba iespējas jūs varat sagādāt? Cik daudz jums vajadzīgs algām un citiem izdevumiem?

Kas vadīs projektu no dienas dienā? Tad jūs aizejiet uz Kanadas darba apgādu (Manpower Centre) vai Darba sagādes nodaļu un izņemiet veidlapu Canada Works un Guide to Applicants.

Lūgumraksta veidlapa ir vienkārša, bet lūdzu, ievērojiet visas detaļas un izpildiet skaidri un rūpīgi. Gadījumā, ja jums būtu vajadzīga kāda palīdzība, CMC un JCB biroji var nākt jums talkā izpildīt veidlapu.

Canadas Works ir veids, kā jūs varat palīdzēt vietējai sabiedrībai, tāpēc sāksim jaunu ideju iedzīvināšanu.

Canada Works
For all of us.

Manpower and Immigration
Bud Cullen
Minister

Main-d'oeuvre et Immigration
Bud Cullen
Ministre

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1977. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE,, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

JAUNAS GRĀMATAS

A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.		$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā		$9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni		$8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī		$ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom.		$ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom.		$ 7.50
Confrontations with tyranny, sešas lugas angļu valodā sak. A. Straumanis		$15.00
Archīvs I — V un XI — XVI	katrs	$10.00
E. Dunsdorfs — Latvijas vēst. atlants		$12.00
V. Klīve — Vai jums ir filozofija?		$ 7.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 8. vakarā.

Māra Gugāns-Lūsis

PAVASARA **LE 1-7353**

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

A. Eglītis - TV RENTALS

61A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3

Tel. 537-1401

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. — Arnolds Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

228-0350
5365 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.

sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

Iznācis

ANNAS E. OZOLIŅAS

dzejoļu krājums

ATMIŅU ZIEDI

autores izdevumā. Grāmata iesieta greznos audekla vākos. Tajā sakopoti turpat 150 dzejoļu, kuŗos silti notēlota dzimtenes daba un tēvu sēta, paužot dziļu mīlestību pret mūsu tēvu zemi. Ļoti piemērota dāvana katram gadījumam.
Maksā 5 dolari.

Dabūjama DV grāmatnīcā Toronto

PAVADIET ATVAĻINĀJUMU un
NEDĒĻAS NOGALES
skaistajā Nipissing ezera 10,5 akru salā

SANALULU CAMP

PRIEŽU MEŽS, ZIVJU BAGĀTĪBA, PELDĒŠANĀS
SMILŠU LĪCI

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt: K. SUNTAŽS
Toronto, (416) 751-6829 — Nipissing (705) 724-5910,
vai rakstīt — 51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont. M1R 1L2

Vai mēģinājums nolaupīt māc. J. Šmita bērnu?

Kā jau mūsu laikrakstā ziņojām, mācītājs Jānis Šmits maija beigās no Rietumvācijas pārcēlās uz dzīvi Kanadā un apmetās ar savu 12 bērnu lielo ģimeni Vankuveras tuvumā, rietumkrastā. Tagad austrumkrastā saņemta novēlota ziņa, ka neilgi pirms ierašanās jaunajā dzīves vietā Šmita ģimeni pārņēmis liels uztraukums, jo 9. jūnija vakarā nozudis 3 gadus vecais dēls Imanuels, kas rotaļājies kopā ar citiem bērniem tuvējā auto novietošanas laukumā. Mācītājs Šmits atgriezies mājās no Vankuveras tikai naktī un tūliņ ziņojis policijai, kas uzsākusi bērna meklēšanu. Tikai ap pl. 4 no rīta policija ziņojusi, ka zēnu atradusi ap vieniem naktī kādā nomaļā Vankuveras fabriku rajonā. Zēns pastāstījis, ka viņu automašīnā aizveduši divi vīrieši. Domājams, ka tie zēnu gribējuši nolaupīt, bet vēlāk palaiduši, jo citādi grūti izskaidrojams, kā bērns nokluvis 30 jūdžu tālu no mājām? Tas varēiis būt arī iebiedēšanas mēģinājums, lai māc. Šmita ģimeni terrorizētu.

Baigā vasara

(Turpinājums no 2. lp.)

tijas valstīs ir legāls akts un ka šo triju valstu tautas labprātīgi iekļāvušās padomju valstī resp. pieņēmušas komūnistu uzsūtīto nāvi, terroru un brīvības degradāciju.

Kauns un riebums iemetas domāšanā, lasot Kremļa sacerētās slavas dziesmas „laimē kūsājošām" Baltijas valstīm.

Jap garajā okupācijas posmā tur pacēlušies šabloniski un palēki dzīvokļu bloki, kuŗos pirmās tiesības ievazātiem krieviem no dažādiem plašās dzimtenes novadiem, dzimtenes jūrmalas baltajā smiltī dziļi spiežas šo nelūgteņu netīrās kājas, pārsvaru sabiedrībā sagrābj krievu mēle, viss nacionālais un tautiskais paklauts modrajai NKVD acij.

Vai tās pozitīvas zīmes latviešu tautas nākotnei? Ja okupanti saka (bezkaunīgi mēlo — P.G.), ka viņu vadībā un izrīcībā Latvija kāpj kalnā visās dzīves nozarēs, kur gan minēts tas, ka vienas un pašas galvenās stipruma cēlējas tai trūkst un nekad vairs arī nebūs, valdot šai sātaniskajai varai? Un tā ir brīvība ar neatkarību un tiesībām, kuras Latvijai šodien nav. Tā neatlaidīgi dilst un mīrst rusifikācijas žņaugos. Cilpa savelkas aizvien ciešāk.

To saka tie, kam vēl vēstuļu apmaiņa ar piederīgajiem dzimtenē. To apliecina tie, kuŗi apciemo savējos dzimtenē.

Ar baigo vasaru dzimtenē ir iedegta iznīcības uguns, kas, neatlaidīgi uz priekšu lauzdamās, ar katru gadu griež platāku vālu. Tanī pašā laikā Kremlis piezvana pasauli ar meliem par sev paklautajām tautām un valstīm, kas, ar vardarbību paklautas vēsturiski vienreizējās tirannijas rīcībā, bauda paradīzes labumus zemes virsū

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., lesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un Jūs ar to mājas vērtību, iesakaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

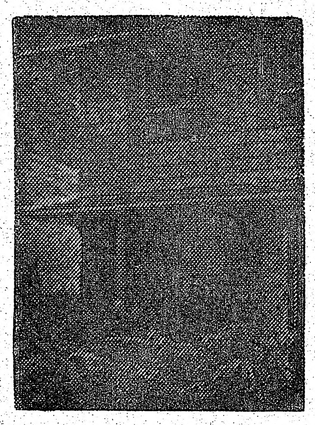

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mimo
2228 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Torland Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ
691-3873

8 istabu ķieģeļu māja ar visām ērtībām. Iemaksa $5000.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

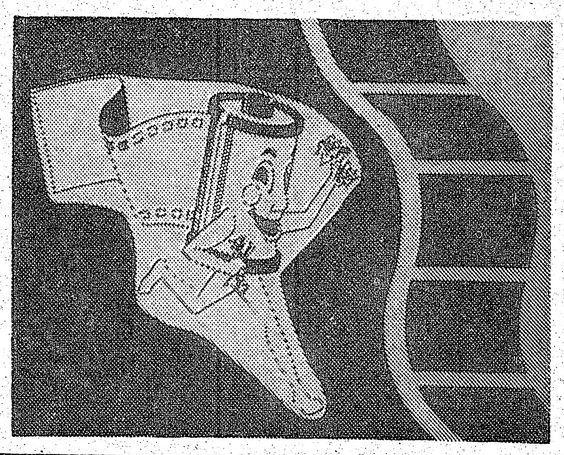

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDIŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

VALUTE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAPI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

EDUARDS FREIMANIS

DIVAS PASAULES

ROMĀNS

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Uz Anglijas krastu

Anglijā šī mēneša beigās Eiropas latviešu dziesmu svētki. Smaidīgām sejām, dziesmu gara pārņemti, tur pulcēsies latvieši no visas brīvās pasaules, priecīgi, pacilāti. Vasarā pirms 30 gadiem uz Anglijas krastu bijusi arī kāda cita aizbraukšana, kad uz turieni devās darbā kaŗa bēgļi — latvieši no pelēkajām bēgļu nometnēm Vācijā, lai sāktu jaunu dzīvi. Daļa Angliju vēlāk atstāja, pārceļoties uz citu krastu, galvenokārt Kanadu, bet lielais vairums palika, labi iedzīvojušies. Anglijas latviešiem ir vairāki savi sabiedriski īpašumi, viņi nevar žēloties par turību un var viesmīlīgi uzņemt daudzos ciemiņus, kas dodas uz lielajiem dziesmu svētkiem.

Par aizbraukšanu pirms 30 vasarām uz Angliju turienes latviešu laikrakstā Londonas Avīze, kas ir vecākais latviešu laikraksts trimdā, raksta I. Piķelis. Pasekosim viņa pirmajiem iespaidiem un izjūtām.

Bija saulaina maija diena. Mēs stāvējām Kukshāfenas ostmalā un vērāmies pāri moļiem tālē, kur zili pelēko Ziemeļjūras ūdeņu līnija saplūda ar nedaudz gaišāko debess zilumu. Svaigs jūras vējš appūta mūsu sejas, svaidīja matu cirtas, raustīja mēteļstūrus. Augšā no pavasaŗa debesīm atskanēja kaiju kliedzieni. Tiem bija īpatnēja žēluma pieskaņa ceļinieka dziesmai par likteņa nenovēršamību.

Arī mēs, nez' jau kuŗo reizi, atkal bijām ceļinieki, kas sev izvēlējušies ceļu uz pārjūras zemi, mums pazīstamu tikai no nostāstiem par lietaino klimatu un Londonas miglu; par tās iedzīvotāju flegmatisko mieru un neremdināmo kāri pēc tējas.

Mūs gaidīja Anglija. Pareizāk sakot, — mēs gaidījām, lai tur nokļūtu. Atspiedušies pret ostmalas reliņiem, izmetām pa nesvarīgam vārdam. Spriedām par nākotnes izredzēm, par dzīvi un darbu, kas mūs otrā krastā gaidīja. Tad atkal pārtrūka sarunu pavediens, tikai acīm turpinājām raudzīties apvāršņa līnijā. Tanī virzienā, kaut kur tālumā, vajadzēja atrasties arī Helgolandes salai. Kā balti punkti debesīs izzuda kaijas. Vai šinī vietā reiz nebija dzimusi populārā dziesmiņa par mazo kaiju, kas lido uz Helgolandi?

Arī mūsu domas kā kaiju spārniem aizklīda tālumā pie pamestās ģimnazijas biedriem, pie draugiem un draudzībām. Tikai tagad, raugoties jūras zilumā, atskārtām, ka stāvam uz Eiropas sliekšņa un jāatstāj bija kaut kas tuvs. Drupās satriektai Vācijai bija līdzība ar mūsu dzīvēm — arī tā mums, dzimtenei atrautiem, bija izpostītas. Rītdiena bija neskaidra — ar varu pielaulātās pagātnes ēnas iestiepās tālu nākotnē.

Šķiršanās apziņa modināja krūtīs skumīgu smeldzi, un acis nolaidās no zilā apvāršņa vērošanas. Mēs gaidījām kuģi, kas ar katras stundas un minūtes aiztecēšanu mūs šūpos arvien tālāk un tālāk projām no mūsu jaunības dienu draugiem. Bet mēs vēl tiksimies, vai nē? Noteikti, noteikti — taču savādāk vispār nebūtu šķīrušies! Gaišs cerību kamols ievēlās sirdī, un acis cēlās uz augšu pret apvārsni.

Jūŗa gulēja rāma, tikai saule rotājās vilnīšu mugurās. Jūŗa bija mānīga — jo tuvāk krastmalai, jo šī pērļainā spīduma bija vairāk. Tālumā tas izzuda, un jūŗa tur kļuva tumšāka un draudīgāka. Vai šī zilo ūdeņu mirga un nebeidzamais tālums bija tie kārdinātāji spēki, kas daudzus jūŗas arājus vilināja briesmās? Arī mēs devāmies pasaulē biezāka maizes rieciena dēļ.

No kreisās puses, kur pacēlās noliktavu korpusi, mūsu redzes lokā ieslīdēja kuģa siluets. Ļaudis sakustējās. Stundu vēlāk Kukshāfenas ostā pietuvojās armijas transporta kuģis „Empire Lance", kas tanī vasarā pirms 30 gadiem vairākkārt šķērsoja Ziemeļjūŗu un atkuģoja uz Angliju lielāku skaitu latviešu.

Visgaŗām kuģa klājam stāvēja tumšzaļi tērptu cilvēku valnis. Tie bija atbrīvotie vācu kaŗa gūstekņi, kas pēc dažiem Anglijā pavadītiem gadiem tagad atgriezās dzimtenē. Mēs, turklāt, gaidījām doties pretējā virzienā ieņemt atlaisto gūstekņu vietas, arvien tālāk projām no mūsu dzimtenes.

Numuru kārtībā rindojāmies pie kuģa uzejas. Vējš plivināja pie svārku un mēteļu atlokiem piesietās pavadzīmes. Uz tām lieliem burtiem stāvēja atzīmēta piederība kādai grupai.

„Glūži kā kādreiz mūsu lopiņi lauku stacijās ceļā uz Bēkona eksportu," ar smīnu sejā noteica kāds vecāks vīrs.

„Un tagad kungi, bulļi, iekāpt!" atskanēja cita jauneklīga balss, kad zem mums iešūpojās kuģa gangvejs.

Uz to zemi, kur kādreiz miera gados aizgāja vairums Latvijas sviesta un bēkona, tagad devāmies mēs paši. Mums vairs nebija mūsu sētu, nebija lopu, ko pircējiem piedāvāt. Izvēle bija šaura — mēs piedāvājām paši sevi.

Atkal un atkal kāds pārbaudīja mūsu pavadzīmes pie apģērba. Mēs gatavojāmies ieras. ties angļu karalistē, viņu slavenās imperijas citadelē, uzvarētājā valstī. Tas bija pagodinājums, tādēļ šo izredzēto ieejas kartes bija jāpārbauda pamatīgi. Kad beidzot nokļuvām paredzētās guļvietās — četrstāvu tīkla lāviņās — bija jau pavēla stunda. Noāvām kājas, apsedzāmies, un drīz mūs pārņēma miegs.

Pulkstenis rādīja agru rīta stundu, kad miegu iztraucēja kuģa mašīnu drebināšana. Nodalījumā dega blāva spuldze. Vai esam jau pie Helgolandes?

Iepretim apakšējā lāviņā iegailējās smēķa uguns. Pēc brīţiņa turpat ieblakus atskanēja kāda paklusa balss:

„Tu ar to pīpi, Mārtiņ, tā prātīgi. Izdedzināsi grīdā caurumu, un mēs aiziesim dibenā burbuļodami."

„Nesaki, Pēter, ka tev metas bail," nāca mierīga atbilde. „Tāpat — dziļāk par jūŗas dibenu jau nenogrims."

„Vai tev nav kāds labāks paņēmiens, kā iedrošināt nepieredzējušu jūŗas braucēju? Teiksim, ka sveiki un veseli ar sausām kājām tiksim otrā krastā."

„Varēji toreiz Bolderājā kāpt uz tupeles reizē ar mani. Nebūtu tagad tādas izbailes."

„Ko nu mels. Visiem taču vietas uz Potrimpa nesanāca."

Saruna pārtrūka, un dzirdams bija tikai kuģa mašīnu troksnis. Prātā ienāca reiz zēna gados noklausītas dziesmiņas vārdi:

Pāri jūŗai ātrāk, ātrāk,
Lai nesmeļas pastalās.

Kuģis šūpojās, un mēs atkal grimām miegā.

Tuvojās Anglijas krasts. Aiz mums palika vairāk simtu jūŗas jūdžu gaŗa putās sakulta ūdeņu vaga. Saule, kas spīdēja gandrīz visu brauciena laiku, tagad pazuda. Mūs apņēma un ietina bieza jūŗas migla. Redzamība saruka, un kuģis samazināja ātrumu, ik pārminūtes likdams atskanēt pa varenam sirēnas kaucienam. Tie vaidēdami bez atbalss pazuda kaut kur miglā. Likās, taisnība vien būs stāstiem par Anglijas klimata īpatnībām.

Novakarē migla tomēr pacēlās, un saskatāma kļuva vienmuļa krasta līnija. Krēsloja vakars, kad mūsu kuģis ar samazinātu ātrumu ieslīdēja Hamberas grīvā Varbūt tas bija krēslas iespaids, bet visa apkārtne likās nomācoši pelēcīga: ostas celtņi, doki, noenkuroto kuģu rindas. Šo pelēcību vēl pavairoja rosmes trūkums un bezdarbībā stāvošās ostas ierīces. Pa ostmalu redzēja kustamies pāris pelēcīgu stāvu. Sagumušiem pleciem tie soļoja lēni un nesteidzīgi. Vienā angļu mierā, kāds izmeta. Mēs skatījāmies un pasmaidījām. Lielais transportkuģis lēni piestājās pie tumšā gulošā krasta. Mēs bijām Hullā.

Nākamais rīts jau agri pavēra lappusi jaunam dzīves posmam svešā, ieierastā zemē, un šis posms vēl arvien nav beidzies

I. Piķelis

Mīļais, dārgais

DAINIS

dzimis 1953. gada 31. martā Zviedrijā,
aizgājis no dzīves 1977. gada 30. jūnijā;
mirstīgā daļa atdota zemes klēpim 5. jūlijā Bostonā, ASV

Nākotnes vīzija
ceļas un zūd, viļņo,
Mūžam nepazūd, nenogrimst,
vienmēr atjaunodamās
Dievišķās pārpasaules
Neizmērojamā piepildes spēkā.

Vecāki Velta un Bierants Šimis
Bostonā, vecmāmiņa
un mātes brāļi Zanti ar piederīgiem
Latvijā un Filadelfijā, tēva dzimtas
piederīgie Latvijā un Brazilijā

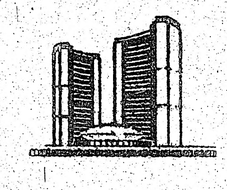

TORONTO PILSETAS
ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

Tā kā pirmdiena, 1. augusts, ir svinamdiena, tanī dienā atkritumus nesavāks.

Pirmdienas vietā atkritumus savāks otrdien, un otrdienas savākšanu izdarīs trešdien.

Trešdien, 3. augustā, nesavāks laikrakstus un smagos priekšmetus, kā ledusskapjus, kokus, zarus u.t.t. Tos savāks trešdien, 10. augustā.

Mēs novērtējam jūsu sadarbību, izliekot atkritumus savākšanai noteiktā dienā.

R. M. BREMNER
Commissioner of Public Works
City of Toronto

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļas biedru izbraukums uz Pēteŗa Pabērza īpašumu Mount Foresta tuvumā iecerēts sestdien, 6. auugstā, pl. 3 pēcp. Var piedalīties arī draugi un paziņas, nodrošinoties ar groziņiem, dziesmām, mūzikas instrumentiem un jautrību. Ja sanāks vajadzīgais dalībnieku skaits, paredzētas arī volejbola sacīkstes sievietēm un vīriešiem. Uz P. Pabērza īpašumu jābrauc pa 6. lielceļu līdz Mt Forest, tad pa 89. ceļu Šelburnas virzienā apm. 5 jūdzes līdz 20. blakusceļam (sideroad) un pa 20. blakusceļu apm. 2½ jūdzes līdz P. Pabērza īpašumam, kas atrodas pirms upes tilta ceļa kreisā pusē. Uz redzēšanos pie Pabērziem.

● Hamiltonas DV 25. septembrī Delwood skolā rīko Latvijas valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa 100 dzimšanas dienas atceri. Par Ulmani runās archibīskaps A. Lūsis, dziedās DV vīru koris dir. I. Saksa vadībā.

J. G.

KLĪVLANDE

● Jānim Ozoliņam, veco strēlnieku kopas priekšniekam, Jāņu dienas priekšvakarā piepildījās 80 mūža gadi. Gadmijā viņu sveica senie cīņu biedri — vecie strēlnieki, Daugavas vanagi un citi draugi un paziņas. Gaviļnieks ir vienmēr fiziski un garīgi možs, dzīvi piedalās tautiešu sabiedriskos pasākumos, darbojas DV apvienībā par revīzijas komisijas priekšsēdi jau ilgus gadus, uzņēmies vairākus pienākumus draudzē un citur. Vienmēr viņš redzams tautiešu vidū.

● Ļoti labi bija apmeklēts Klīvlandes latviešu biedrības rīkotais Jāņu vakars, kam pieslēdzās bērnu svētki. Klīvlandieši līgoja, dziedāja, dejoja un piedalījās sporta nodarbībās. Jāņa māte bija biedrības priekšniece A. Jansone, bet Jāņa tēvs sabiedriskais darbinieks Kārlis Avens.

J. E.

Zemnieku dienas Mičigenā

Latviešu agronomu biedrība rīko 7. augustā Mičigenā Zemnieku dienas. Tās sāksies pl. 11 Kārļa un Maigas Kalniņu farmā „Druvās", Middleville apkārtnē. Braucot pa US 131. ceļu (starp Grand Rapidiem un Kalamazū), jānogriežas pa 100. ielu uz austrumiem un jābrauc līdz Patterson ceļam, jānogriežas pa labi un jābrauc līdz krustojumam, kam vienā pusē 143., bet otrā Cackler ceļš. „Druvas" atrodas uz Gackler ceļa Nr. 12388. Tālr. Middleville 795-9778. Programmā saimniecības apskate saimnieka vadībā, priekšlasījumi: vet. ārsta J. Kalniņa: Cilvēka un mājkustoņu slimību sakarība; agr. A. Dannenberga: Lielō un mazo farmu ienesība; agr. J. Brūna: Divējādas politiskās mērauklas. Debates un groziņu azaids.